

Raport

o stanie
Gminy Miasta Sanoka
za rok 2020.

Sanok - 31 maja 2021 r

Szanowni Państwo,

oddaję w Państwa ręce Raport o stanie Miasta podsumowujący rok 2020. Był to okres pod wieloma względami wyjątkowy – pełen niespodziewanych wyzwań, którym musieliśmy sprostać, krocząc po nieprzetartych traktach.

Przypomnę: w styczniu Bankowy Fundusz Gwarancyjny wdrożył przymusową restrukturyzację Podkarpackiego Banku Spółdzielczego. Sanok znalazł się w grupie 35 samorządów, które – będąc klientami PBS – zostały poinformowane o utracie środków. Apel do premiera polskiego rządu, liczne spotkania z wojewodą podkarpackim oraz udział w posiedzeniach sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej zaowocowały wypracowaniem mechanizmów pomocy w zrekompensowaniu utraconych środków.

W marcu odnotowaliśmy pierwszy w Sanoku przypadek zakażenia koronawirusem. Ograniczenia pracy urzędu, organizacja pomocy dla najsłabszych grup społecznych, zarządzenia dotyczące udzielenia pomocy dla lokalnych przedsiębiorców, organizacja zdalnego nauczania w miejskich placówkach oświatowych to tylko niektóre z podejmowanych w tym czasie działań.

Rok 2020 to także praca nad realizacją wytyczonych na początku kadencji celów. Dzięki wsparciu Rady jesteśmy dziś udziałowcami spółki Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa „Południe” i oczekujemy rozpoczęcia budowy mieszkań w budownictwie wielorodzinnym.

Ubiegły rok był bardzo pozytywnym sprawdzianem możliwości Wydziału Rozwoju i Obsługi Inwestora. Miasto aplikowało o dofinansowanie kilkunastu projektów m.in. do Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu Inicjatyw Lokalnych. Dzięki temu w bieżącym roku możemy realizować remonty dróg i przystąpić do prac nad wykonaniem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budować ścieżki rowerowe oraz remontować przedszkole przy ul. Kochanowskiego. Realną stała się budowa nowej przeprawy mostowej na Sanie, dzięki pozyskaniu na ten cel środków z rządowego programu „Mosty dla Regionów”.

Rozpoczęliśmy procedurę poszerzenia granic miasta o sołectwa położone na terenie Gminy Sanok. Taki wniosek władze Sanoka składały ostatnio pół wieku temu. Decyzja została podjęta w bieżącym roku i mam nadzieję, że dzięki niej miasto zyska nowe funkcje rozwojowe i odbuduje pozycję lidera wśród ośrodków miejskich południowej części Podkarpacia.

Oddając raport, składam serdeczne podziękowania Radnym Rady Miasta, pracownikom urzędu i podległym jednostek – za merytoryczne wsparcie, wnikliwe analizy i dyskusje, które dają mi poczucie zespołowej pracy dla wspólnego dobra.

Burmistrz Miasta Sanoka

Tomasz Matuszewski

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	6
2.	Ogólna charakterystyka Gminy Miasta Sanoka	6
3.	Położenie geograficzne i środowisko naturalne	8
4.	Władze Miasta Sanoka	9
4.1.	Urząd Miasta Sanoka	9
4.2.	Skład osobowy Rady Miasta VIII Kadencji (2018-2023)	9
4.3.	Rady dzielnic Miasta Sanoka	10
4.4.	Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka	10
4.5.	Działalność Burmistrza Miasta Sanoka	11
4.6.	Udział w konferencjach i forach	16
4.7.	Ważniejsze spotkania	17
4.8.	Spotkania z mieszkańcami	19
4.9.	Konferencje prasowe	20
4.10.	Pozostałe jednostki organizacyjne i spółki Gminy Miasta Sanoka	20
4.11.	Działalność uchwałodawcza Rady Miasta Sanoka	21
4.11.1.	Wybory ławników dokonane Przez Radę Miasta Sanoka	22
4.12.	Komisje Stałe Rady Miasta Sanoka	23
5.	WYKONANIE BUDŻETU I MAJĄTEK GMINY MIASTA SANOKA	25
5.1.	Analiza finansów Miasta w Latach 2018 - 2021	26
5.1.1.	Dochody	27
5.1.2.	Wydatki	31
5.1.3.	Równowaga budżetowa	33
5.1.4.	Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczki i obligacji	35
6.	DEMOGRAFIA SANOKA	37
6.1.	Ludność Sanoka na podstawie danych rejestru mieszkańców	37
6.2.	Baza Usług Stanu Cywilnego - Aplikacja „Źródło”	39
6.3.	Informacje uzupełniające o działaniach prowadzonych przez samorząd Sanoka z zakresu spraw społeczno-obywatelskich	41
7.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE SANOKA	42
7.1.	Aktualna sytuacja planistyczna	43
7.2.	Prace planistyczne i analityczne w obszarze planowania miejscowego podjęte w 2020 r.	45
7.3.	Decyzje administracyjne związane z procesem inwestycyjnym	45
7.4.	Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki przestrzennej	47
7.5.	Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki mieniem	47

8.	DZIAŁANIA INWESTYCYJNE I PROJEKTY REALIZOWANE W GMINIE MIASTA SANOKA.....	49
8.1.	Inwestycje drogowe	49
8.2.	Wydane w 2020 r. - decyzje administracyjne w zakresie dróg.....	53
8.3.	Budowa Oświetlenia Drogowego	53
8.4.	Inwestycje zrealizowane w ramach budżetów dzielnic	53
8.5.	Inwestycje infrastrukturalne	54
9.	OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO SANOKA.....	57
9.1.	Jakość powietrza atmosferycznego.....	57
9.2.	Zieleń miejska	60
9.3.	Wielkopowierzchniowe tereny zieleni Sanoka	61
10.	Komunikacja miejska.....	65
11.	Strefa płatnego parkowania.....	66
12.	GOSPODARKA KOMUNALNA I LOKALOWA SANOKA	67
12.1.	System zaopatrzenia mieszkańców Sanoka w wodę	67
12.2.	Jakość wody pitnej	68
12.3.	System kanalizacyjny	69
12.4.	Ciepłownictwo.....	70
12.5.	Gospodarka odpadami komunalnymi	71
12.6.	Gospodarka mieszkaniowa	75
12.7.	Sanockie nekropolie	77
12.8.	Informacje uzupełniające działań prowadzonych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki mieszkaniowej w 2020 r.	78
13.	EDUKACJA I WYCHOWANIE W GMINIE MIASTA SANOKA	78
13.1.	Struktura organizacyjna oświaty i wychowania w Sanoku.....	79
13.1.1.	Żłobki	80
13.1.2.	Przedszkola.....	81
13.1.3.	Szkoły	83
13.2.	Zatrudnienie w oświatowo-wychowawczych placówkach Sanoka	85
13.3.	Osiągnięcia edukacyjne uczniów.....	86
13.4.	Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych.....	87
13.5.	Szkolna baza sportowa	88
13.6.	Pomoc socjalno–materialna uczniom	89
13.7.	Wydatki z budżetu miasta Sanoka na oświatę i wychowanie	89
13.8.	Pozostałe kwestie związane z oświatą	91
14.	ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA.....	92
14.1.	Ochrona zdrowia	92

14.2.	Działania realizowane przez MOPS w ramach ustawy o pomocy społecznej.	94
14.3.	Działania realizowane przez MOPS w ramach: ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.	99
14.4.	Programy realizowane przez MOPS w Sanoku	103
14.5.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	106
14.6.	Punkt Informacyjno–Konsultacyjny ds. Problemów Alkoholowych.....	106
14.7.	Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	107
14.8.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami uprawnionymi do działalności pożytku publicznego oraz klubami sportowymi	108
14.9.	Koncesje wydawane przez Burmistrza Miasta Sanoka	108
14.10.	Sanocka Rada Seniorów	110
15.	MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY W SANOKU	111
15.1.	Działalność Sanockiego Domu Kultury w 2020 roku	111
15.1.2.	Finansowanie Sanockiego Domu Kultury w 2020 r.....	112
15.2.	Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku	114
15.3.	Imprezy i wydarzenia	114
15.4.	Działalność filii	117
15.5.	Sprawozdanie finansowe Miejskiej Biblioteki Publicznej.....	119
15.6.	Działalność BWA	120
16.	Imprezy współorganizowane przez Urząd Miasta Sanoka	121
17.	Działalność Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w 2020 r.	123
17.1.	Hala Widowiskowo-Sportowa „Arena Sanok”.....	124
17.2.	Dom Sportowca „Błonie”	125
17.3.	Tor Lodowy	126
17.4.	Stadion Sportowy Wierchy.....	127
17.5.	Centrum Rehabilitacji i Sportu w Sanoku	129
17.6.	Kort Tenisowy w Hali Pneumatycznej	131
17.7.	Realizacja zadań inwestycyjnych MOSiR w 2020 r.....	132
17.8.	Zestawienie okresów, w których obiekty MOSiR-u były zamknięte ze względu na pandemię.	133
18.	BEZPIECZEŃSTWO, ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I OBRONNOŚĆ SANOKA - W 2020 r.....	135
18.1.	Zarządzanie kryzysowe	135
18.2.	Obrona cywilna	136
18.3.	Działania w zakresie przygotowań obronnych Miasta Sanoka w 2020r.....	138
18.4.	Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Miasta Sanoka	139
19.	Działalność Straży Miejskiej Gminy Miasta Sanoka	140

1. WSTĘP

W myśl rozwiązań ustawowych samorząd gminny w Polsce jest samodzielnym podmiotem gospodarującym, dysponującym określonym zakresem swobody w decydowaniu o sobie, drodze swojego rozwoju, wspólnym majątku oraz realizacji zadań publicznych. Fundamentem ich wykonywania są władze i administracja samorządowa oraz własne mienie i finanse.

Podstawowym zadaniem własnym gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Innymi słowy, celem jest tworzenie jak najlepszego środowiska życia mieszkańców. Rozwój gminy ma charakter wieloaspektowy. Składa się on bowiem z wielu zdarzeń, zjawisk i procesów zaliczanych do różnych sfer życia społeczności lokalnej. Oznacza to, że nie powinny być one rozpatrywane oddzielnie, samoistnie, lecz przeciwnie -właśnie w ścisłych współzależnościach, jakie między nimi zachodzą, mających charakter przyczynowo skutkowy, przestrzenny bądź strukturalno-funkcjonalny. Stąd też rozwój gminy winien dokonywać się równocześnie w sferze: przyrodniczej, społecznej, przestrzennej, gospodarczej i kulturowej. Jest on niezbędnym warunkiem wzrostu: atrakcyjności lokalizacyjnej (inwestycyjnej) oraz rangi miasta w otoczeniu, a w konsekwencji wzrostu liczby mieszkańców, podmiotów gospodarczych i turystów, zatrudnienia, dochodów indywidualnych mieszkańców i dochodów budżetu gminy, a w konsekwencji wzrostu jakości życia mieszkańców wskutek coraz lepszego zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY MIASTA SANOKA

Miasto Sanok to subregionalne centrum technologiczno-przemysłowe, bezpieczne dla inwestycji, przyjazne dla mieszkańców i gości, o unikalnych walorach turystycznych, zapewniające każdemu możliwość wszechstronnego rozwoju. Główną atrakcją turystyczną, wyróżnioną w 2019 roku Certyfikatem Polskiej Organizacji Turystycznej jest Muzeum Budownictwa Ludowego (Skansen), które w roku 2019 odwiedziło ponad 155 tys. turystów oraz zamek z kolekcją ikon i galerią obrazów Zdzisława Beksińskiego (liczba odwiedzających w roku 2019 wyniosła ok 70 tys. osób). Miasto posiada wysokie walory krajobrazowe (ciekawe i różnorodne ukształtowanie terenu, piękny krajobraz, ciekawy układ urbanistyczny, ład przestrzenny i estetykę).

Sanok - miasto powiatowe w województwie podkarpackim wchodzi w skład Euroregionu „Karpaty”. Jest nazywany bramą Bieszczad, a przez miasto przebiegają ważne szlaki komunikacyjne. Obwodnica Sanoka, to nie tylko znaczące ułatwienie komunikacyjne w regionie, ma też strategiczne znaczenie z punktu widzenia jego rozwoju gospodarczo-społecznego. Sanok jest dobrze skomunikowany z większymi miastami w Polsce i stanowi

ośrodek lokalnego życia społecznego i gospodarczego. Znajduje się tu siedziba władz gminy i powiatu. W mieście funkcjonuje szpital, oddział Bieszczadzkiego Pogotowia Ratunkowego, jednostka powiatowa policji i straży pożarnej. Swą siedzibę ma Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka. Kształcenie ponadpodstawowe oferuje sześć placówek. Edukację muzyczną realizuje Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. W Sanoku funkcjonują większe zakłady przemysłowe, produkcyjne i usługowe. Na terenie miasta działają różnorodne organizacje pozarządowe, fundacje i stowarzyszenia udzielające się w niemal wszystkich dziedzinach życia społecznego. Jako miasto turystyczne posiada też bazę noclegową w postaci hoteli, schronisk i kempingów. Rozbudowana jest infrastruktura sportowo-rekreacyjna, jak chociażby Centrum Rehabilitacji i Sportu, tor lodowy, stadiony. Zapleczem kulturalnym są domy kultury, galerie, biblioteki wychodzące z szeroką ofertą kulturową do mieszkańców i turystów (Festiwal im. A. Didura, Jarmark Ikon, Jarmark Adwentowy, Karpaty – Góry Kultury, Międzynarodowe Forum Pianistyczne "Bieszczady bez granic", spotkania gitarowe, plener malarski, warsztaty teatralne, działalność zespołów tanecznych). Sanok zamieszkuje ludność wielowyznaniowa: grekokatolicy, katolicy, prawosławni, wspólnota zielonoświątkowa, adwentyści dnia siódmego, Żydzi oraz świadkowie Jehowy. Miasto Sanok w ramach współpracy międzynarodowej realizuje umowy partnerskie z miastami: Reinheim w Niemczech od 1994 r., Humennem na Słowacji od 1996 r. Ostersund w Szwecji od 1997 r. Kamieniec Podolski na Ukrainie od 2002 r., Gynogyosna Węgrzech od 2003 r., Drohobycz na Ukrainie od 2007 r. i Cestas we Francji od 2003 r.

fol. Archiwum UM

3. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ŚRODOWISKO NATURALNE

Sanok leży w południowo-wschodniej Polsce, na terenie Kotliny Sanockiej stanowiącej wschodnią część Dołów Jasielsko - Sanockich oraz częściowo w Górach Słonnych, stanowiących północny fragment Gór Sanocko -Turczyńskich. Zajmuje powierzchnię 38,08 km². Przez miasto przebiega granica pomiędzy Karpatami Wschodnimi i Zachodnimi.

Dolina Sanu ma liczne naturalne odsłonięcia ułatwiające identyfikację geologiczną. W rejonie Sanoka pojawiają się na powierzchni trzy jednostki tektoniczne fliszu karpackiego: śląska, podśląska i skolska. Południową część terenu miasta tworzą utwory jednostki śląskiej, natomiast północną utwory jednostki podśląskiej i skolskiej. Powierzchnię terenu Sanoka pokrywają też gliny zwietrzelinowe, koluwia osuwiskowe, piaski i żwiry rzeczne. U podnóża stoków występują utwory deluwialne, a w obniżeniach namuły, także organiczne.

Bliski kontakt trzech jednostek tektonicznych, duża różnorodność litostratygraficzna i tektoniczna miała m. in. wpływ na atrakcyjność krajobrazową. Teren Sanoka położony jest od 278 do 668 m n.p.m. Różnica wysokości pomiędzy korytem Sanu a centralnie położoną w mieście górą Parkową (364 m n.p.m.) wynosi 86 m. Sieć wodną Sanoka tworzą: rzeka San i potoki: Płowiecki, Dworzyska, Kiczury oraz Olchowiecki, a także kilka mniejszych cieków spływających z otaczających miasto wzniesień Pogórza Bukowskiego i Gór Słonnych lub mających swe źródła w granicach miasta. Średni roczny przepływ wód Sanu wynosi ok. 40 m³/s.

Sanok leży w strefie klimatu górskiego. Rzeźba terenu miasta powoduje występowanie lokalnego zróżnicowania mikroklimatu. Średnia roczna temperatura wynosi +8 °C. Średnia stycznia –3 °C, średnia lipca +18 °C. Średnia roczna ilość opadów wynosi 718 mm. Dominują tu ciepłe wiatry południowe wiejące od przełęczy karpackich. Najdłuższe okresy ciszy występują w sierpniu i we wrześniu. Okres zimy trwa w Sanoku przeciętnie 89 dni. Długość okresu wegetacyjnego to 222 dni.

Oprócz stref zurbanizowanych, część gruntów miejskich obejmuje użytki rolne oraz lasy, które oprócz funkcji gospodarczej wraz z parkiem miejskim pełnią funkcję rekreacyjną dla mieszkańców i odwiedzających miasto turystów. Sanok jest jedną z najważniejszych i najatrakcyjniejszych części bieszczadzkiego regionu turystycznego.

4. WŁADZE MIASTA SANOKA

4.1. Urząd Miasta Sanoka

- Burmistrz Miasta Sanoka **Tomasz Matuszewski**
- Zastępca Burmistrza ds. Rozwoju **Artur Kondrat**
- Zastępca Burmistrza ds. Społecznych **Grzegorz Kornecki**
- Sekretarz Miasta **Bogdan Struś**
- Skarbnik Miasta **Bogdan Florek**

4.2. Skład osobowy Rady Miasta VIII Kadencji (2018-2023)

1. Romaniak Andrzej – Przewodniczący Rady Miasta
2. Kordela-Borczyk Zofia – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta
3. Kozak Grzegorz – Wiceprzewodniczący Rady Miasta
4. Babiak Roman
5. Drwięga Maciej
6. Karaczkowski Ryszard
7. Kot Piotr
8. Kot Wanda
9. Kornecka – Mitadis Agnieszka
10. Kornecki Adam
11. Lisowska Teresa
12. Małek Bogusława
13. Miklicz Sławomir
14. Osękowski Marian
15. Osika Jakub
16. Radożycki Łukasz
17. Rogowska- Chęć Grażyna
18. Sieradzka Katarzyna
19. Tymoczko Henryka
20. Wituszyński Radosław
21. Wróbel Beata

W 2020 r. Postanowieniem Nr 81/2020 Komisarza Wyborczego w Krośnie II z dnia 18 listopada 2020 r. został wygaszony mandat radnego Adama Ryniaka z powodu śmierci.

Postanowieniem Nr 90/2020 Komisarza Wyborczego w Krośnie II z dnia 30 listopada 2020 r. Pan Marian Osękowski objął wakujący mandat po zmarłym radnym.

4.3. Rady dzielnic Miasta Sanoka

Jednostkami pomocniczymi samorządu w Sanoku jest 7 dzielnic. Na czele Rad Dzielnic stoją Przewodniczący Rad oraz Przewodniczący Zarządów, którzy czynnie uczestniczą w sesjach Rady Miasta.

W 2020 r. dobiegała końca kadencja Rad Dzielnic w związku z tym, Rada Miasta Sanoka Uchwałą Nr XXXIII/247/20 z dnia 27 sierpnia 2020r. zarządziła wybory do Rad Dzielnic Miasta Sanoka wyznaczając datę wyborów na dzień 25 października 2020r.

Po przeprowadzonych wyborach Przewodniczącymi Rad Dzielnic i Przewodniczącymi Zarządów zostali;

Dzielnica	Imię i nazwisko Przewodniczącego Rady	Imię i nazwisko Przewodniczącego Zarządu
Śródmieście	Anna Demkowska	Krzysztof Szul
Wójtostwo	Aleksander Ciećkiewicz	Marian Osękowski
Błonie	Grzegorz Pasztyła	Tomasz Wachel
Dąbrówka	Piotr Marcinik	Józef Kornecki
Posada	Lech Milewski	Bogusława Małek
Olchowce	Maria Hassinger	Grzegorz Kozak
Zatorze	Janusz Florek	Jolanta Hipner

4.4. Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka

Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka działa na podstawie Uchwały Nr XIV/98/19 Rady Miasta Sanoka w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka i nadania jej Statutu z dnia 29 lipca 2019r.

W związku z rezygnacją radnych Klary Ostrowskiej i Michała Starościaka zgodnie z zapisami Statutu Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka wolne mandaty objęli Pilecki Łukasz oraz Klamut Paweł.

Na VII sesji Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka dokonano również zmian personalnych w zajmowanych funkcjach w Radzie w związku z tym skład osobowy Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka jest następujący;

1. Nogaj Grzegorz - Przewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta
2. Maksymilian Kluska - Wiceprzewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta
3. Marczak Nadia - Wiceprzewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta
4. Jadczyzyn Amelia - Sekretarz Młodzieżowej Rady Miasta
5. Borek Gabriela

6. Jagniszczak Natalia
7. Jaśkowiec Amelia
8. Klamut Paweł
9. Kluska Maksymilian
10. Mołczan Ernest
11. Niezgoda Radomir
12. Pilecki Łukasz
13. Puchalik Aleksandra
14. Sękowska Martyna

Zgodnie ze Statutem Młodzieżowa Rada Miasta powołała ze swojego grona Komisję Rewizyjną oraz zespoły problemowe, takie jak;

- Zespół Problemowy Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka ds. współpracy z samorządami szkolnymi
- Zespół Problemowy Młodzieżowej Rady Miasta ds. edukacji, nauki i kultury
- Zespół Problemowy Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka ds. zdrowia, sportu i turystyki
- Zespół Problemowy Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka ds. promocji, rozwoju i informacji

Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka 2020 r. wykonywała wszystkie swoje statutowe zadania.

4.5. Działalność Burmistrza Miasta Sanoka

Najważniejszymi kwestiami, którymi zajmował się w 2020 r. Burmistrz Miasta Sanoka były: przymusowa restrukturyzacja PBS, epidemia koronawirusa, suburbanizacja miasta, działania na rzecz budowy łącznika z S19 oraz angażowanie miejscowych podmiotów do wspierania sanockiego sportu.

W pierwszych miesiącach 2020 r. samorząd Sanoka wraz z innymi podkarpackimi gminami, instytucjami, powiatami borykał się z problemami wynikającymi z przymusowej restrukturyzacji Podkarpackiego Banku Spółdzielczego. Burmistrz najpierw sam, później wspólnie z pokrzywdzonymi samorządowcami wystosował list do Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie środków finanso-

wych, utraconych przez samorządy. Gmina Miasta Sanoka utraciła 42,6 procent ulokowanych w banku środków, co dało kwotę 4,2 mln złotych. 2 mln zł z tej kwoty to środki na inwestycje, pozostałe dotyczyły wydatków bieżących jednostek podległych gminie. Miejskie szkoły straciły ponad 314 tys. złotych. W tej utraconej kwocie były m.in. środki potrzebne na realizację programu Erasmus+ przez Szkołę Podstawową nr 6 (12 770 zł) oraz środki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ponad 67 tys. zł). Sanok znalazł się w grupie 35 samorządów, które – będąc klientami PBS – zostały poinformowane o utracie środków. 20 stycznia przedstawiciele tych samorządów spotkali się z wojewodą podkarpackim Ewą Leniart, która zadeklarowała wypracowanie mechanizmów pomocy w zrekompensowaniu utraconych środków. Umowa z Podkarpackim Bankiem Spółdzielczym została zawarta w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych. Odbył się przetarg i Podkarpacki Bank Spółdzielczy przedstawił najlepsze warunki. Przedstawiciele PBS zapewniali o dobrej realizacji programu naprawczego oraz bardzo dobrych wynikach. Sprawa została zgłoszona do prokuratury. Dyrektor Delegatury CBA w Rzeszowie w marcu zwrócił się do Burmistrza Miasta Sanoka o przekazanie dokumentów, takich m.in. jak umowy, zawarte z PBS przez Gminę oraz jednostki organizacyjne, dokumentacji z przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz wszelkiej korespondencji prowadzonej z PBS, a także informacji sygnałnych, jakie docierały do urzędu miasta w związku z sytuacją finansową banku. Burmistrz zlecił niezwłoczne przygotowanie niezbędnych dokumentów.

5 maja do Urzędu Miasta wpłynęła decyzja Ministra Finansów dotycząca zwrotu strat poniesionych przez Miasto w wyniku restrukturyzacji PBS. Środki z rezerwy subwencji ogólnej przyznane jednostkom samorządu terytorialnego, które miasto utraciło na skutek wszczęcia przymusowej restrukturyzacji PBS, zostało zwrócone w 100%. Na podstawie ustawy z dn. 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, po uzgodnieniu kryteriów podziału rezerwy subwencji ogólnej w 2020 r. z Zespołem ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego Miastu Sanok przyznano 4 267 211 zł. Po kilku tygodniach utracone pieniądze zostały zaksięgowane na koncie Gminy Miasta Sanoka. Decyzja rządu zapadła po staraniach sanockiego samorządu, dzięki współpracy między po-

krzywdzonymi samorządami i przy wsparciu Wojewody Podkarpackiego.

Początek roku 2020 to też oficjalne oddanie do użytku obwodnicy Sanoka. Po trzydziestu latach, odkąd padały pierwsze wzmianki i zaczęły się starania o budowę obwodnicy Sanoka, mieszkańcy odetchnęli z ulgą. Natężenie ruchu w ostatnich latach znacznie wzrosło, było to uciążliwe dla mieszkańców, turystów i osób, które zawodowo wybierały się do Sanoka lub w Bieszczady. Uroczyste otwarcie i włączenie do ruchu siedmiokilometrowego odcinka obwodnicy Sanoka, współorganizowane przez Urząd Miasta, Ministerstwo Infrastruktury, Podkarpacki Urząd Wojewódzki odbyło się 31 stycznia 2020 r. Ostatecznie całość prac została odebrana w kwietniu.

Wiele decyzji, zarządzeń oraz zmian organizacyjnych wywołało wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego. Organizacja pracy Rady Miasta, jak też Urzędu podlegała wytycznym, narzuconym przez Państwowy Inspektorat Sanitarny. Samorząd mierzył się z nowymi zadaniami, w atmosferze, dla której trudno znaleźć odpowiednik w najnowszej historii. 4 marca został powołany zespół do spraw koordynacji i monitorowania zdarzeń związanych z rozprzestrzenianiem się epidemii. 28 marca stwierdzono pierwszy przypadek zakażenia koronawirusem w Sanoku.

Dwukrotnie w marcu odbyło się spotkanie z dyrektorami instytucji miejskich, przedstawicielami służb mundurowych i sanitarnych, a także księżmi. W związku z zamknięciem instytucji kulturalnych, obiektów sportowych, szkół podstawowych, przedszkoli i żłobków - w porozumieniu z dyrektorami organizowano bieżące funkcjonowanie poszczególnych instytucji oraz zdalną pracę opiekuńczą i dydaktyczną w przedszkolach i żłobkach, a także pracę pracowników administracji i obsługi przy wykonywaniu prac porządkowych, bieżących remontów i napraw.

Przeorganizowano pracę Urzędu Miasta i jednostek podległych. Zorganizowano dyżury telefoniczne poza regulaminowym czasem pracy pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także bieżące dyżury w Urzędzie Miasta, w tym bezpośrednio przyjmowanie petentów przez urzędników ze ścisłym zachowaniem reżimów sanitarnych i ewidencją interesantów oraz pracę zdalną rotacyjnie wykonywaną przez urzędników. Organizacja pracy urzędu miejskiego uwzględniała i respektowała specyfikę funkcjonowania urzędu Starostwa Powiatowego. W okresie ogłoszenia przez rząd stanu zagrożenia epidemicznego Urząd Miasta pracował bez przerw. Przekazywano aktualne informacje społeczności lokalnej za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Miasta Sanoka, mediów społecznościowych oraz „Tygodnika Sanockiego”.

Podjęto współpracę z Państwowym Powiatowym Inspektoratem Sanitarnym w Sanoku i Wydziałem Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego.

Zorganizowano miejsca kwarantanny indywidualnej w Domu Sportowca - na polecenie Wojewody Podkarpackiego. Ośrodek wyposażono w środki ochrony osobistej, środki higieniczne, kombinezony OP1 oraz zestawy odzieży ochronnej.

Podjęto współpracę z 3 Podkarpacką Brygadą Obrony Terytorialnej za pośrednictwem 35. Batalionu Lekkiej Piechoty w Sanoku oraz Komendą Powiatową Policji dla bezpieczeństwa porządku publicznego, przestrzegania zaleceń Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz zabezpieczenia osób przebywających w kwarantannie. Straż Miejska wspólnie z policją patrolowała ulice miasta, na bieżąco przekazywano komunikaty głosowe za pośrednictwem radiowozów. Komunikaty dotyczące zaleceń sanitarnych były wyświetlane na telebimach MOSiR-u.

Wydano decyzję o zamknięciu placów zabaw, siłowni zewnętrznych, stadionów i obiektów sportowych na wolnym powietrzu, obiekty zabezpieczono poprzez zamknięcie bram, oklejenie wejść taśmami ostrzegawczymi oraz oznakowaniem tablicami informacyjnymi o zakazie wstępu.

Zakupiono środki ochrony osobistej, maseczki, rękawiczki, płyny do dezynfekcji, kombinezony na potrzeby pracowników urzędu i jednostek miejskich oraz mieszkańców Sanoka. Prawie 10 000 maseczek ochronnych przekazano mieszkańcom Sanoka, w tym kombatanom, wspólnotom mieszkaniowym, policji i pracownikom Sanepidu. W środki ochronne na bieżąco zaopatrywani byli pracownicy Urzędu Miasta, Straż Miejska, pracownicy MOPS.

Na prośbę dyrekcji SP ZOZ w Sanoku z udziałem SPGK sp. z o.o. zorganizowano miejsca mycia i specjalistycznej dezynfekcji karet pogotowia dla Bieszczadzkiego Pogotowia Ratunkowego.

**Pomogliśmy ok. 200 przedsiębiorcom,
Kwota umorzeń wyniosła ok. 250.000 zł.**

Przeciwdziałanie COVID-19

Podjęto - za pośrednictwem pracowników Sanockiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. - dezynfekcję dworca multimedialnego, przystanków autobusowych oraz autobusów komunikacji miejskiej.

W związku z koniecznością ograniczenia kursów autobusów komunikacji miejskiej zorganizowano bezpłatny tymczasowy parking na Placu Harcerskim.

Za pośrednictwem MOPS-u zorganizowano wolontariat, złożony z harcerzy Sanockiego Hufca ZHP, pracowników MOSiR-u i MOPS-u dla osób potrzebujących pomocy w załatwieniu codziennych spraw i zakupów, dla seniorów oraz osób pozostających na kwarantannie.

Na potrzeby wolontariatu użyczono samochód Urzędu Miasta, obsługiwany przez kierowcę MOSiR-u.

Zorganizowano szycie maseczek przez pracowników MOSiR z materiałów krawieckich zakupionych przez Urząd Miasta. Maseczki przekazywano mieszkańcom za pośrednictwem m.in. miejskich stowarzyszeń, organizacji kombatanckich, słuchaczy Uniwersytetu III Wieku.

Przeorganizowano funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Uruchomiono dyżury telefonicznej pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej oraz pomocy psychologiczno-terapeutycznej. Na bieżąco możliwy był również kontakt przez komunikator Skype.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyposażono w maseczki jednorazowe, rękawiczki jednorazowe, płyny do dezynfekcji oraz w sprzęt do sprawniej komunikacji: aparaty telefoniczne, mikrofony, komputery, słuchawki. Zwłaszcza początkowy okres wprowadzenia w kraju stanu zagrożenia epidemicznego był niezwykle trudny i wymagał odpowiedzialnego skoncentrowania się na działaniach bieżących.

15 maja burmistrz wydał zarządzenie, by właściciele lokali gastronomicznych, których dochody zostały poważnie uszczuplone w czasie pandemii, nie płacili za dzierżawę terenów gminnych pod ogródek. Z pomocy skorzystało ponad 200 przedsiębiorców, zaś kwota umorzeń wyniosła 250 000 zł.

27 lutego 2020 r. podczas Sesji Rady Miasta Burmistrz przedstawił radnym plany suburbanizacji Sanoka, co spotkało się z przychylnością radnych. Zaprezentował też harmonogram podejmowanych w związku z tym procesem działań, który konsekwentnie był realizo-

wany. 17 grudnia 2020 r. na wniosek burmistrza radni uchwalili przeprowadzenie konsultacji społecznych w sprawie poszerzenia granic Sanoka o sołectwa Bykowce, Czerteż, Międzybrodzie, Płowce, Sanoczek, Stróże Małe, Stróże Wielkie, Trepcza, Zabłotce, z gminy Zagórz sołectwa Zahutyń.

Burmistrz wydał w 2020 r. łącznie **224 zarządzenia**.

W trosce o rozwój potencjału gospodarczego regionu, z inicjatywy burmistrza miasta Sanoka wdrożono działania na rzecz budowy łącznika S19 z Sanokiem. Koncepcja tej drogi spotkała się z przychylnością samorządowców regionu bieszczadzkiego, radnych, przedsiębiorców działających na tym terenie oraz samych mieszkańców. Sprawą burmistrz zainteresował również władze na szczeblu rządowym. W tym celu odbył kilka spotkań w ministerstwie infrastruktury oraz z posłami i europosłami.

Burmistrz miasta Sanoka był organizatorem akcji angażowania wszystkich podmiotów gospodarczych, instytucji, osób prawnych, by w miarę możliwości, wspomagały drużynę hokejową i rozwój sanockiego sportu, dzięki czemu drużyna seniorska po kilku latach przerwy wystartowała w najwyższej klasie rozgrywkowej Polskiej Hokej Lidze.

4.6. Udział w konferencjach i forach

- 14 lutego, IV Ogólnopolskie Forum Samorządów w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym w Jasionce.
- 21 i 22 lutego, Wschodnioeuropejskie Forum w Truskawcu, poświęcone perspektywie rozwoju turystyki i rekreacji w miastach Regionu Karpackiego. Sanok został uhonorowany „Kryształowym Lotosem” – nagrodą, przyznawaną przedstawicielom miast mających znaczący wpływ na rozwój turystyczny Regionu Karpackiego.
- 25 lutego, Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Podkarpacia w Rzeszowie
- 26 lutego, XXXIX Ogólne Zgromadzenie Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych
- 27 lutego, w gmachu Sejmu w Warszawie posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, zwołane w sprawie sytuacji samorządów podkarpackich po restrukturyzacji Podkarpackiego Banku Spółdzielczego. Z ramienia Gminy Miasta Sanoka uczestniczył w nim sekretarz Bogdan Struś
- 5-6 marca, Ogólne Zgromadzenie Związku Miast Polskich we Wrocławiu
- 14 i 17 marca, telekonferencja, zwołana przez wojewodę Ewę Leniart dla starostów, prezydentów, burmistrzów i wójtów w związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego
- 7-10 września, Forum Ekonomiczne w Karpaczu
- 15 kwietnia, Forum Wójtów Burmistrzów, Prezydentów Miast

- 5 października, wideokonferencja podsumowująca realizację projektu pn. „Pociąg do kultury”. na zaproszenie marszałka województwa podkarpackiego Władysława Ortyła
- 10 listopada, wideokonferencja z udziałem posła do Parlamentu Europejskiego Tomasza Poręby, sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Małgorzaty Jarośńskiej-Jedynak, sekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafała Webera, wojewody podkarpackiego Ewy Leniart, marszałka województwa podkarpackiego Władysława Ortyła, ws. decyzji o dofinansowaniu budowy nowej przeprawy mostowej na Sanie w Sanoku.

4.7. Ważniejsze spotkania

- 3 stycznia, w Warszawie z przedstawicielami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska
- 20 i 22 stycznia, w Rzeszowie z wojewodą Ewą Leniart i samorządowcami Podkarpacia ws. sytuacji związanej z restrukturyzacją Podkarpackiego Banku Spółdzielczego
- 31 stycznia, w Sanoku z ministrem infrastruktury Andrzejem Adamczykiem, sekretarzem stanu w ministerstwie infrastruktury Rafałem Weberem na temat możliwości połączenia sanockiej obwodnicy z S19
- 6 lutego, w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim, z wojewodą podkarpackim Ewą Leniart, wiceministrem finansów Leszkiem Skibą, prezesem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Mirosławem Pankiem i prezesem Banku Gospodarstwa Krajowego Beatą Daszyńską-Muzyczką ws. restrukturyzacji Podkarpackiego Banku Spółdzielczego
- 26 lutego, w Sanoku z burmistrzem Kętrzyna - Ryszardem Niedziółką i Maciejem Wróblem ws. współpracy, podpisanego przez nasze miasta 27 listopada 2019 r. w Warszawie

- 27 lutego spotkanie z Jarosławem Serafinem – nowo powołanym dyrektorem Muzeum Historycznego
- 28 lutego, w Warszawie z Minister Funduszy Europejskich i Polityki Regionalnej Małgorzatą Jarosińską-Jedynak oraz Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafałem Weberem.
- 11 marca, w Sali Herbowej konsultacje Zespołu ds. monitorowania i koordynacji działań na terenie miasta Sanoka z przedstawicielami służb miejskich, kierownikami jednostek, instytucji i duchownymi.
- 12 maja, z Grzegorzem Pankiem dyrektorem Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Sanoku
- 5 czerwca, posiedzenie Rady Muzeum przy Muzeum Budownictwa Ludowego
- 8 czerwca, w Sali Herbowej z burmistrzem Leska Adamem Snarskim, Wojciechem Jan-kowskim - przedstawicielem Nadleśnictwa Lesko – Lasy Państwowe, członkami stowarzy-szeń i grup społecznych zainteresowanych inicjatywą budowy trasy rowerowej Velo San z Sanoka, przez Zagórz, Lesko do Olszanic
- 9 czerwca, w Sanoku z samorządowcami z powiatu sanockiego i kierownictwem Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Przemyślu
- 15 czerwca, w Ministerstwie Sportu, z dyrektorem Departamentu Sportu dla Wszystkich, Dariuszem Bużą i Filipem Cieszkowskim, szefem Gabinetu Politycznego Ministra.
- 15 czerwca, w Warszawie z Prezesem PGE Polskiej Grupy Energetycznej Wojciechem Dąbrowskim
- 14 lipca, w Sanoku z dyrektorami sanockich muzeów - Jerzym Ginalskim i Jarosławem Serafinem oraz dyrektorem MOSiR-u Tomaszem Lasykiem.
- 4 sierpnia, w Warszawie z Małgorzatą Jarosińską-Jedynak Minister Funduszy i Polityki Regionalnej.
- 5 sierpnia, w Warszawie z prezesem PGE Polskiej Grupy Energetycznej Wojciechem Dą-browskim
- Między 28 lipca a 15 sierpnia z prezesami firm, m.in. z Pawłem Majewskim Prezesem Grupy Lotos, z prezesem Waryński S.A. Bogdanem Borkowskim, z Dariuszem Sapińskim prezesem Mlekovity, z Wojciechem Trojanowskim prezesem firmy Strabag.
- 26 sierpnia w Sali Herbowej, z dyrektorami szkół, przedszkoli i żłobków oraz przedstawi-cielem Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego
- 29 sierpnia, w Sanoku z Milošem Meričką burmistrzem miasta partnerskiego Humenné
- 2 września, w rzeszowskim oddziale Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad
- 7 września, z Konsulem Generalnym Niemiec dr. Michaeliem Großem i panią Konsul Ur-sulą Maier w Krakowie
- 2 października, w Warszawie z przedstawicielami PGE Energia Odnawialna oraz PGE Energia Ciepła

- 14 października, z okazji Dnia Edukacji Narodowej odbyła się wideokonferencja z dyrektorami szkół podstawowych, przedszkoli i żłobków
- 15 października, w Warszawie z Dominikiem Witkiem prezesem SPGK i Przemysławem Kołodziejakiem – prezesem zarządu PGE Energia Ciepła
- 20 października, w Sanoku z Michałem Cieślakiem Posłem na Sejm – Ministrem ds. Rozwoju Samorządów
- 3 grudnia, w Warszawie z Prezesem Rady Ministrów Mateuszem Morawieckim, Szefem Gabinetu Politycznego Prezesa Rady Ministrów Krzysztofem Kubów, w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej z Panią Sekretarz Stanu Małgorzatą Jarosińską-Jedynak, w Ministerstwie Edukacji z Ministrem Przemysławem Czarnkiem oraz z Prezesem Mlekovity Dariuszem Sapińskim.
- 14 grudnia, w Przemyślu z przedstawicielami zarządu Krajowego Zasobu Nieruchomości oraz czterech podkarpackich samorządów.
- 19 grudnia, w Sali Gobelinowej z samorządowcami, przedsiębiorcami oraz przedstawicielami instytucji, którzy potwierdzili swoje uczestnictwo w społecznym Komitecie Poparcia dla budowy nowej drogi łączącej Sanok z drogą ekspresową S 19 wraz z planowanymi zjazdami.
- 21 grudnia, w Instytucie Badawczym Dróg i Mostów w Warszawie, z przedstawicielami Ministerstwa Infrastruktury, Instytutu Budowy Dróg i Mostów ws. dokumentacji niezbędnej do budowy mostu.
- 30 grudnia w Sanoku, z Piotrem Pilchem wicemarszałkiem województwa podkarpackiego, dr Moniką Brewczak i Adamem Drozdem – radnymi sejmiku województwa podkarpackiego.

4.8. Spotkania z mieszkańcami

- 21 stycznia, z przedstawicielami Spółdzielni Mieszkaniowych, dotyczące bieżących spraw i problemów związanych z gospodarką odpadami komunalnymi na terenach będących w zarządzie Sanockich Spółdzielni Mieszkaniowych

- 14 września, z radnymi dzielnicy Zatorze
- 23 września, z mieszkańcami Dąbrówki

Podczas sześciu dyżurów w urzędzie miasta: 20 stycznia, 24 lutego, 25 maja, 6 lipca, 18 sierpnia i 21 września burmistrz **Tomasz Matuszewski** spotkał się ze 160 mieszkańcami Sanoka.

4.9. Konferencje prasowe

- 21 stycznia, w Sali Herbowej ws. restrukturyzacji PBS.
- 31 stycznia, z okazji otwarcia obwodnicy Sanoka
- 3 lutego, w Sali Herbowej ws. obciążeń ponoszonych przez Gminę Miasta Sanoka z tytułu projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu”
- 12 marca, w Sali Herbowej ws. zapobieganiu rozprzestrzeniania się koronawirusa z udziałem starosty sanockiego Stanisława Chęcia
- 18 czerwca, w Sali Gobelinowej wraz z przedstawicielami Polskiej Grupy Energetycznej Energia Ciepła i Sanockiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej ws. podpisanego listu intencyjnego
- 7 lipca, w sanockiej Arenie inaugurująca działalność Sanockiej Fundacji Rozwoju Sportu połączona z wręczeniem nagród sportowych dla utalentowanych sportowców
- 15 lipca, w sanockiej Arenie na rozpoczęcie startu STS Sanok w Polskiej Hokej Lidze w sezonie 2020/2021
- 30 września, w hotelu Hilton, poprzedzająca otwarcie w rzeszowskim Centrum Millenium Hall wystawy prac Zdzisława Beksińskiego.

4.10. Pozostałe jednostki organizacyjne i spółki Gminy Miasta Sanoka

Nazwa jednostki	Adres
Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej	Sanok, ul. Jana Pawła II 59
Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej	Sanok, ul. Konarskiego 22
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Sanok, ul. Zamkowa 30
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Sanok, ul. Królowej Bony 4
Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Zespół Gabinetów Lekarskich	Sanok, ul. Sobieskiego 1
Instytucje kultury:	

Sanocki Dom Kultury	Sanok, ul. Mickiewicza 24
Osiedlowy Dom Kultury Gagatek	Sanok, ul. Traugutta 9
Osiedlowy Dom Kultury Puchatek	Sanok, ul. Kochanowskiego 25
Miejska Biblioteka Publiczna im. Grzegorza z Sanki	Sanok, ul. Lenartowicza 2
Filia nr 1 Dąbrówka	Sanok, ul. Piastowska 69
Filia nr 2 Posada	Sanok, ul. Robotnicza 19
Filia nr 3 Wójtostwo	Sanok, ul. Traugutta 17
Filia nr 4 Olchowce	Sanok, ul. Przemyska 58
Biuro Wystaw Artystycznych Galeria Sanocka	Sanok, ul. Rynek 14

Wykaz jednostek oświatowych znajduje się na stronie 79.

4.11. Działalność uchwałodawcza Rady Miasta Sanoka

Radni w 2020 r. obradowali na 15 sesjach, z czego 4 miały charakter nadzwyczajny. Rada Miasta w 2020 r. podjęła 135 uchwał. W 2020 roku Radni złożyli 22 interpelacje.

Uchylone uchwały przez Wojewodę Podkarpackiego w całości;

1. Uchwała Nr XXV/182/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 13.02.2020 r. w sprawie wyrażenia opinii o zmianie Statutu Sanockiej Fundacji Rozwoju Sportu
2. Uchwała Nr XXVIII/207/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 28.05.2020 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych.

Uchylone uchwały przez Wojewodę Podkarpackiego w części;

1. Uchwała Nr XXVII/192/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 22.04.2020 r. w sprawie ustalenia pomocy dla najemców lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Miasta Sanoka których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z COVID 19.

2. Uchwała Nr XXXVII/259/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 19.11.2020 r. w sprawie warunków i trybu przyznawania Nagród Miasta Sanoka za szczególne osiągnięcia w dziedzinie „Kultura i sztuka”.
3. Uchwała Nr XXXVII/291/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 17.12.2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Obywatelska Inicjatywa Uchwałodawcza

Zgodnie z Uchwałą Nr VIII/53/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wykonania obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej w 2020 r. dwukrotnie zostały powołane Komitety Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej, które po spełnieniu zapisów wyżej przedstawionej uchwały przedstawiły Radzie Miasta poniższe projekty uchwał celem podjęcia:

1. Projekt uchwały w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Sanoka dla Pana Jerzego Ginalskiego;
2. Projekt uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego podjęcia przez Burmistrza Miasta Sanoka działań zmierzających do zapobiegania objazdowych przedstawień i pokazów cyrkowych z udziałem zwierząt na terenach należących do Miasta Sanoka.

4.11.1. Wybory ławników dokonane Przez Radę Miasta Sanoka

W roku 2020 Prezes Sądu Okręgowego w Krośnie zwrócił się z wnioskiem o przeprowadzenie wyborów uzupełniających do Sądu Okręgowego w Krośnie i wybór 2 ławników. W tym celu Uchwałą Nr XXIV/181/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 30 stycznia 2020 r. został powołany zespół do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników. Po dokonaniu weryfikacji zgłoszonych kandydatur przez zespół Uchwałą Nr XXVIII/213/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 28 maja 2020 r. dokonała wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Krośnie.

4.12. Komisje Stałe Rady Miasta Sanoka

➤ **Komisja Finansowo – Gospodarcza**

Komisja w 2020 r. odbyła 16 posiedzeń, na których zajmowała się opiniowaniem projektów uchwał, pracami na projektem budżetu, rozpatrywaniem wniosków oraz sprawami bieżącymi.

W trakcie roku 2020 nastąpiła zmiana w składzie osobowym Komisji, z funkcji przewodniczącej Komisji Finansowo – Gospodarczej została odwołana Pani Grażyna Rogowska – Chęć, natomiast nowym przewodniczącym Komisji Finansowo – Gospodarczej został wybrany Pan Radosław Wituszyński.

➤ **Komisja Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego**

Komisja w roku 2020 odbyła 7 posiedzeń, na których zajmowała się opiniowaniem projektów uchwał, przyjęciem sprawozdania z działalności Straży Miejskiej oraz sprawami bieżącymi.

➤ **Komisja Skarg Wniosków i Petycji**

Komisja w roku 2020 odbyła 10 posiedzeń, na których zajmowała się rozpatrywaniem skarg oraz petycji.

Komisja rozpatrywała następujące skargi:

– skarga pana Tomasza Warchałowskiego na działalność Burmistrza Miasta – skarga uznana za bezzasadną;

– skarga pani Haliny Bogdan na akty i czynności organów Urzędu Miasta – skarga uznana za bezzasadną;

– skarga pana Bogusława Bodnara na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 w Sanoku – skarga uznana za bezzasadną;

– skarga pani Ewy Winnickiej – Skierka na Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 4 – skarga uznana za bezzasadną;

– skargi Fundacji Instytut Białowieski dotyczące nieprawidłowości postępowania konkursowego na realizację zadania publicznego – skargi uznane za bezzasadne.

– skarga pana Jerzego Szczepańskiego na decyzję Dyrekcji Szkoły Podstawowej Nr 6 w Sanoku – skarga przekazana do rozpatrzenia według właściwości do Kuratorium Oświaty;

– anonimowa skarga dotycząca budowy mostu – skarga nie spełniała wymogów formalnych, więc została pozostawiona bez rozpoznania.

Komisja rozpatrywała następujące petycje:

- petycja złożona przez Fundację Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego w sprawie płatności bezgotówkowych w Urzędzie – petycja została przekazana do Sekretarza Miasta celem udzielenia odpowiedzi zgodnie z kompetencją;
- petycja pani Renaty Sutor w sprawie wprowadzenia tarczy antykryzysowej – została udzielona odpowiedź wnioskowany petycji.
- petycja Koalicji Polska Wolna od 5G w sprawie podjęcia uchwały przez Radę Miasta dot. ochrony zdrowia mieszkańców przed elektroskażeniem – została udzielona odpowiedź wnioskodawcy petycji.
- petycja mieszkańców miasta Sanoka dot. wszczęcia postępowania administracyjnego mającego na celu ustalenia zgodności uciążliwej działalności gospodarczej prowadzonej i ewentualnymi zgodami wydanymi przez UM Sanok – została podjęta uchwała przekazująca petycję do Burmistrza Miasta celem podjęcia skutecznych działań i realizacji postulatów mieszkańców.
- petycja mieszkańców wsi Poraż, Morochów, Mokre, Niebieszczany dot. podjęcia interwencji w sprawie zawieszenia połączeń autobusowych, które umożliwiają komunikację z miastami Zagórz i Sanok – została podjęta uchwała odrzucająca petycję.

➤ **Komisja Rewizyjna**

Komisja Rewizyjna w 2020r. pracowała na podstawie Uchwały Nr XXIV/180/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 30.01.2020r. w sprawie planu pracy Komisji na rok 2020, odbyła 10 posiedzeń. Zrealizowała wszystkie punkty planu pracy zawarte w/w uchwale.

➤ **Komisja Infrastruktury Miejskiej**

Komisja Infrastruktury Miejskiej w 2020r. odbyła 16 posiedzeń na których zajmowała się opiniowaniem projektów uchwał takich jak sprzedaż lub zakup działek położonych w Sanoku, scalenia i podział nieruchomości położonych w Sanoku. Odbyła również jedno posiedzenie wyjazdowe w celu sprawdzenia zaawansowania robót drogowych aktualnie realizowanych w dzielnicach oraz zapoznała się z lokalizacją planowanych do budowy budynków mieszkalnych w systemie TBS a także odbyła spotkanie z mieszkańcami ul. Zielnej w dzielnicy Zatorze i mieszkańcami ul. Witosa, ul. Zaleskiego w dzielnicy Dąbrówka.

➤ **Komisja Oświaty, Kultury Sportu i Turystyki**

Komisja Oświaty, Kultury Sportu i Turystyki w 2020r. odbyła 15 posiedzeń na których zajmowała się sytuacją finansową gazety samorządowej „Tygodnik Sanocki”, wnioskami do

Nagród Miasta Sanoka, opiniowaniem projektów uchwał w sprawie przyznawania prawa do używania herbu miasta Sanoka, nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Sanoka.

➤ **Komisja Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej**

Komisja Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej w 2020 r. odbyła 11 posiedzeń na których zajmowała się sprawą przeniesienia siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku do części administracyjnej byłego aresztu śledczego. Komisja na swych posiedzeniach zajmowała się również sprawozdaniem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sprawozdaniem Miejskiego Zespołu Podstawowej Opieki Zdrowotnej jak również pismami jakie wpłynęły do Komisji od Dyrektora Szpitala Specjalistycznego w Sanoku w kwestii udzielenia pomocy finansowej.

➤ **Komisja Statutowa**

W 2020 r. Uchwałą Nr XXIX/226/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 25.06.2020r. zmieniona Uchwałą Nr XXXVII/298/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 17.12.2020r. powołana została doraźna Komisja Statutowa, której zadaniem było opracowanie zmian w Statucie Miasta Sanoka jak i Statutach Rad Dzielnic oraz ordynacji wyborczej do Rad Dzielnic.

5. WYKONANIE BUDŻETU I MAJĄTEK GMINY MIASTA SANOKA

Budżet miasta jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów jednostki samorządu terytorialnego. Ma on formę uchwały budżetowej, która stanowi główny i podstawowy dokument gospodarki finansowej gminy.

Budżet miasta Sanoka na rok 2019 został przyjęty Uchwałą Nr IV/25/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 17 stycznia 2019 roku. W ciągu całego roku były dokonywane zmiany w planach dochodów i wydatków uchwałami Rady i Zarządzeniami Burmistrza Miasta i wystąpiło:

- 11 zmian Uchwałami Rady Miasta Sanoka,
- 20 zmian Zarządzeniami Burmistrza Miasta Sanoka.

Dochody miasta to: dochody własne, dotacje celowe i subwencje ogólne. Dochody własne to: podatki i opłaty, udziały w podatkach budżetu państwa, dochody z majątku i dochody jednostek samorządu terytorialnego. Dochodami są także środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki z budżetu Unii Europejskiej i inne środki określone w odrębnych przepisach.

Źródła dochodów oraz zasady ustalania i ich gromadzenia, a także zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnie i dotacji celowych z budżetu państwa zostały szczegółowo przedstawione i uregulowane w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki budżetu dzielone są głównie na bieżące i majątkowe. Wydatki bieżące to: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i obsługiwanych przez nie 26organów.

Wydatki majątkowe to: wydatki inwestycyjne (w tym zakupy i inwestycje) jednostek budżetowych oraz dotacje przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji, wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Podstawą do dokonywania wydatków jest plan wydatków, który określony w uchwale budżetowej stanowi nieprzekraczalny limit. Limity budżetu na wydatki mają charakter limitów rocznych. Wyjątkiem od tej zasady jest uchwalenie limitów na wydatki wieloletnie i tzw. wydatki niewygasające.

5.1. Analiza finansów Miasta w Latach 2018 - 2021

Analiza została przeprowadzona w perspektywie lat 2018 - 2021. Przyjęto założenie, że okres czteroletni będzie wystarczający dla potrzeb oceny finansów jednostki samorządu terytorialnego.

Przedstawione dane dotyczą lat 2018 – 2020, pochodzą z odpowiednich sprawozdań Rb oraz WPF. Dane dotyczące roku 2021 stanowią plan budżetu na chwilę opracowania dokumentu (chyba że wskazano inaczej).

Analiza ma na celu ocenę głównych pozycji w budżecie, prześledzenie ich zmian oraz wychwycenie tworzących się trendów.

Poniżej przedstawiono wybrane dane budżetu Miasta Sanoka:

Tabela 1 Wybrane kategorie WPF w latach 2018 - 2021 [zł]

	2018	2019	2020	2021
Dochody ogółem, w tym:	165 949 874,44	191 972 105,92	195 839 578,22	191 483 612,20
• dochody bieżące	143 589 445,21	160 158 230,92	179 453 283,92	183 112 076,20
• dochody majątkowe	22 360 429,23	31 813 875,00	16 386 294,30	8 371 536,00
Wydatki ogółem, w tym:	198 974 865,59	200 574 872,61	198 277 479,47	215 002 470,92
• wydatki bieżące, w tym:	142 077 221,18	160 606 803,93	184 027 843,33	187 437 660,20
- wydatki na wynagrodzenia i składki	61 264 060,40	68 034 665,77	73 349 746,57	74 809 784,00
- odsetki	1 260 034,77	2 088 140,16	1 844 244,01	2 035 000,00
• wydatki majątkowe	56 897 644,41	39 968 068,68	14 249 636,14	27 564 810,72

Nadwyżka bieżąca	1 512 224,03	-448 573,01	-4 574 559,41	-4 325 584,00
Przychody zwrotne	39 750 000,00	18 099 000,00	18 720 000,00	16 452 000,00
Rozchody	5 596 671,00	5 753 932,00	5 753 932,00	5 178 258,93
Kwota długu	66 271 543,44	78 759 738,53	93 145 284,79	102 817 832,74

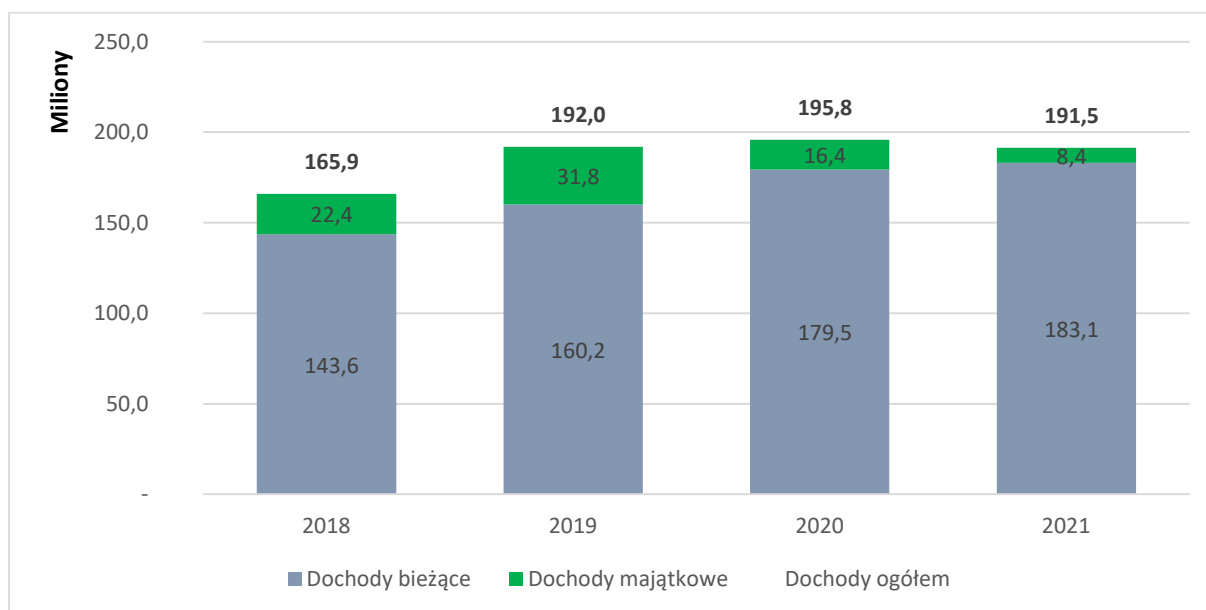
źródło: opracowanie własne

W kolejnych podrozdziałach szczegółowo opisano poszczególne pozycje budżetu.

5.1.1. Dochody

Poniższy wykres przedstawia dochody ogółem Miasta w badanym okresie w podziale na dochody bieżące i majątkowe.

Wykres 1. Dochody ogółem w Mieście Sanok w latach 2018 - 2021 [mln zł]

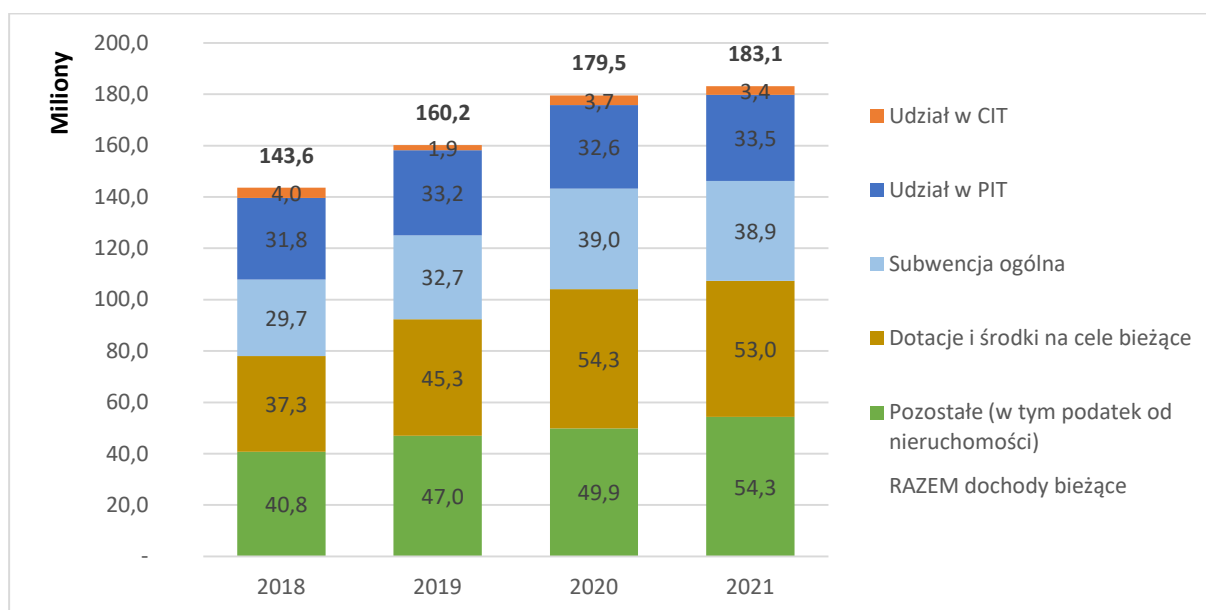
źródło: opracowanie własne

Dochody ogółem w latach 2018 - 2020 Miasto wykonywało na poziomie **165,9 - 195,8** mln zł, przy czym za **143,6 - 179,5** mln zł z tej kwoty odpowiadały dochody bieżące, które z reguły cechuje większa powtarzalność niż dochody majątkowe, które mają charakter incydentalny. Przedstawiony plan na rok 2021 rok przewiduje dochody na łącznie 191,5 mln zł, w tym 183,1 mln zł dochodów bieżących i 8,4 mln zł dochodów majątkowych, co oznacza spadek dochodów ogółem względem wykonania roku poprzedniego o 2,2%. W dalszej części opracowania dokonano pogłębionej analizy dochodów.

Dochody bieżące

Następny wykres przedstawia dochody bieżące Miasta, podzielone na źródła według struktury dla wieloletniej prognozy finansowej, które stanowią jeden z głównych elementów wpływających na ocenę kondycji finansowej JST oraz zdolności do obsługi długu.

Wykres 2. Dochody bieżące według struktury WPF w latach 2018 - 2021 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

Dochody bieżące w latach 2018 – 2021 systematycznie rosną od **143,6 mln zł** do **183,1 mln zł**, co stanowi średnioroczne tempo wzrostu na poziomie **8,4%**.

Największymi składnikami dochodów bieżących Miasta są dochody z dotacji zewnętrznych. Dochody te kształtowały się w latach 2018 – 2020 na poziomie **37,3 – 54,3 mln zł** i stanowiły średnio **28,2%** udziału w dochodach bieżących. Według budżetu, w 2021 roku Miasto planuje dochody z tego tytułu w kwocie **53,0 mln zł**. Dochody z dotacji nie mają wpływu na zdolność do obsługi długu dla Miasta z uwagi na konstrukcję wskaźnika indywidualnej spłaty zadłużenia z art. 243 ufp. Środki celowe zwiększają dochody, jednak nie mają wpływu na poziom wypracowywanej nadwyżki bieżącej budżetu.

Wpływy z pozostałych dochodów bieżących (w tym podatków i opłat lokalnych) kształtowały się na poziomie **40,8 – 49,9 mln zł**. Dochody z podatków i opłat to jedyna kategoria dochodów wyróżnionych w WPF, na których planowanie Miasto ma bezpośredni wpływ. Kwoty w pozostałych kategoriach Miasto otrzymuje od władz centralnych.

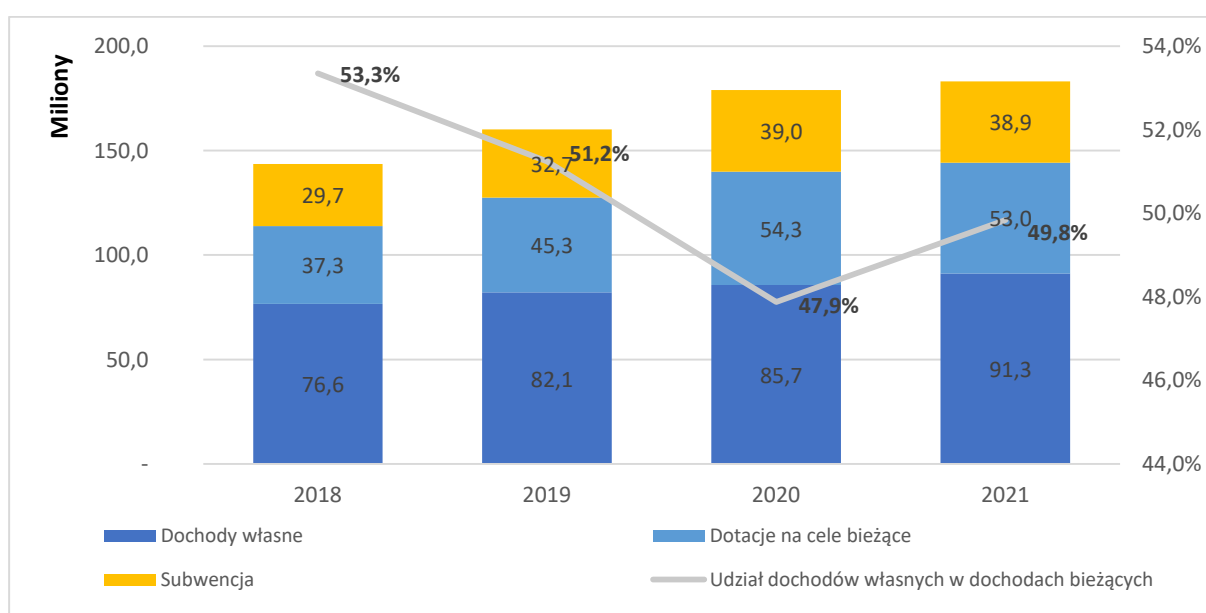
Kolejnym dużym elementem dochodów bieżących Miasta są dochody z udziału w PIT, które w latach 2018 - 2020 kształtują się na poziomie **31,8 - 33,2 mln zł**, co stanowi udział ok. 20,3%. W 2021 roku planuje się dochody z PIT w kwocie 33,5 mln zł, co będzie stanowił 18,3% wszystkich dochodów w 2021 roku.

Subwencja ogólna dla Miasta w latach 2018 - 2020 wynosiła między **29,7 – 39,0 mln zł**, a plan na 2021 rok zakłada **38,9 mln zł**. Na wysokość subwencji Miasto nie ma bezpośredniego, krótkookresowego wpływu. We wszystkich latach największą część subwencji stanowi jej część oświatowa, która utrzymuje się na poziomie **27,6 – 30,1 mln zł**. Wysokość subwencji oświatowej zależy od zakresu zadań oświatowych realizowanych przez jednostki oraz liczby uczniów i rozdzielanej według zasad określonych w rozporządzeniu ministra edukacji w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

Pomijalną wartością z punktu widzenia budżetu są natomiast dochody z udziału w CIT (średnio 2,0%), co świadczy o braku dużych podmiotów gospodarczych na terenie Miasta.

Kolejny wykres prezentuje wskaźnik dochodów własnych, na których kształtowanie JST ma bezpośredni wpływ. Wskaźnik rozumiany jest jako stosunek dochodów własnych Miasta do dochodów bieżących. Przez dochody własne rozumie się wszystkie dochody Miasta pomniejszone o subwencje i dotacje. W analizie wyodrębnione zostały także dochody ze sprzedaży majątku, które ze względu na swoją trudną do zaprognozowania incydentalność, są niejednokrotnie pomijane przy ocenie kondycji finansowej.

Wykres 3 Struktura dochodów bieżących oraz udział dochodów własnych w dochodach bieżących [mln zł i proc.]

źródło: opracowanie własne

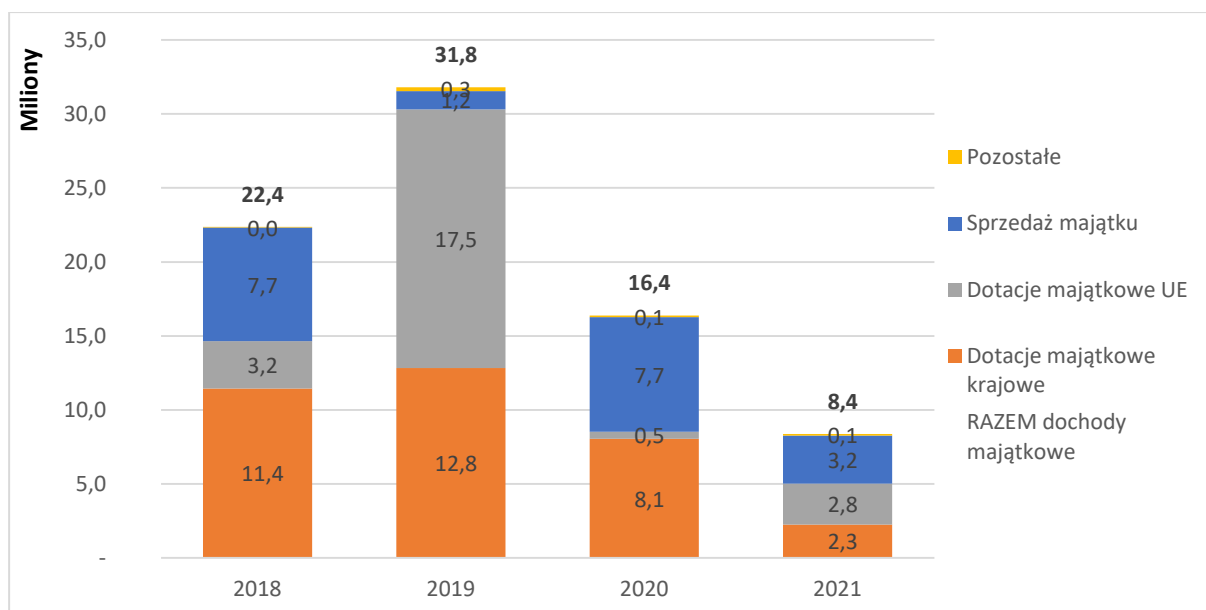
Nominalnie suma dochodów własnych w latach 2018 - 2021 rośnie z poziomu **76,6 mln zł** do **91,3 mln zł**. Udział dochodów własnych w strukturze dochodów bieżących Miasta w latach 2018 - 2020 wyniósł odpowiednio **53,3%**, **51,2%** oraz **48,0%**. Plan budżetu na 2021 rok zakłada ten stosunek w wysokości 49,8%.

Dochody majątkowe

W badanym okresie dochody majątkowe Miasta charakteryzują się istotną zmiennością (**8,4 - 31,8 mln zł** rocznie), co potwierdza ich incydentalny charakter.

Poniższy wykres prezentuje dochody majątkowe Miasta Sanoka w latach 2018 - 2021. Zastosowano podział taki jak w wieloletniej prognozie finansowej, przy czym w dotacjach i środkach przeznaczonych na inwestycje wyszczególniono te z programów europejskich i pozostałych źródeł.

Wykres 4. Dochody majątkowe w latach 2018 - 2021 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

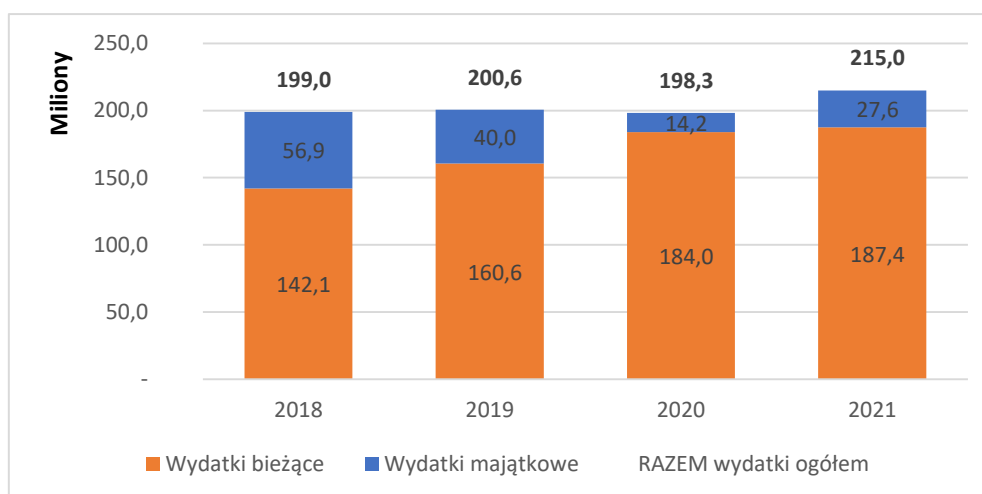
Najistotniejszą kategorią dochodów majątkowych były dotacje inwestycyjne krajowe na łącznie blisko **53,4 mln zł** w latach 2018 – 2020. Plan na 2021 rok zakłada dochody z tego tytułu na kwotę **2,8 mln zł**.

Dotacje z UE w latach 2018 – 2020 wyniosły łącznie **21,2 mln zł**, natomiast dochód miasta ze sprzedaży majątku wyniósł wtedy **16,7 mln zł**. Zgodnie z budżetem na 2021 rok, Miasto planuje uzyskać dochody z tych tytułów w kwocie odpowiednio **2,8 mln zł** oraz **3,2 mln zł**.

Pozostałe dochody stanowią niewielki udział w strukturze dochodów majątkowych (łącznie 0,4 zł w latach 2018 – 2020).

5.1.2. Wydatki

Poniższy wykres przedstawia wydatki ogółem Miasta w latach 2018 - 2021 w podziale na wydatki bieżące i majątkowe.

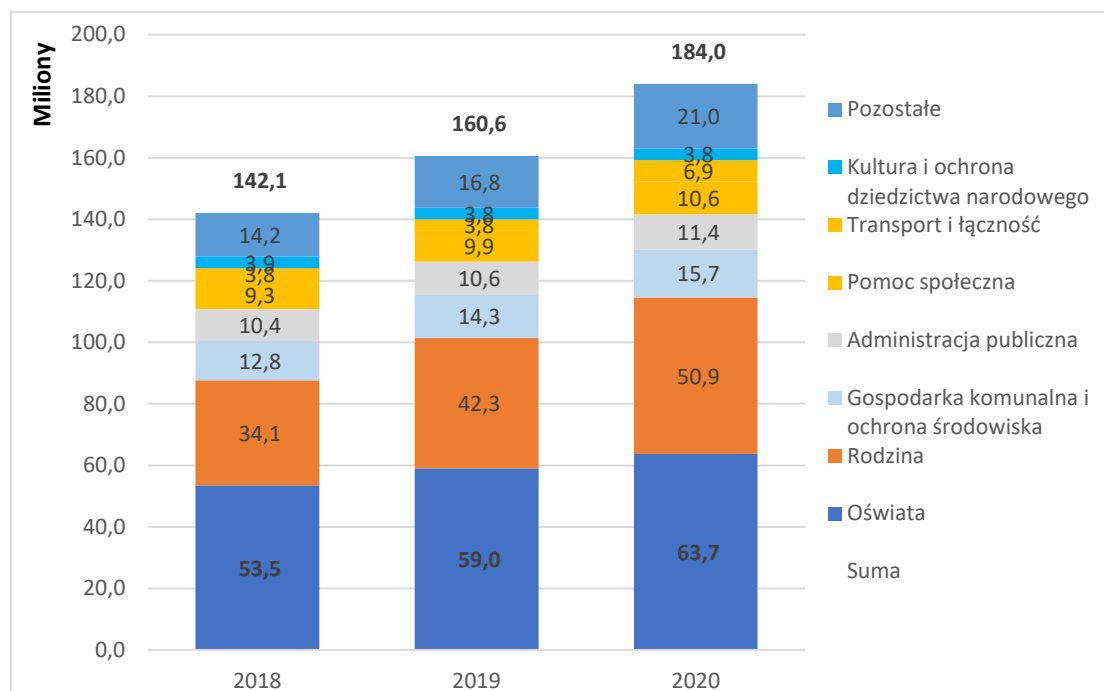

Wydatki ogółem Miasta Sanoka w latach 2018 - 2020 wynosiły między **198,3 - 200,6** mln zł, przy czym za **142,1 - 184,0** mln zł z tej kwoty odpowiadały wydatki bieżące. Przedstawiony plan na rok 2021 rok przewiduje wydatki ogółem na łącznie **215,0 mln** zł, w tym 187,4 mln zł jako wydatki bieżące i **27,6 mln** zł jako wydatki majątkowe.

Wydatki bieżące

Poniższy wykres przedstawia analizę wydatków bieżących na przestrzeni lat 2018 - 2020 z podziałem ze względu na główne kategorie ich przeznaczenia.

Wykres 5 Struktura wydatków bieżących [mln zł]

źródło: opracowanie własne

Wydatki bieżące w latach 2018 - 2020 systematycznie rosły każdego roku z **142,1** do **184,0** mln zł rocznie, co oznacza wzrost o **29,5%**. Dla porównania dochody bieżące w analizowanym okresie wzrosły o **25,0%** (to jest o 4,5% punktów mniej procentowych w porównaniu do wydatków).

W każdym roku największą część budżetu Miasta (średnio 36,3%) po stronie wydatków stanowiła oświata. W latach 2018 - 2020 **wydatki na oświatę** ujęte w dziale 801 „Oświata i wychowanie” oraz dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” wzrastają z poziomu **53,5 mln zł** do **63,7 mln zł**. Dynamika wzrostu rok do roku wynosiła odpowiednio **10,2%** oraz **7,9%**.

Drugim największym wydatkiem bieżącym Miasta są **wydatki związane z rodziną**. Wydatki te w latach 2018-2020 rosły od **34,1 mln zł** do **50,9 mln zł** rocznie. W tym rozdziale zawierają się między innymi wydatki związane z programem „500+”.

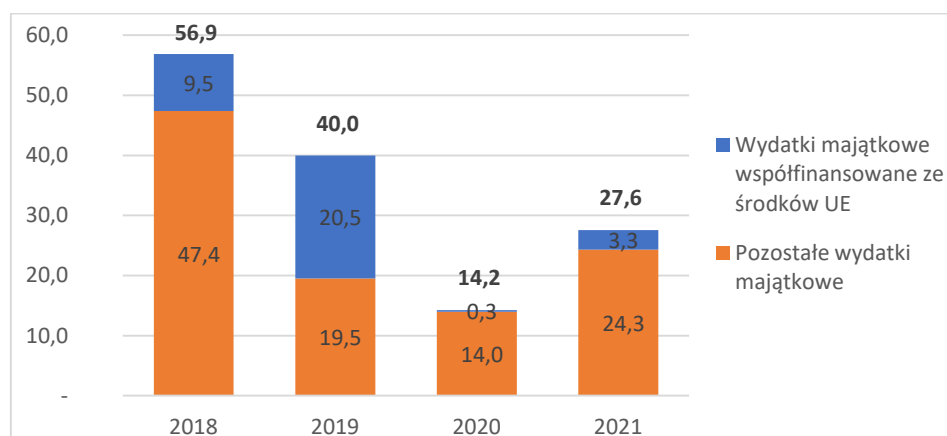
Kolejnymi dużymi kategoriami wydatków budżetu Miasta są gospodarka komunalna i ochrona środowiska oraz administracja publiczna. Pierwsza z wymienionych kategorii odpowiadała średnio za **8,8%** wszystkich wydatków bieżących, natomiast druga kategoria wydatków **6,7%**. Należy pamiętać, że w ramach kosztów administracyjnych uwzględnia się nie tylko wynagrodzenia pracowników urzędu, ale także zadania zlecone przez urząd wojewódzki, pobór podatków, promocję Miasta itd.

Wydatki majątkowe

Miasto w latach 2018 - 2020 przeznaczyła 111,1 mln zł na wydatki majątkowe. Poniższy wykres prezentuje wykonane w latach historycznych i planowane w 2021 r. wydatki inwestycyjne Miasta.

Wykres 6. Wydatki majątkowe budżetu w latach 2018 - 2021 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

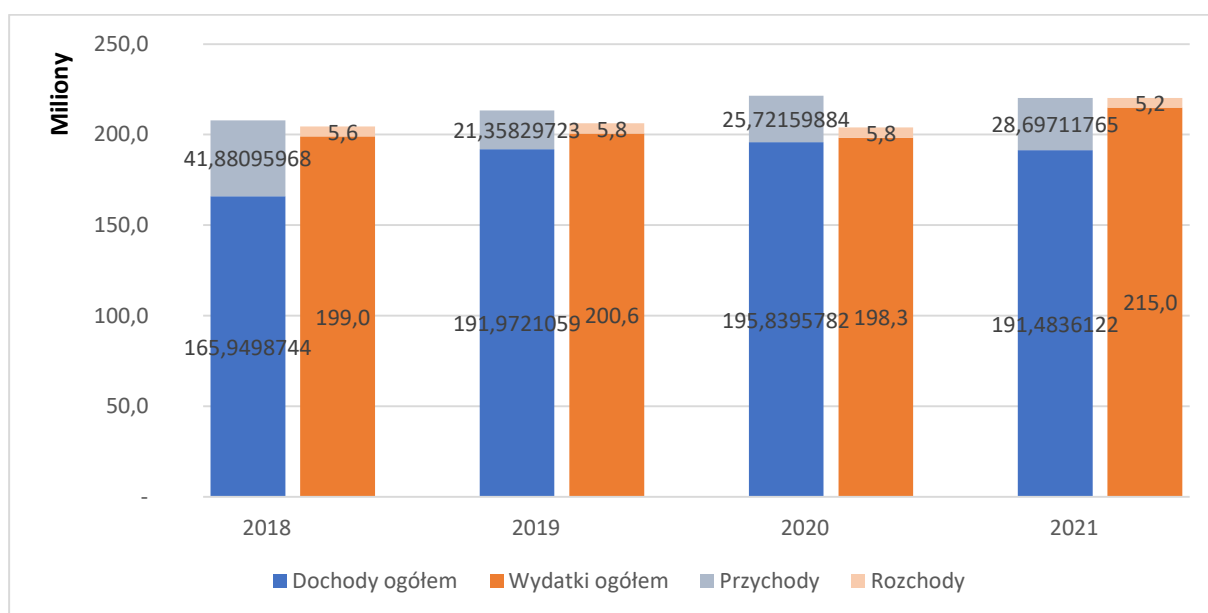
W strukturze wydatków majątkowych dominują wydatki majątkowe na zadania niedofinansowane ze środków UE, które stanowią średnio 79,6% wydatków majątkowych ogółem.

5.1.3. Równowaga budżetowa

Analiza wyników budżetu dotyczy analizy budżetów wykonanych (2018 - 2020) oraz budżetu w trakcie realizacji (2021).

Poniższy wykres prezentuje opisywaną sytuację budżetu z punktu widzenia wyniku ogółem w latach 2018 - 2021.

Wykres 7. Równowaga budżetowa w latach 2018 - 2021 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

W każdym z lat 2018 - 2020 Miasto wykonało budżet roczny z deficytem (wydatki przewyższały dochody). W latach 2018 – 2020 łączna kwota deficytów budżetowych wyniosła 44,1 mln zł, co wiązało się z koniecznością pozyskania finansowania zwrotnego. W 2021 r. plan budżetu przewiduje deficyt środków na wydatki na poziomie 23,5 mln zł. Kwota ta będzie musiała zostać uzupełniona finansowaniem dłużnym lub zmniejszona rewizją planu wydatków. Ponadto w budżecie będą musiały znaleźć środki na uregulowanie zapadających zobowiązań kredytowych.

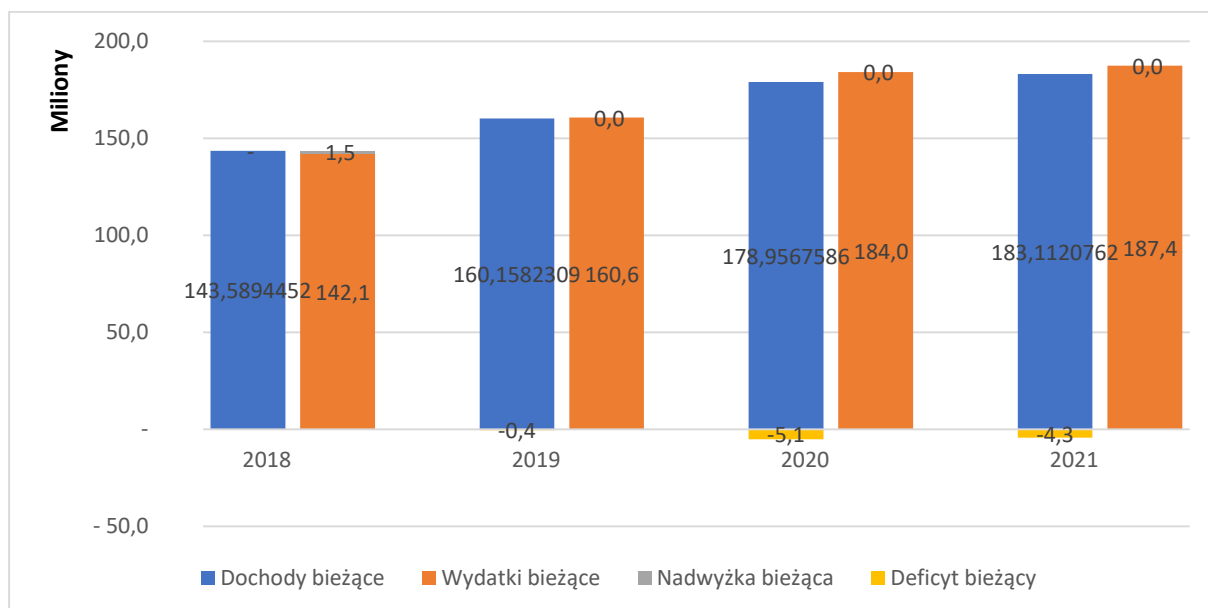
Poza wynikiem budżetu dla finansów JST **istotna jest nadwyżka bieżąca** (bądź deficyt bieżący), która stanowi różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi.

Nadwyżka bieżąca może być przeznaczona na **wydatki majątkowe bądź spłatę długu**. Dodatkowo, zgodnie z art. 243 ustawy, nadwyżki operacyjne (tj. nadwyżki bieżące powiększone o odsetki) wypracowane w trzech poprzednich latach mają istotny wpływ na dopuszczalny poziom obsługi długu w danym roku. Brak nadwyżek lub ich niewielkie kwoty uniemożliwiają spłatę zadłużenia zgodnie z ustawą o finansach publicznych.

Relacja sumy nadwyżki bieżącej i sprzedaży majątku do dochodów ogółem danego roku zgodnie z art. 243 ufp buduje zdolność Miasta do obsługi zadłużenia (wskaźnik jednoroczny, pkt. 9.5 w tabeli WPF). Biorąc pod uwagę, że dochody ze sprzedaży majątku stanowią rzecz incydentalną, a wynik bieżący jest kwestią stałą, to właśnie **udział nadwyżek bieżących w dochodach ogółem przedstawia realny potencjał inwestycyjno-zadłużeniowy Miasta**.

Następny wykres pokazuje zestawienie nadwyżek bieżących w Miasta w latach 2018 - 2021.

Wykres 8. Wynik bieżący w latach 2018 - 2021 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

W latach ubiegłych Miasto wygenerowało nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi tylko w roku 2018 w wysokości 1,5 mln zł. Jeszcze w latach 2015-2017 nadwyżka bieżąca wynosiła 7,5-8,5 mln zł. W latach 2019 – 2020 Miasto wygenerowało deficyt bieżący w wysokości odpowiednio 0,4 mln zł oraz 5,1 mln zł. Budżet na 2021 rok również zakłada deficyt bieżący w wysokości 4,3 mln zł.

Brak stałej, dostatecznie wysokiej nadwyżki bieżącej w latach 2018-2020 spowodowany był przede wszystkim wzrostem stałych kosztów bieżących związanych z nakładami na oświatę, pomoc społeczną i oddaniem do użytkowania inwestycji miejskich w tych latach.

5.1.4. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczki i obligacji

Na dług Miasta Sanoka na koniec 2020 r. składają się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczki oraz wyemitowanych obligacji.

Poniższa tabela zawiera zobowiązania kredytowe Miasta, przy czym dla zobowiązań zaciągniętych przed 2021 r. podany jest ich stan na koniec 2020 r.

Tabela 2. Zobowiązania z tytułu produktów kredytowych pozostałe do spłaty na dzień 31.12.2020 (jeżeli nie wskazano inaczej)

Lp.	Tytuł dłużny	Kwota kapitału pozostałego	Rok całkowitej spłaty
-----	--------------	----------------------------	-----------------------

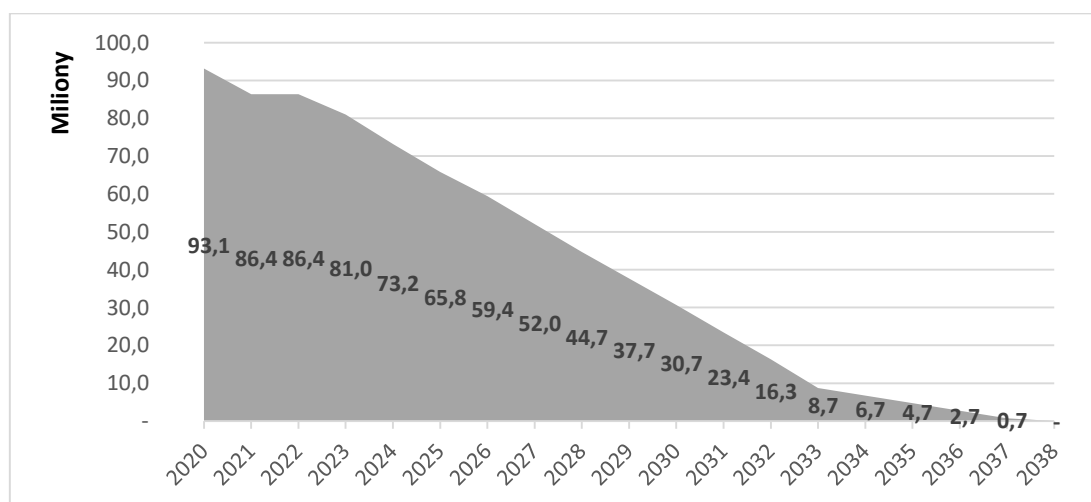
		do spłaty [zł]	
1	Pożyczka 1	462 177,00	2023
2	Kredyt 1	2 344 433,12	2023
3	Kredyt 2	1 260 394,93	2022
4	Kredyt 3	1 600 000,00	2024
5	Kredyt 4	855 260,00	2023
6	Kredyt 5	8 078 827,00	2028
7	Obligacje	76 943 000,00	2038
	SUMA	91 544 091,67	
	w tym do spłaty w 2021 r.	2 449 932,00	

Źródło: opracowanie własne na podstawie umów kredytowych

Jak wynika z tabeli, na koniec 2020 roku dług Miasta z tytułu kredytów, pożyczki i obligacji to łącznie prawie 91,5 mln zł.

Poniższy wykres prezentuje zadłużenie z tytułu zaciągniętych przez Miasto Sanok zobowiązań długoterminowych na koniec kolejnych lat, zakładając spłatę zgodnie z obowiązującymi harmonogramami.

Wykres 9. Kwota długu w latach 2020-2038 (bilans zamknięcia) [mln zł]

źródło: opracowanie własne

W kolejnych 4 latach, to jest do końca 2024 roku, Miasto powinno spłacić blisko **21%** długu z tytułu produktów kredytowych wg stanu na koniec 2020 r. (19,9 mln zł z 93,1 mln zł). Całość istniejącego zadłużenia zostanie spłacona do końca 2038 roku.

Niektóre sumy na wykresach mogą nie zgadzać się dokładnie z częściami składowymi (na wykresach oraz w opisie), ze względu na zaokrąglenia do części dziesiętnych.

Dochody ogółem na 1 mieszkańca w 2020 r. wynosiły: 5.366,06 PLN - w 2019 r. wynosiły: 5.172,64 PLN - (w roku 2018: 4 426,39)	Dochody własne na 1 mieszkańca w 2020 r. wynosiły: 2. 835,67 PLN - w 2019 r. wynosiły: 3.083,55 PLN - (w roku 2018: 2 653,04)
Wydatki ogółem budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2020 r. wynosiły: 5.432,86 PLN w 2019 r. wynosiły: 5.404,43 PLN - (w roku 2018: 5 307,27)	Wydatki bieżące budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2020 r. wynosiły: 5. 042,41 PLN w 2019 r. wynosiły: 4.327,50 PLN - (w roku 2018: 3 789,63)

6. DEMOGRAFIA SANOKA

6.1. Ludność Sanoka na podstawie danych rejestru mieszkańców.

W Sanoku, na koniec 2020 roku, zameldowanych było **36496 osób**, z tego na pobyt stały **35538 osób** (w roku 2019 - 37113 osób), na pobyt czasowy 958 osób (w roku 2019 - 997 osoby).

Mieszkańcy Sanoka w latach 2018-2020:

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Ogółem:	37 491	37 113	36 496
kobiety	19 690	19 535	19 245
mężczyźni	17 801	17 578	17 251

Źródło: Rejestr mieszkańców miasta Sanoka

Z zaprezentowanych danych wynika, że kobiety stanowią 52,7% populacji ludności Sanoka, w 2019 roku było to 52,6%.

W roku 2020 liczba osób zameldowanych w Sanoku zmalała o 617 osób w stosunku do roku 2019. Spadek można również zauważyć w liczbie zameldowanych kobiet (290 osób), mężczyzn (327 osoby).

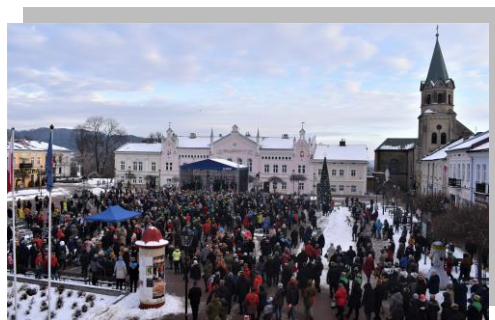
Ludność Sanoka wg wieku i płci:

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Wiek przedprodukcyjny (0-17)	5 941	5 930	5 790
Kobiety	2 950	2 818	2 877
Mężczyźni	2 991	2 851	2 913
Wiek produkcyjny (18-59)	22 593	21 307	21 301
Kobiety	10 694	10 103	10 091
Mężczyźni	11 899	11 204	11 210
Wiek mobilny* (18-44)	14 271	13 287	13 229
Kobiety	6 995	6 557	6 518
Mężczyźni	7 276	6 730	6 711
Wiek niemobilny (45-59)	8 322	8 020	8 072
Kobiety	3 699	3 546	3 573
Mężczyźni	4 623	4 474	4 499
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60 lat)	10 339	10 482	10 732
Kobiety	6 045	6 181	6 284
Mężczyźni	4 294	4 301	4 448

Źródło: Rejestr mieszkańców miasta Sanoka

*Wiek mobilny to przedział wiekowy zawierający się w wieku produkcyjnym i obejmujący osoby, które są zdolne do ewentualnego przekwalifikowania się, zmiany stanowiska lub zmiany miejsca pracy.

W 2020r. osoby powyżej 60 roku życia stanowiły 29,4% populacji ludności Sanoka. Zauważyć można stałą tendencję wzrostową tego zjawiska (w 2019r. osoby powyżej 60 roku życia stanowiły 28,4% ogółu mieszkańców). W tej grupie prawie 59% stanowią kobiety, co wynika z dłuższego wieku życia tej grupy społecznej i jest tendencją ogólnopolską. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym stanowi prawie 16% ogółu populacji, produkcyjnym 57,4% ogółu mieszkańców.

Gmina Miasta Sanoka obejmuje swoim zasięgiem 7 dzielnic. Najliczniejszą dzielnicą jest Wójtowstwo (11 535 osób), zarówno jeżeli chodzi o osoby zameldowane na pobyt stały, jak i czasowy.

Liczba mieszkańców w poszczególnych dzielnicach Sanoka:

Lp.	Dzielnica	Zameldowanie stałe	Zameldowanie czasowe	Razem

1.	Błonie	4 737	49	4 786
2.	Dąbrówka	3 842	61	3 903
3.	Olchowce	2 673	103	2 776
4.	Posada	5 706	206	5 912
5.	Śródmieście	5 738	209	5 947
6.	Wójtowstwo	11 219	316	11 535
7.	Zatorze	1 623	14	1 637
	RAZEM	35 538	958	36 496

Źródło: Rejestr mieszkańców miasta Sanoka

W roku sprawozdawczym zameldowano 238 dzieci urodzonych w 2020r. (w porównaniu do 2019 r. zanotowano spadek o 26 dzieci).

W 2020 r. odnotowano 470 zgonów, w tym: 214 kobiety i 256 mężczyzn (dla porównania w 2019 r. 376 zgonów, w tym 182 kobiet i 195 mężczyzn).

6.2. Baza Usług Stanu Cywilnego - Aplikacja „Źródło”.

W Bazie Usług Stanu Cywilnego – Aplikacja „ŹRÓDŁO” w roku 2020 dokonano:

1. Migracji, tj. przeniesienia treści aktu stanu cywilnego znajdującego się w księdze aktów tutejszego archiwum do krajowego, elektronicznego systemu Bazy Usług Stanu Cywilnego) – dot. urodzenia, małżeństwa i zgonu **4655**.
2. Akty urodzenia/małżeństwa/zgonu - rejestracja (tryb zwykły i szczególny):
  - sporządzenie aktów urodzenia - (rejestracja zgłoszenia urodzenia, która nastąpiła na drodze wpisania zagranicznego aktu urodzenia) **127**.
  - sporządzenie aktów urodzenia - (rejestracja urodzenia, która nastąpiła na drodze wpisania postanowienia sądowego - adopcja) **2**.
  - sporządzenie aktów małżeństwa **188**
  - sporządzenie aktów małżeństwa - (rejestracja, która nastąpiła na drodze wpisania

zagranicznego aktu) **37**

- sporządzenie aktów zgonu **860**

(w roku 2019 liczba zgonów – 642)

Liczba 860 zarejestrowanych zgonów dotyczy zgonów, które nastąpiły na terenie miasta i gminy Sanoka. W liczbie tej znajdują się osoby zmarłe z sąsiednich miast i gmin. Wzrost liczby zgonów wiąże się z występującą pandemią oraz przekwalifikowaniem szpitala sanockiego na jednoimienny szpital zakaźny wyznaczony do leczenia pacjentów z pozytywnym wynikiem testu RT-PCR lub testu antygenowego w kierunku wirusa SARS-CoV-2. Osoby zamieszkałe w innych miejscowościach (częstokroć dość odległych od miasta Sanoka) zmarłe w sanockim szpitalu - zgon zarejestrował USC Sanok.

3. Sporządzono i wydano **22** decyzje o zmianie imion i nazwisk.
4. Przyjęto do protokołów i sporządzono **42** oświadczenia o uznaniu ojcostwa (w roku 2019 było **35**) oraz **7** oświadczeń o powrocie rozwiedzionego małżonka do nazwiska jakie nosił przed zawarciem związku małżeńskiego.
5. Od osób zamierzających zawrzeć związek małżeński, które w roku 2020 zgłosiły się do USC w Sanoku, przyjęto i wpisano **202** zapewnienia o braku przeszkód do zawarcia związku małżeńskiego, z czego **89** do ślubu cywilnego oraz **113** do ślubu konkordatowego.
6. Wydano **6** zezwoleń na zawarcie związku małżeńskiego przed upływem miesięcznego terminu oczekiwania na zawarcie związku małżeńskiego.
7. Na podstawie przesłanych przez sądy wyroków dokonano wpisów do akt stanu cywilnego **78** orzeczeń o rozwiązaniu małżeństwa przez rozwód (w roku 2019 - 98) oraz **3** wyroki sądowe o orzeczeniu separacji (analogicznie jak w roku 2019).
8. Sporządzono i wydano:
  - odpisów z akt stanu cywilnego (odpisy zupełne, skrócone, wielojęzyczne)... **6153**
  - uzupełnień treści aktu..... **168**
  - sprostowań treści aktu..... **49**
  - zaświadczeń o stanie cywilnym..... **22**
  - zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą..5
  - odtworzenie/sporządzenie aktu **2**

9. Z przyjętych od jubilatów wniosków skompletowano dokumentację, wystąpiono o nadanie medali z tytułu długoletniego pożycia małżeńskiego dla **38** osób (**19** par małżeńskich).
10. Do USC w Sanoku wpłynęło ogółem **683** pisma, na które terminowo udzielano odpowiedzi. Nie uchylono żadnej z wydanych decyzji. Na żadną z wydanych decyzji nie wpłynęło odwołanie. Zachowano terminy załatwiania spraw. W roku 2020, jak i we wcześniejszych latach prowadzenia jednostki nie odnotowaliśmy skarg na pracę Urzędu Stanu Cywilnego w Sanoku.
11. Najczęściej wybierane i najpopularniejsze imiona w przypadku dziewczynek: Julia, Zuzanna, Emilia, Maja, Hanna i Zofia.
Natomiast w przypadku chłopców to imiona:
Antoni, Szymon, Jakub, Franciszek, Aleksander, Jan.
12. Od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. w Okręgowym Urzędzie Stanu Cywilnego w Sanoku dokonano usunięcia **1172** tzw. niezgodności w bazie PESEL (braki bądź błędy w danych osobowych obywateli).

6.3. Informacje uzupełniające o działaniach prowadzonych przez samorząd Sanoka z zakresu spraw społeczno-obywatelskich

W 2020r. w Wydziale Spraw Społecznych i Obywatelskich prowadzono sprawy:

1. Z zakresu ewidencji działalności gospodarczej:

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) prowadzona jest w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw gospodarki, na podstawie Ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii było zarejestrowanych 2388 podmiotów (aktywni przedsiębiorcy według głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej w Gminie Miasta Sanok – stan na dzień 31 grudnia 2020r).

W roku 2020 w Wydziale Spraw Społecznych i Obywatelskich Urzędu Miasta w Sanoku przyjęto wnioski CEIDG: o wpis do CEIDG – **115**, o zmianę wpisu do CEIDG – **657**, o wykreślenie wpisu z CEIDG – **107**, o zawieszenie lub wznowienie działalności – **339**. Udzielono również 207 porad formalno-prawnych związanych z zakładaniem działalności gospodarczej.

Działalność gospodarcza 2019-2020

Rok	Aktywni zarejestrowani	Liczba wniosków	Liczba wniosków	Liczba wniosków	Liczba wniosków

	przedsiębiorcy na dzień 31.12	o wpis do CEIDG	o zmianę wpi- su w CEIDG	o wykreślenie z CEIDG	o wznowienie i zawieszenie działalności w CEIDG
2019	2332	217	776	118	422
2020	2388	115	657	107	339

Źródło: Dane z CEIDG

2. Z zakresu ewidencji ludności:

- zameldowano, wymeldowano - **1 316** osoby;
  - wydano **19** decyzji administracyjnych o wymeldowaniu;
  - nadano **119** numerów PESEL;
  - udostępniono dane z rejestru mieszkańców, rejestru PESEL, Rejestru Dowodu Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi **748**;
  - wydano **505** zaświadczeń z Rejestru Mieszkańców, Rejestru Dowodów Osobistych;

3. Z zakresu dowodów osobistych:

- złożono **1 835** wniosków o wydanie dowodu osobistego;
- przyjęto **270** zgłoszenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego;
- w Rejestrze Dowodów Osobistych unieważniono **146** dowodów osobistych.

W okresie sprawozdawczym usunięto **41** niezgodności z zakresu ewidencji ludności oraz 1 w dowodach osobistych.

7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE SANOKA

Podstawowymi narzędziami, w oparciu, o które realizowana jest polityka przestrzenna Sanoka, są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – sukcesywnie sporządzane i uchwalane akty prawa miejscowego, określające przeznaczenie terenu i warunki jego zagospodarowania. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ustalają dla poszczególnych terenów konkretną kategorię przeznaczenia terenu i sposoby jego zagospodarowania, wpływając tym samym, na sposób kształtowania przestrzeni miejskiej. Największe znaczenie w tym procesie mają tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową lub usługową, tereny zieleni oraz tereny komunikacji.

Równocześnie, dla obszarów miasta nieobjętych planami miejscowymi, ustalenie sposobu zagospodarowania terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzja o warunkach zabudowy).

7.1. Aktualna sytuacja planistyczna

➤ **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego**

Obecnie obowiązujące Studium „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sanoka”, zwane dalej „studium”, zostało przyjęte uchwałą nr XV/109/99 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 czerwca 1999 roku.

I zmiana studium została uchwalona uchwałą nr LV/417/10 Rady Miasta Sanoka z dnia 18 lutego 2010 r. (zmiana studium w zakresie obszarów nr 2, 6, 8-11),

II zmiana studium została uchwalona uchwałą nr XVII/151/11 Rady Miasta Sanoka z dnia 15 listopada 2011 roku

III zmiana studium w zakresie obszaru nr 8a – stadion „Wierchy” położony w rejonie ul. Żwirki i Wigury, ul. Traugutta i ul. Staszica oraz obszaru nr 12a - stadion przy ul. Stróżowskiej 12 została uchwalona uchwałą nr XIX/160/16 Rady Miasta Sanoka z dnia 19 kwietnia 2016 roku.

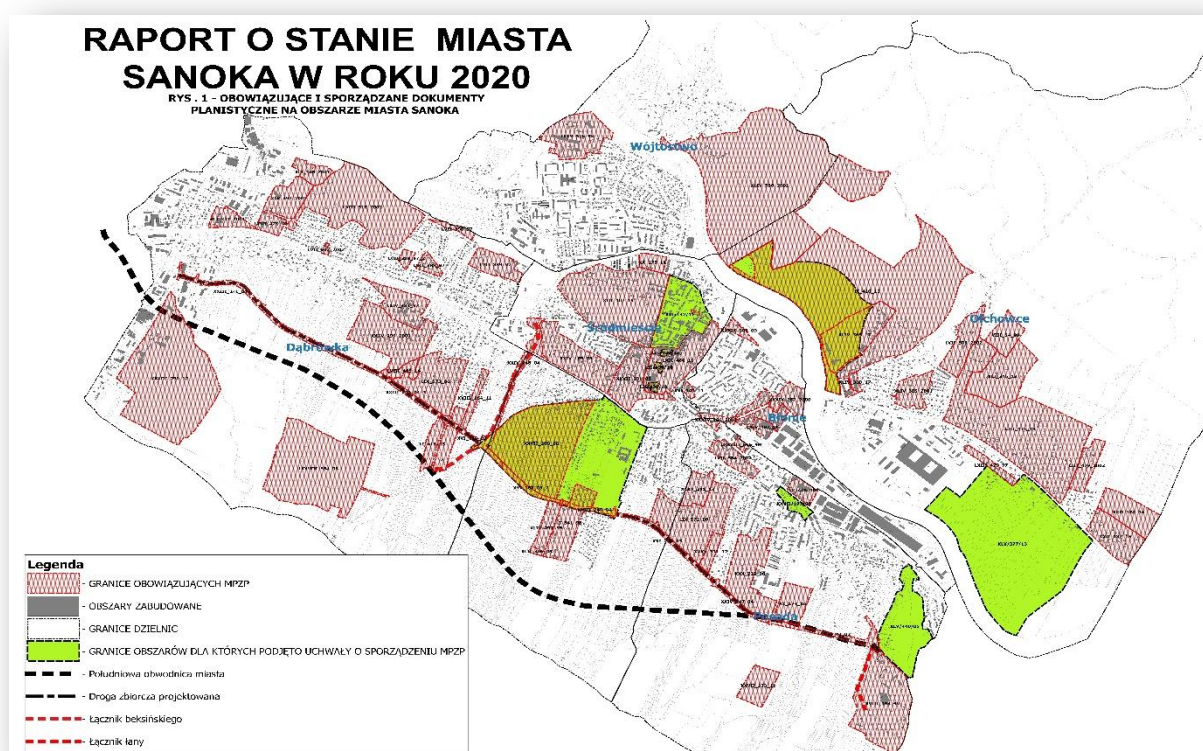
Obecnie procedowana jest zmiana „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sanoka”, podjęta uchwałą nr XIII/101/15 Rady Miasta Sanoka z dnia 27 października 2015 r.

W roku 2020 wyłożono do publicznego wglądu (szósty raz) projekt nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m. Sanoka – od dnia 05.10.2020r. do 03.11.2020 r. W terminie wyznaczonym do składania uwag tj. (24 listopada 2020r.) wpłynęły **322** uwagi, z czego większość dotyczyła zmiany przeznaczenia terenów usługowych w formie usług podstawowych i publicznych na tereny przeznaczone pod zieleń z urządzonymi miejscami wypoczynku, rekreacji, ścieżkami spacerowymi, rowerowymi, miejscami do grillowania, itp.) w rejonie ul. Mostowej. Uwagi dotyczyły również zmiany przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej miasta na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną w rejonie ulicy Zielnej oraz zmiany przeznaczenia terenów rolnych na tereny zabudowy produkcyjno-usługowej w rejonie ul. Marii Konopnickiej.

W dniu 22 października 2020 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego opublikowane zostały mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP). Przegląd i aktualizacja MZP i MRP dokonana została na podstawie art. 171 ust.8 ustawy – Prawo wodne, który stanowi, że MZP i MRP podlegają przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji, w związku z czym nastąpiła konieczność ponownego uzgodnienia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z PGW Wody Polskie.

➤ **Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka**

Na terenie miasta Sanoka obowiązują obecnie **62** plany miejscowego zagospodarowania przestrzennego. **42** plany miejscowe zostały uchwalone w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, **20** planów zostało sporządzonych na podstawie obecnie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Opracowanych zostało także **8** zmian planów miejscowych. W 2020 r. nie uchwalono żadnego nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Prowadzono procedurę formalno-prawną **5** miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej pow. 188,35 ha oraz procedurę formalno prawną zmiany 2 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej pow. 42,3 ha.

7.2. Prace planistyczne i analityczne w obszarze planowania miejscowego podjęte w 2020 r.

Uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywały ponad 795 ha, co stanowiło ok. 21% powierzchni miasta Sanoka.

Powierzchnia miasta objęta obowiązującymi MPZP w latach 2018-2020:

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Powierzchnia miasta objęta MPZP (w ha)	795	795	795
Udział MPZP w powierzchni miasta (%)	21	21	21

Opracowanie własne

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Sanoka w latach 2017 – 2020:

Wyszczególnienie	Liczba planów	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni miasta (%)
Plany obowiązujące, w tym:	62	796	21
Plany uchwalone w 2017 r.	2	21,5	0,6
Plany uchwalone w 2018 r.	1	50,4	1,3
Plany procedowane	6	230,65	6,1

Opracowanie własne

7.3. Decyzje administracyjne związane z procesem inwestycyjnym.

W 2020 r. Burmistrz Miasta Sanoka wydał ogółem 99 decyzji administracyjnych dotyczących zagospodarowania przestrzennego Sanoka. Spośród wszystkich 7 dzielnic Sanoka najczęściej decyzji o warunkach zabudowy (WZ) i ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (ULICP) w 2020 r. wydano w dzielnicy Olchowce - **23**, następnie w dzielnicy Dąbrówka - **19**, w dzielnicy Posada - **18**, w dzielnicy Wójtowstwo - **16**, w dzielnicy Śródmieście - **10**, w dzielnicy Błonie - **8**, w dzielnicy Zatorze - **5**.

W 2020 r. wydano **17** decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- 8 budowa sieci gazowej,

- 2 budowa sieci kanalizacji deszczowej,
- 2 budowa sieci elektroenergetycznej,
- 2 budowa oświetlenia
- 1 budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- 1 budowa sali gimnastycznej,
- 1 budowa parku rekreacyjnego z infrastrukturą towarzyszącą.

Przeciętny czas oczekiwania na decyzję o warunkach zabudowy – 60 dni.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu wydane w latach 2018-2020:

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji		
	2018	2019	2020
Budynki jednorodzinne	52	42	35
Budynki wielorodzinne i zespoły mieszkaniowe	2	4	4
Obiekty usług publicznych	13	11	6
Obiekty przemysłowe	3	6	3
Garaże	0	2	1
Parkingi	0	1	0
Sieci uzbrojenia i przyłącza	20	17	17
Inne (przebudowy, nadbudowy, rozbudowy, budynki gospodarcze, ogrodzenia, itp.	9	5	33
Ogółem	99	88	99

Opracowanie własne

Decyzje o pozwoleniach na budowę wydane w latach 2018-2020:

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji		
	2018	2019	2020
Budynki jednorodzinne	40	54	53
Budynki wielorodzinne i zespoły mieszkaniowe	3	0	2
Obiekty usług publicznych	7	6	3
Obiekty przemysłowe	7	1	3
Garaże	3	1	3
Parkingi	0	0	1

Sieci uzbrojenia i przyłącza	15	8	20
Inne (przebudowy, nadbudowy, rozbudowy, budynki gospodarcze, ogrodzenia itp.)	37	32	18
Ogółem	112	102	103

Opracowanie własne

7.4. Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki przestrzennej.

- ✓ wydano: **82** decyzje o warunkach zabudowy i **17** decyzji celu publicznego, **129** zaświadczeń o aktualności MPZP, **206** zaświadczeń o rewitalizacji, **139** wypisów i wyrysów z MPZP, oraz **33** wypisy i wyrisy ze studium;
- ✓ zaopiniowano **3** projekty prac geologicznych;
- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną dla projektu nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m. Sanoka. Wyłożono do publicznego wglądu (szósty raz) projekt nowego Studium.
- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną projektu zmiany MPZP terenu położonego w dzielnicy Śródmieście, pow. 1,30 ha „Jagiellońska – I” – projekt wysłano do uzgodnień i opiniowania – dotyczy w szczególności zmiany przeznaczenia terenu po byłym Areszcie Śledczym.
- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną projektu zmiany MPZP d. Jednostka Wojskowa w związku z ustanowieniem na dz. nr 58/32, 58/147 terenu zamkniętego, zgodnie z art.14 ust. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – w związku z ujęciem w/w działek w wykazie terenów zamkniętych pod L.p. 432, zgodnie z Decyzją nr 36/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 kwietnia 2018 r. zmieniającą decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 42).
- ✓ Uchwałą Nr XXXIII / 245 / 20 Rady Miasta Sanoka z dnia 27 sierpnia 2020 r. przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Zatorze m. Sanoka, o nazwie „**PŁOWIECKA – II**”.

7.5. Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki mieniem.

- ✓ ogłoszono **31** przetargów na zbycie nieruchomości gminnych, w tym:
  - 11** przetargów rozstrzygnięto pozytywnie – sprzedano 20 działek gminnych za kwotę **6 382 847,11 zł netto**, **20** przetargów zostało rozstrzygniętych negatywnie z powodu braku złożonych ofert,
- ✓ sprzedano w trybie bezprzetargowym **13** działek za kwotę – **108 925,00 zł netto**,

- ✓ sprzedano w trybie bezprzetargowym **9** mieszkań komunalnych na rzecz najemców – uzyskana kwota – **725 893,58 zł** (z bonifikatą),
- ✓ nabyto do zasobu gminnego (w formie aktu notarialnego, nieodpłatnego przejęcia, darowizny, z mocy prawa za odszkodowaniem, na podstawie decyzji komunalizacyjnych) **41** działek o łącznej wartości **262 201,74 zł**,
- ✓ wydzierżawiono 85,30 ha gruntów gminnych (72,21 ha na cele rolne, 13,09 ha na cele nierolnicze), zarejestrowano **181** sprawy, spisano **176** nowych umów (wszystkich umów dzierżawy 368) oraz wystawiono 1621 faktur VAT z tytułu dzierżawy gruntów gminnych,
- ✓ wydano **49** postanowień opiniujących podział geodezyjny nieruchomości – wszystkie w ustawowym terminie,
- ✓ wydano **66** decyzji administracyjnych, zatwierdzających podział geodezyjny – nie zostało złożone żadne odwołanie, przeciętny czas otrzymania decyzji do 2 tygodni od przekazania dokumentacji geodezyjnej,
- ✓ wydano **19** zaświadczeń o przekształceniu z mocy prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi na własność,
- ✓ wydano **107** zaświadczenia o wpłacie opłaty jednorazowej z tytułu jw.,
- ✓ wydano **128** informacji o wysokości opłaty jednorazowej z tytułu jw.,
- ✓ wydano **1** zgodę na wykreślenie hipoteki oraz **6** informacji o niekorzystaniu z prawa pierwokupu,
- ✓ wydano **1** decyzję o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego na własność (garaż) – nie zostało złożone odwołanie, przeciętny czas wydania decyzji – procedura trwa ok. 3 miesiące,
- ✓ prowadzono sprawy związane ze sprzedażą drewna tartaczego – sporządzono **11** faktur,
- ✓ wydano **21** zgód (w formie umowy) na udostępnienie gruntów gminnych na urządzenia infrastruktury,
- ✓ nadano **77** numerów porządkowych dla nieruchomości położonych w Sanoku,
- ✓ ustanowiono aktami notarialnymi 4 odpłatne służebności przesyłu na rzecz właścicieli sieci,
- ✓ przeprowadzono **Powszechny Spis Rolny 2020** – najważniejsze badanie polskiego rolnictwa realizowane raz na 10 lat,
- ✓ dokonano weryfikacji 2400 danych adresowych przygotowanych do **Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021**.

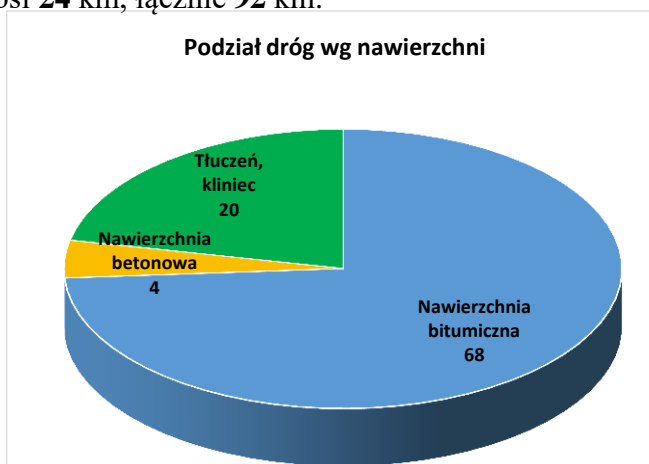
8. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE I PROJEKTY REALIZOWANE W GMINIE MIASTA SANOKA

8.1. Inwestycje drogowe

Na dzień 31 grudnia 2020 r. długość dróg gminnych publicznych wynosi ogółem **68 km**, natomiast długość dróg wewnętrznych wynosi **24 km**, łącznie **92 km**.

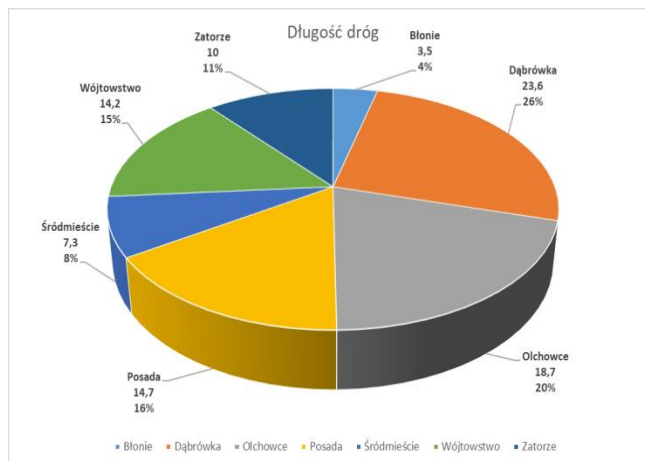
Podział dróg wg nawierzchni:

- Nawierzchnia bitumiczna - 68 km,
- Nawierzchnia betonowa - 4 km,
- Tłuczeń, kliniec - 20 km

Długość dróg z podziałem na dzielnice:

- Błonie: 3,5 km,
- Dąbrówka: 23,6 km,
- Olchowce: 18,7 km,
- Posada: 14,7 km,
- Śródmieście: 7,3 km,
- Wójtowstwo: 14,2 km,
- Zatorze: 10 km.

Wykonane zostały inwestycje drogowe w zakresie przebudowy dróg na kwotę **10 174 618,35 zł**, w tym ze środków budżetu Państwa (Fundusz Dróg Samorządowych, Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) w wysokości: **5 641 674,44 zł**.

W poszczególnych dzielnicach wyglądały one następująco:

1. Dzielnica Błonie:

– Al. Wojska Polskiego – 0,105 km. Wykonano kanalizację deszczową, ułożono krawężniki, chodnik z kostki brukowej oraz nawierzchnię asfaltową wraz z poszerzeniem. Koszt: 187

138,78 zł (w tym 60 000,00 zł z budżetu rady dzielnicy Błonie). Zakończono zadanie realizowane w częściach od kilku lat.

2. Dzielnica Dąbrówka:

– ul. Pomorska, 1000-lecia – 0,589 km.

Wykonano wzmocnienie istniejącej nawierzchni, rozebrano nawierzchnię z płyt drogowych oraz z betonu asfaltowego, wykonano podbudowy i ułożono nowe warstwy bitumiczne. Wymieniono krawężniki na nowe. Przebudowano nawierzchnię chodników, rozebrano istniejącą nawierzchnię z płyt chodnikowych oraz beto-

nu asfaltowego i wykonano nową nawierzchnię z kostki betonowej, na całej długości o szer. 2,0 m wraz z wymianą obrzeży. Ułożono nową nawierzchnię z kostki betonowej lub betonu asfaltowego na zjazdach bez zmiany ich geometrii i lokalizacji. Wykonano nowe oświetlenie drogowe – 5 słupów oświetleniowych wraz z oprawami nawiązujące wyglądem do już zamontowanych na ul. Pomorskiej. Wybudowano kanalizację deszczową.

Koszt: 2 252 448,39 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 1 045 628,00 zł.

– ul. Krucza – 0,107 km. Wykonano stabilizację gruntu, podbudowę oraz nawierzchnię z kory asfaltowej. Koszt: 40 694,92 zł, w tym dofinansowanie z dotacji ze środków stanowiących dochód z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej w wysokości 23 523,00 zł.

3. Dzielnica Olchowce:

– ul. Szewska – 0,120 km. Wykonano podbudowę oraz nawierzchnię bitumiczną wraz z ułożeniem krawężnika. Wykonano kanalizację deszczową, palisadę, umocnienie skarpy i pobocze z kłińca. Koszt 170 190,39 zł.

– Wykonanie miejsc postojowych przy ul. Witkiewicza. Wbudowano podbudowę wraz z ułożeniem płyt ażurowych. Koszt 44 482,31 zł.

4. Dzielnica Wójtowstwo:

– ul. Rybickiego – 0,200 km. Wykonano poszerzenie jezdni, ułożono ciekii betonowe, nawierzchnię bitumiczną i chodnik wraz z ułożeniem krawężnika. Koszt: 255 507, 93 zł (w tym 60 000, 00 zł z budżetu dzielnicy Wójtowstwo).

- Wykonanie odwodnienia powierzchniowego ul. Biała Góra w Sanoku. Koszt 13 771,67 zł.
- Zadanie w trakcie realizacji: Sadowa, Szafera, Krasińskiego, Poprzeczna. Nazwa zadania: „Przebudowa dróg gminnych nr G117065R – ul. Poprzeczna, Nr G117061R – ul. Szafera i ul. Krasińskiego, nr G117042R – ul. Sadowa w Sanoku” projekt dofinansowany z Funduszu Dróg Samorządowych. W trakcie realizacji do dnia 31.05.2021 r. Przedmiot zamówienia składa się z zadania inwestycyjnego polegającego na przebudowie dróg gminnych:
  - Nr G117065R- ul. Poprzeczna w Sanoku na odcinku długości 237,20 m,
  - Nr G117061R -ul. Szafera i ul. Krasińskiego w Sanoku na odcinku długości 300,0 m,
  - Nr G117042R– ulica Sadowa w Sanoku na odcinku długości 142,0 m i obejmuje:
    - ✓ frezowanie istniejącej nawierzchni i ułożenie nowych warstw bitumicznych wraz z wymianą krawężnika,
    - ✓ budowę ścieżki rowerowej w ul. Poprzecznej długości 237,20 m,
    - ✓ przebudowę nawierzchni chodników – rozebranie istniejącej nawierzchni z kostki betonowej oraz betonu asfaltowego i wykonaniu nowej nawierzchni z kostki betonowej wraz z wymianą obrzeży,
    - ✓ budowę wyniesionego przejścia dla pieszych – w miejscu istniejącego przejścia dla pieszych zostanie wymieniona nawierzchnia z betonu asfaltowego na kostkę betonową,
    - ✓ budowę nowej zatoki autobusowej o nawierzchni z betonu asfaltowego wraz z wiatą przystankową,
    - ✓ przebudowę zjazdów – ułożeniu w miejsce istniejącej, nowej nawierzchni z kostki betonowej lub betonu asfaltowego bez zmiany geometrii i lokalizacji zjazdu,
    - ✓ wymianę wpustów ulicznych na wpusty krawężnikowe wraz z wymianą przykanalików i budową studzienek rewizyjnych,
    - ✓ oczyszczenie istniejących studzienek rewizyjnych oraz kolektorów kanalizacji deszczowej,
    - ✓ regulację wysokościową wszystkich studzienek rewizyjnych, ściekowych oraz zaworów,
    - ✓ wykonanie oznakowania pionowego i poziomego drogi,
    - ✓ budowę oświetlenia ulicznego,

Całkowita wartość inwestycji: 1 771 825,27 zł, w tym dofinansowanie z FDS: 765 446,00 zł.

5. Dzielnica Zatorze: – ul. Stawiska – 0,750 km. Wykonano frezowanie nawierzchni, lokalnie wzmocniono podbudowę i wykonano poszerzenie jezdni, ułożono masę mineralno-asfaltową.

Wykonano odwodnienie powierzchniowe. Przebudowano chodnik od szpitala do pętli autobusowej. Wybudowano nowe chodniki w rejonie przejść dla pieszych. Wykonano nową zatokę autobusową i ścieżkę rowerową od skrzyżowania z ul. Jezierskiego do pętli autobusowej. Przebudowano oświetlenie uliczne – wykonano 22 słupy i zamontowano na nich oprawy oświetleniowe 6 x 50 W (oświetlenie ścieżki rowerowej), 26 x 70 W (oświetlenie drogi) i 2 x 100W (doświetlenie w rejonie parkingu).

Koszt: 1 590 304,30 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 601 125,00 zł.

– ul. Kenara – 0.266 km. Wykonano podbudowę, nawierzchnię bitumiczną oraz obustronne pobocze z kruszywa łamanego. Koszt: 275 443,27 zł, w tym dofinansowanie z dotacji ze środków stanowiących dochód z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej w wysokości 58 477,00 zł.

Dzielnica Posada

1. Łącznik do ul. Łany wraz z ul. Porcelanową

Zadanie pn. „**Budowa łącznika drogowego pomiędzy obwodnicą Sanoka w ciągu drogi krajowej DK 28 Zator-Medyka a drogą gminną nr G117160R ul. Łany wraz z infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi wraz z przebudową ul. Porcelanowej drogi gminnej wewnętrznej na działce nr 2414/22**” - projekt dofinansowany z Funduszu Dróg Samorządowych.

Całkowita wartość inwestycji: 8 556 138,24 zł, w tym dofinansowanie z FDS: 3 650 805,00 zł.

Długość budowanego Łącznika Łany 519 m oraz przebudowywanej ul. Porcelanowej 248 m, łącznie 767 mb.

Na ul. Porcelanowej wykonano wzmocnienie wraz z poszerzeniem jezdni do szerokości 5,0 m, przebudowano urządzenia obce infrastruktury technicznej, przebudowano skrzyżowania z drogami bocznymi oraz zjazdy do istniejących działek.

Natomiast na Łączniku Łany roboty budowlane zakończono

no wzmocnienie podłoża kolumnami żwirowymi na odcinku od km 0+090 do km 0+170.

8.2. Wydane w 2020 r. - decyzje administracyjne w zakresie dróg

1. Wydano **69** decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego oraz na umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej w pasach drogowych.
2. Wydano **57** decyzje zezwalające na lokalizację w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej.
3. Wydano **21** decyzji na lokalizację zjazdów w pasie drogowym dróg publicznych.
4. Zawarto **71** umów związanych z umieszczeniem urządzeń infrastruktury technicznej oraz wykonaniem prac w drogach wewnętrznych lub w pasach przydrożnych związanych z drogami.
5. Wydano **16** innych pisemnych zgód związanych z zarządzaniem drogami.

8.3. Budowa Oświetlenia Drogowego

W 2020 roku uruchomiono oświetlenie ulic:

- Młynarska (boczna): szafa , 3 słupy, 5 opraw LED 42 W
- Turystyczna: szafa, 9 słupów, 9 opraw LED 42 W,
- Łączna 8 słupów, 10 opraw LED 42 W,
- Kawczyńskiego: szafa, 7 słupów, 9 opraw LED 55 W.

8.4. Inwestycje zrealizowane w ramach budżetów dzielnic

Dzielnica	Opis zadania	Kwota zadania PLN
Błonie:	Przebudowa ul. Al. Wojska Polskiego	60 000 zł
Zatorze:	„Wykonanie dokumentacji projektowej oraz montaż urządzeń małej architektury na działce nr ewid. 813/3 przy ul. 800-lecia w Sanoku	56 334 zł
Wójtowstwo	Przebudowa ul. Rybickiego	60 000 zł
Dąbrówka i Śródmieście:	Zakup i montaż 87 sztuk lamp solarnych	104 602 zł*
Olchowce:	Budowa oświetlenia ulicy Łącznej	91 839 zł
Posada:	Budowa oświetlenia ulicy Kawczyńskiego etap I	63 231 zł

8.5. Inwestycje infrastrukturalne

➤ **Adaptacja pomieszczeń w budynku administracyjnym po byłym areszcie przy ul. Zaulek Dobrego Wojaka Szwejka 4 w Sanoku na pomieszczenia biurowe.**

Przedmiotem inwestycji było dostosowanie pomieszczeń budynku po byłym areszcie do potrzeb załogi oraz interesantów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku. Zadanie obejmowało m.in. roboty wykończeniowe tj. malowanie ścian montaż paneli podłogowych, wymiana stolarki drzwiowej itp. Zadanie obejmowało również dostosowanie instalacji niskoprądowej do potrzeb pracowników MOPS. Wartość inwestycji to 137 668 zł.

Gmina również wyłoniła wykonawcę dokumentacji projektowej na wykonanie windy, toalety dla osób niepełnosprawnych oraz mieszkania chronionego. Zakończenie realizacji dokumentacji przypada na 2021 r.

➤ **Zabezpieczenie antykorozyjne dachu remizy strażackiej w Olchowcach na działce nr ewid. 633/2**

Przedmiotem inwestycji było:

- wyczyszczenie powierzchni dachu z blachy stalowej do stanu wyjściowego ISO-Sa 2 ½ (440,20m²),
- odtłuszczenie powierzchni dachu (440,20m²),
- gruntowanie farbą powierzchni dachu (440,20 m²),
- dwukrotne malowanie farbą nawierzchniową powierzchni dachu (440,20 m², kolor grafitowy).

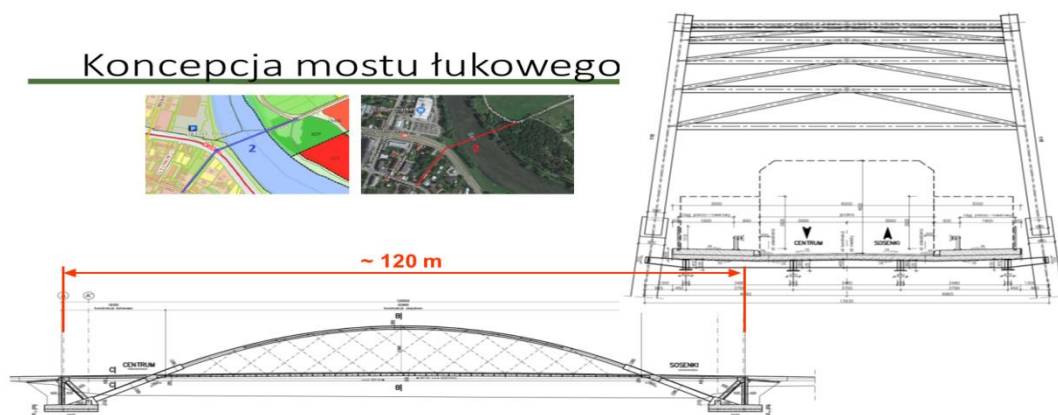
Wartość inwestycji to 20 025 zł.

➤ **Budowa mostu na rzece San wraz z budową dróg dojazdowych i skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 886 (ul. Królowej Bony)**

Gmina Miasta Sanoka otrzymała dofinansowanie na opracowanie dokumentacji projektowej ww. zadania. Obecnie jest przygotowywana procedura zamówienia publicznego dzięki której zostanie wyłoniony wykonawca dokumentacji. Szacowana wartość to ok. 1,3 mln zł. Wartość dofinansowania z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej wynosi 80% wartości zadania.

Przeprawa mostowa będzie zlokalizowana w miejscu o znacznym potencjale społeczno-gospodarczym, który nie jest wykorzystany z powodu barier komunikacyjnych. Istniejący układ drogowy posiada wysoki potencjał rozwojowy. Tworzą go następujące ulice: Gajowa

(G117066R), Rybickiego (G117064R), Biała Góra (P2230R). Układ ten funkcjonuje tylko i wyłącznie w oparciu o przeprawę mostową na rzece San w postaci tymczasowego prawie 40 letniego mostu znajdującego się w złym stanie technicznym. Wpływ zadania na podniesienie rozwoju i konkurencyjności regionu opiera się na drogach będących ważną częścią komunikacyjną północnej części Sanoka oraz częściowo Gminy wiejskiej Sanok. Ulica Gajowa komunikuje osiedle mieszkalne, koszary Wojsk Obrony Terytorialnej, Powiatową Komendę Policji, inkubator przedsiębiorczości i inne przedsiębiorstwa zlokalizowane w tamtej okolicy. Ulica Rybickiego prowadzi do największego w Polsce skansenu - Muzeum Budownictwa Ludowego, natomiast ul. Biała Góra łączy osiedle Biała Góra i część wsi Międzybrodzie zlokalizowanej na terenie Gminy wiejskiej Sanok z centrum Sanoka. Budowa mostu łączy Sanok prawobrzeżny z centrum miasta przez drogę G11717R (ul. Zamkowa) oraz przedłużenie drogi G117077R (ul. Sobieskiego). Skrzyżowanie pozwoli na zespolenie w/w dróg z drogą wojewódzką nr 886 (ul. Królowej Bony), która pełni ważny korytarz komunikacyjny miasta. W związku z powyższym budowa mostu przyczyni się do wzrostu konkurencyjności regionu poprzez uwolnienie potencjału gospodarczego prawobrzeżnej części Sanoka, a także udrożnienie „wąskiego gardła” jakim niewątpliwie jest istniejący most tymczasowy. Przedmiotowe zadanie ma związek z projektem pn. "Wdrożenie zintegrowanego systemu ograniczenia niskiej emisji w ramach systemu transportu w MOF Sanok-Lesko" realizowanego w ramach RPO WP na lata 2014-2020.

➤ **Wykonanie kolejnego etapu budowy Domu Przedpogrzebowego przy ul. Kółkowej w Sanoku.**

Zadanie inwestycyjne polegało na wykonaniu stanu zamkniętego budynku Domu Przedpogrzebowego przy ul. Kółkowej w Sanoku. W ramach zadania wykonano prace polegające na montażu stolarki okiennej i drzwiowej, wykonano tynki wewnętrzne i posadzki, instalację elektryczną, sanitarną, grzewczą, zamontowano sufit podwieszany z płyt gipsowo – kartonowych. Budynek jest sukcesywnie

budowany etapami od roku 2018, w roku 2020 wartość prac budowlanych wyniosła: **199 551,49 zł**, natomiast całkowite nakłady inwestycyjne wyniosły: **447 920,81 zł**.

➤ **Budowa obiektu małej architektury – miniskatepark w ramach projektu pn. „Aktywni na Szlaku Ikon – rowerem z Sanoka do Humennego”.**

Budowa obiektu mini skateparku przy ul. Mickiewicza w Sanoku była realizowana w ramach projektu pn. „Aktywni na Szlaku Ikon – rowerem z Sanoka do Humennego”, którego celem było zwiększenie wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miasta Sanok przez turystów i mieszkańców. Zadanie inwestycyjne polegało na budowie obiektu małej architektury – miniskateparku, który składał się z toru do jazdy typu pump track oraz zamontowaniu mini rampy. W skład inwestycji wchodziło również wykonanie nawierzchni z kostki brukowej o powierzchni 261m² oraz podbudowy pod pump track o powierzchni 75 m.

Inwestycja była realizowana w partnerstwie z miastem Humenne. Wartość części inwestycyjnej projektu tj. budowa mini skateparku wyniosła **270 775,95 zł**.

➤ **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej:**

- dla terenu MPZP Jasna I – o dł, 163,5 mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła **49 987,77 zł**.

9. OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO SANOKA

9.1. Jakość powietrza atmosferycznego

➤ **Dane z czujników jakości powietrza AIRLY zakupionych przez Gminę Miasta Sanoka.**

Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1931) zmieniono poziomy informowania i alarmowania społeczeństwa określone dla pyłu PM10, co ilustruje zamieszczona poniżej tabela 1.

Pył zawieszony	Okres uśredniania wyników pomiarów	Wartość normy [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego w roku kalendarzowym	Poziom informowania społeczeństwa [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Poziom alarmowy [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
PM 2,5	Rok kalendarzowy	20			
PM 10		40			
	24 godziny	50	35 razy	100	150

Tabela. 1 Nowe poziomy dot pyłów PM 10 i PM 2,5 wg. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1931)

Określono dla pyłu PM_{2,5} tzw. pułap stężenia ekspozycji, który wynosi 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ dla okresu uśredniania wyników wynoszącego 3 lata kalendarzowe. Pułap stężenia ekspozycji jest standardem jakości powietrza. Na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie (WIOŚ) umieszczane są zarejestrowane na stacjach pomiarowych wyniki stężeń zanieczyszczeń powietrza. Zakresy stężeń, zgodne z cytowanym powyżej rozporządzeniem, służące do określenia wartości indeksu jakości powietrza zestawiono w tabeli 2.

Indeks jakości powietrza	PM 10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	PM 2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
bardzo dobry	0 - 20	0 - 13
dobry	20,1 - 50	13,1 - 35
umiarkowany	50,1 - 80	35,1 - 55

dostateczny	80,1 - 110	55,1 - 75
zły	110,1 - 150	75,1 - 110
bardzo zły	➤ 150	➤ 110

Tabela. 2. Indeks jakości powietrza
źródło: http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/content/health_informations/

Raport z 2020 r. - „Stan środowiska w województwie podkarpackim” opublikowany przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie wymienia przekroczeń pyłów PM10, PM2, 5 oraz benzo(a)pireneu na stacji kontrolno pomiarowej przy ul. Sadowej w Sanoku.

Poniższe dane z terenu Gminy Miasta Sanoka pochodzą z sensorów firmy AIRLY. W 2020 r. odnotowano 18 dni (w dzielnicy Olchowce), w których przekroczony został 24-godzinny poziom dopuszczalny dla pyłu PM10. W pozostałych dzielnicach odnotowano przekroczenia w ilości: 40 dni w dzielnicy Posada, 37 dni w dzielnicy Dąbrówka, 35 dni w dzielnicy Wójtowstwie i Błonie, 31 dni w dzielnicy Zatorze, w 20 dni w dzielnicy Olchowce i 17 dni w dzielnicy Śródmieście, co ilustruje poniższa tabela 3.

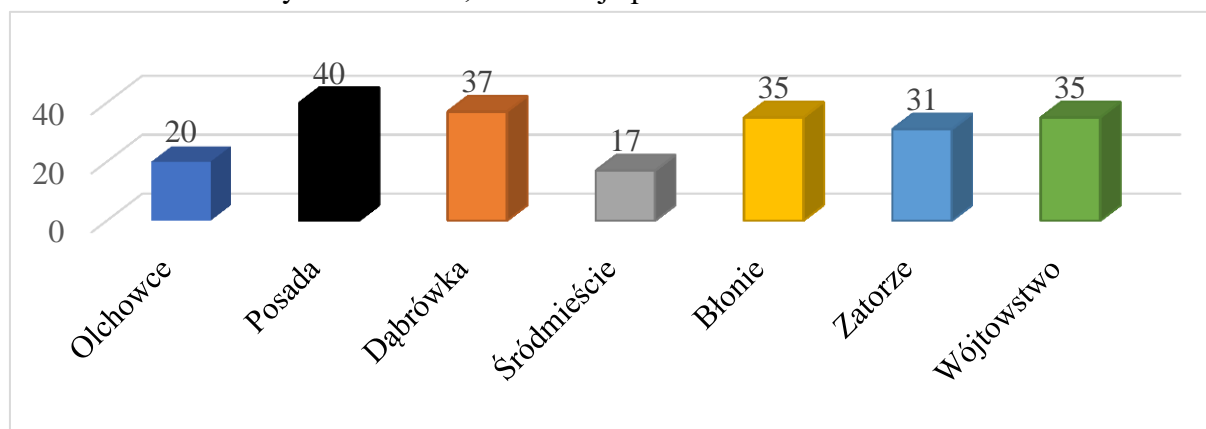

Tabela. 3. Przekroczony 24-godzinny dopuszczalny poziom dla pyłu PM10 w poszczególnych dzielnicach Sanoka - norma 40 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

W Sanoku w 2020 r. nie przekroczone poziomów informowania (norma w ciągu doby – $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$) i alarmowania (norma w ciągu doby – $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Ilość dni z dobowym przekroczeniem poziomu dopuszczalnego PM10 w 2020 r. ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) w Sanoku wynosiła: 20 dni w Dąbrówce, 18 dni w dzielnicach Olchowce, Posada, Zatorze i Wójtowstwo, 17 dni w dzielnicy Błonie i 16 dni w dzielnicy Śródmieście, co ilustruje tabela nr 4.

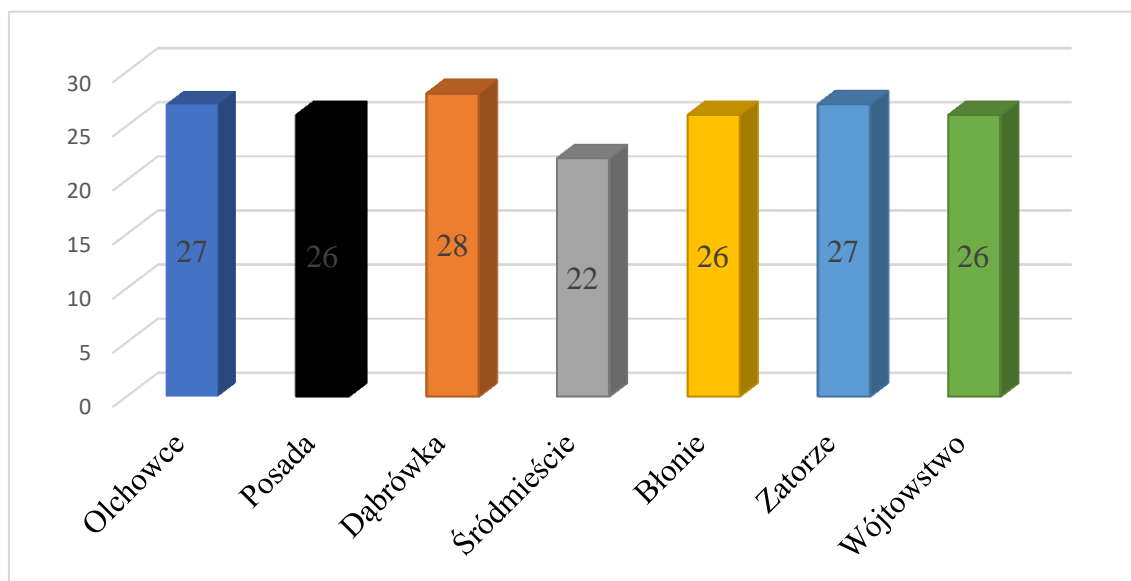

Tabela 4. Ilość dni z dobowym przekroczeniem poziomu dopuszczalnego PM10 w 2020 r. w dzielnicach Sanoka – norma 50 dni

Określony dla pyłu PM2,5 tzw. pułap stężenia ekspozycji, który wynosi $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla okresu uśredniania wyników wynoszącego 3 lata kalendarzowe (2018-2020) w Sanoku na podstawie sensorów Airly wynosi $18 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w dzielnicach Posada i Śródmieście, $19 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w dzielnicy Olchowce, $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w dzielnicach Wójtowstwo i Błonie oraz $23 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w dzielnicy Dąbrówka, co ukazuje tabela nr 5. Nie określono poziomu dla dzielnicy Zatorze, czujnik na tej dzielnicy został zamontowany w marcu 2019 r.

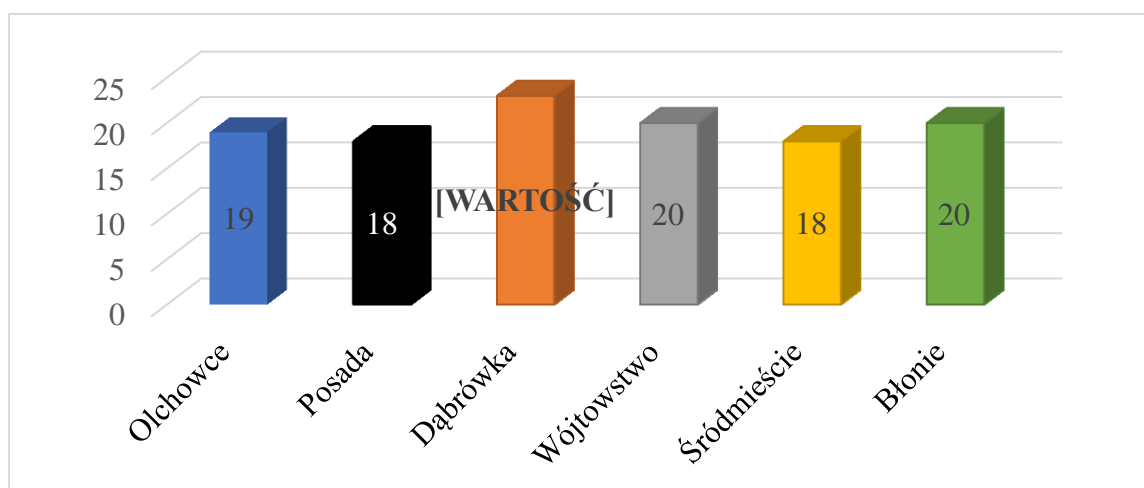

Tabela 5. Pułap w stężenia ekspozycji dla PM 2,5 w dzielnicach Sanoka - norma $20 [\mu\text{g}/\text{m}^3]$ w okresie trzech lat (2018-2020).

9.2. Zieleń miejska

Tereny zielone na obszarach zabudowanych w Sanoku to: parki, cmentarze, zieleńce, skwery, tereny rekreacyjno-sportowe, bulwary nad Sanem, rodzinne ogrody działkowe, nieużytki, pasy drogowe, ogrody przydomowe oraz zieleń na osiedlach mieszkaniowych i przy zakładach przemysłowych. Tereny zielone utrzymywane przez Urząd Miasta Sanoka stanowią ponad 2,49% powierzchni miasta i zajmują ponad **91 ha**. Najpopularniejszymi obszarami zielonymi na terenie miasta są: park miejski, bulwary nad Sanem i skarpa staromiejska. Dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców cieszą się tereny rekreacyjno-sportowe, mimo że prawie każda placówka oświatowa w Sanoku wyposażona jest w nowoczesne boisko ze sztuczną nawierzchnią. Kilkadziesiąt zieleńców i skwerów, utrzymywanych z budżetu miasta, towarzyszy wielu ciągom pieszym czy obiektom użyteczności publicznej.

Utrzymanie pasów drogowych o powierzchni 125121 m² (12,5 ha) oraz niezagospodarowanych działek mienia komunalnego 182500 m² (18,25 ha) pochłania rocznie spore środki z budżetu miasta. Powierzchnie te są koszone w cyklu dwu lub trzykrotnym w okresie wegetacyjnym. Zasadnym jest przekształcenie części z nich (ze względów biocenotycznych, proklimatycznych oraz ekonomicznych) na łąki kwietne. Pozwolą one także zredukować pyły (gazy pochodzące ze spalin, pył z tarczy sprzęgła) z ciągów jezdnych, co ma ogromne znaczenie dla zdrowia mieszkańców Sanoka

➤ Pasy drogowe utrzymywane przez Gminę Miasta Sanoka:

Lp.	Lokalizacja pasów drogowych z uwzględnieniem podziału na dzielnice	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1	Dąbrówka	59918	5,99
2	Wójtowstwo	12384	1,23
3	Śródmieście	4837	0,48
4	Olchowce	18631	1,86
5	Posada	29351	2,93
Razem		125121	12,51

➤ Pasy drogowe utrzymywane przez Gminę Miasta Sanoka:

Lp.	Lokalizacja nieużytków z uwzględnieniem podziału na dzielnice	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]

1	Dąbrówka	29011	2,90
2	Wójtowstwo	40 963	4,09
3	Śródmieście	28 603	2,86
4	Olchowce	51 335	5,13
5	Posada	32588	3,25
Razem		182500	18,25

9.3. Wielkopowierzchniowe tereny zieleni Sanoka

Wielkopowierzchniowe tereny zieleni stanowią 1/3 utrzymywanych przez miasto terenów zieleni. Ich łączna powierzchnia wynosi 373472 m² (37,34 ha).

Utrzymanie parku miejskiego polega na: wiosennym i jesiennym grabieniu liści, kilkukrotnym koszeniu powierzchni trawików oraz jednokrotnym jesiennym koszeniu łąk. Stosowane są także zabiegi dendrologiczne w koronach drzew

polegające na usuwaniu posuszu konarów i gałęzi, stosowaniu wiązań elastycznych typu „Cobra” oraz pielęgnacji krzewów. Użytki przygodne w parku polegają na usuwaniu drzew martwych, wywrotów oraz złomów (wiatrołomów, wiatrowałów, śniegołomów oraz wywrotów drzew na osuwiskach). Parkowy drzewostan liczący ponad 5 tys. drzew jest obecnie zagrożony chorobami. Zespół chorób naczyniowych jesionu zdziesiątkuje w najbliższych latach ponad 230 okazów, co skutkować będzie wywrotami i wycinką potężnych drzew. Grafitoza występująca na wiązach przyczynia się do zamierania ostatnich okazów wiązu górskiego. Rdza porzeczkowa atakuje ostatnie okazy sosny wejmutki. Park jest na bieżąco uzupełniany nowymi nasadzeniami. Monitorowany jest stan drzew w ciągach pieszych i przy siłowni plenerowej..

Bulwary nad Sanem obejmują obszar o powierzchni 25,04 ha, gdzie nasadzono w 2019 r. 3416 szt. drzew i krzewów. Nasadzono także w 2020 r. 3000 szt. drzew gatunków rodzimych tworząc szpalery wzdłuż ciągów przewietrzających miasto w dolinie Sanu. Na terenie Skarpy Staromiejskiej w 2020 r. urządzono łąkę kwietną o powierzchni 40 arów. Lokalizację obiektów z podziałem na wielkość zajmowanej powierzchni ilustruje poniższa tabela:

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1	park miejski	106604	10,66
2	Skarpa	16445	1,64
3	bulwary nad Sanem	250423	25,04
4	Zrekultywowane wysypisko	34000	3,4
Razem		373472	37,34

➤ **Skwery i zieleńce**

Skwery i zieleńce zajmują łączną powierzchnię 71545 m² (7,15ha). Stanowią istotny element w estetyce miasta. Działania samorządu skoncentrowane są na należytych utrzymaniu powierzchni trawnikowych oraz wielu ozdobnych gatunków drzew i krzewów – w tym bieżącym sprzątaniu. W 2020 r. na skwerach: „Plac Partnerstwa”, „Okopisko”, „Przemyska” wysiano nasiona gatunków rodzimych roślin tworząc łąki kwietne o łącznej powierzchni 10 arów.

Skwery i zieleńce:

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1	Zieleniec „Rynek	1212	0,12
2	MOPS	318	0,03
3	Orzeszkowej	416	0,04
4	WOP	240	0,02
5	Plac Partnerstwa	1896	0,18
6	Rymanowskiej	443	0,04
7	Okopisko	6375	0,63
8	Beksińskiego	2800	0,28
9	Pl. Michała	604	0,06
10	Cechu Rzemiosł	222	0,02
11	Staszica	95	0,009
12	Białogórska	2600	0,26
13	Jana Pawła	350	0,03
14	Staszica-Poprzecznej	885	0,08
15	Gorazdowskiego	1857	0,18
16	Kopernika	1477	0,14
17	Rybickiego	22900	2,29
18	Krakowska I	361	0,03

19	Krakowska II	22380	2,23
20	Kochanowskiego	125	0,01
21	Plamy	2577	0,25
22	Przemyska	612	0,06
23	Kościelna	500	0,05
24	Źródełko Królowej Bony	300	0,03
Razem		71545	7,15

Zieleń przyuliczna zajmuje łączną powierzchnię 7085 m² (0,70 ha). Dokonywane są na niej zabiegi pielęgnacyjne na koronach drzew i krzewów, regularne koszenia powierzchni trawnikowych oraz bieżące sprzątanie.

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1.	Rondo linii MKS	50	0,005
2.	Armii Krajowej	550	0,05
3.	Prugara - Ketlinga	366	0,03
4.	Sadowej	713	0,07
5.	Sadowej	280	0,02
6.	Armii Krajowej	600	0,06
7.	Cegielnianej	1 510	0,15
8.	Ogrodowej	50	0,005
9.	Aleje Wojska Polskiego	778	0,07

10.	Norwida	670	0,06
11.	Heweliusza	464	0,04
12.	3-go Maja	15	0,001
13.	Białogórska, Młynarska, Wyspiańskiego i Rycerska	1 039	0,10
Razem		7 085	0,7085

Place zabaw, ogródki jordanowskie i tereny rekreacyjno-sportowe zajmują łączną powierzchnię 87298 m² (8,72 ha). Znajduje się na nich ponad 200 szt. różnych urządzeń (zabawowych i sportowych). W 2020 r. urządzono przy ul. Mickiewicza i parku miejskiego skatepark z pump-trackiem. Wymieniono także część urządzeń zabawowych na placu zabaw przy ul. 800-lecia.

Place zabaw, ogródki jordanowskie i tereny rekreacyjno-sportowe:

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1	Boiska przy ul. Białogórskiej	8610	0,86
2	Glinice	13200	1,32
3	Konopnickiej	5457	0,54
4	Okołowiczówka	9631	0,96
5	Struga	9631	0,96
6	Przemyskiej	3029	0,30
7	Wyspiańskiego	3029	0,30
8	Okrzei	8570	0,85
9	Kenara	400	0,04
10	800-lecia	7143	0,71
11	Żydowskiej	5500	0,55
12	Langiewicza	11428	1,14
13	Białogórskiej	1440	0,14
14	Kawczyńskiego	230	0,02
15	Skate park i siłownia plenerowa w parku miejskim	402	0,04
Razem		87600	8,76

Obszary o niewielkich powierzchniach to tereny mienia komunalnego Gminy Miasta Sanoka przy budynkach komunalnych administrowanych przez SPGM Sp. zoo o łącznej po-

wierzchni 6048 m² (0,60 ha). Wymagają one modernizacji polegającej na uzupełnieniu drzewami i krzewami oraz zastąpienia monokultury trawnikowej łąkami kwiatnymi.

Terenami zieleni wymagającymi sporych nakładów finansowych i pracy są rabaty kwiatowe przy ul. Kościuszki (41 m²), plac św. Michała (30 m²), Rynek z okresowym ustawianiem 10 sztuk donic kaskadowych, 8 sztuk donic betonowych łukowych i wiszących na latarniach miejskich. Wymagają one będą prac pielęgnacyjnych wynikających z ich jednorocznego charakteru.

10. KOMUNIKACJA MIEJSKA

W 2020 r. usługi przewozowe na terenie Sanoka świadczył jeden operator: Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o., który funkcjonuje w ramach Systemu Komunikacji Miejskiej – na podstawie umów zawartych z Gminą Miasta Sanoka. Przewozy były wykonywane na terenie Sanoka oraz gmin powiatu sanockiego: Miasta i Gminy

Zagórz, Gminy Sanok i Gminy Bukowsko, w ramach zawartych porozumień międzygminnych. SPGK SP z o.o. – wykonuje również zadania związane z dystrybucją biletów uprawniających do korzystania z usług przewozowych świadczonych w ramach Komunikacji Miejskiej w Sanoku, kontrolowaniem dokumentu przewozu, a także windykacją i egzekucją należności powstałych z tytułu wystawienia wezwań do zapłaty, opłat dodatkowych

i należności przewozowych za przejazd bez ważnego biletu lub ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego. Wpływy z realizacji tych zadań stanowią dochód budżetu miasta.

SPGK Sp. z o.o. w Sanoku sprawuje również funkcję zarządu nad obiektami i urządzeniami infrastruktury transportu zbiorowego, których właścicielem jest Gmina Miasta Sanoka.

Na terenie Gminy Miasta Sanoka zlokalizowanych jest 118 przystanków komunikacji miejskiej. Na terenie gmin, z którymi zawarto stosowne porozumienia zlokalizowanych jest 98 przystanków, z których korzysta komunikacja miejska.

Liczba linii autobusowych ogółem wynosi 15 tj.: 15 miejskich w tym 7 pozamiejskich. Całkowita długość linii autobusowych wynosi 277,0 km, z tego linie miejskie to: 189 km i linie pozamiejskie to: 88 km.

Średnia prędkość eksploatacyjna taboru autobusowego wynosi 22,17 km/h w komunikacji miejskiej i 28,81 km/h w komunikacji pozamiejskiej.

W ramach projektu „Niskoemisyjny Transport Miejski Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 -2020”. Tytuł projektu; „Wdrożenie zintegrowanego systemu ograniczenia niskiej emisji w ramach systemu transportu w MOF Sanok - Lesko” Gmina Miasta Sanoka zakupiła 11 autobusów niskoemisyjnych (ekologicznych, niskopodłogowych wyposażonych w biletomaty) dla potrzeb transportu publicznego komunikacji miejskiej w Sanoku.

Na koniec roku 2020 stan taboru komunikacji miejskiej przedstawia się następująco: Autobusy w inwentarzu - 24 szt.

Autobusy własność SPGK - 13 szt.

Autobusy w dzierżawie - 11 szt. - od Gminy Miasta Sanoka,

Autobusy w ruchu (w szt./doba) - 21 szt.

W 2020 r. z transportu zbiorowego zarządzanego przez gminę skorzystało 1 465 605 mieszkańców. Ceny biletów w tychże środkach transportu wynosiły w 2020 r. 2,40 zł za bilet podstawowy, 1,70 zł za bilet ulgowy, 1,20 zł za bilet studencki. Ceny biletów podstawowych zostały obniżone w 2020 roku z 2,50 zł na 2,40 zł.

11. STREFA PŁATNEGO PARKOWANIA

Strefa płatnego parkowania to obszar Sanoka charakteryzujący się znacznym deficytem miejsc postojowych. Wjazd do strefy płatnego parkowania oznaczony jest znakami drogowymi D-44 „strefa parkowania” umieszczonymi na wszystkich ulicach doprowadzających ruch do obszaru, na którym ustalona została strefa płatnego parkowania.

W 2019 r. liczba miejsc parkingowych w strefie wynosiła **142**.

Na terenie strefy płatnego parkowania w Sanoku znajduje się 11 parkomatów, w tym: 9 zarządzanych przez Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej – zarządcę strefy płatnego parkowania – obejmującej drogi gminne oraz 2 zarządzane przez Starostwo Powiatowe w Sanoku, obejmujące drogi powiatowe.

W strefie płatnego parkowania na drogach gminnych znajduje się **14** miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

➤ **Wykaz miejsc postojowych:**

1. Cerkiewna – 9 miejsc – parkometr przy bud. nr 6,
2. Kazimierza Wielkiego – 10 miejsc – parkometr od strony Kazimierza Wielkiego (obsługujący Kazimierza Wielkiego i I-wszy odcinek Sobieskiego),
3. Sobieskiego – 53 na odcinku od Kazimierza Wielkiego do Piłsudskiego – parkometr na rogu przy aptece. – Parkometr na rogu Sobieskiego – Żydowska (róg budynku Sobieskiego 16),
4. Berka Joselewicza – na odcinku od Sobieskiego – 3 miejsca – parkometr przy bud. Sobieskiego 20 (obsługujący część Sobieskiego i Berka Joselewicza),
5. Modrzewskiego – 9 miejsc – Parkometr od strony Modrzewskiego przy ogrodzeniu szkoły i znaku drogowym,
6. Lenartowicza – 16 miejsc – parkometr za biblioteką, obok bloku nr 4,
7. Wąska – 26 miejsc – parkometr chodnik za bud. Wąska 5,
8. Żydowska – 4 miejsca,
9. Orzeszkowej – 14 miejsc – parkometr róg Żwirki i Wigury,
10. Żwirki i Wigury – 12 miejsc (na odcinku od ul. Sobieskiego do ul. Mickiewicza).

12. GOSPODARKA KOMUNALNA I LOKALOWA SANOKA

12.1. System zaopatrzenia mieszkańców Sanoka w wodę

Z sieci wodociągowej Gminy Miasta Sanoka korzysta 39 143 osób.

System zaopatrzenia Sanoka w wodę tworzą:

- Stacja Uzdatniania Wody w Trepczy z powierzchniowym ujęciem wody,
- Stacja Uzdatniania Wody w Zasławiu z powierzchniowym ujęciem wody,
- Sieć wodociągowa,
- Zbiorniki wodociągowe (wyrównawczo-zapasowe).

Eksploatacją sieci wodociągowej na terenie miasta zajmuje się Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. – Zakład Wodociągów i Kanalizacji.

Dobowa wydajność ujęć wody wynosi:

Trepcza 11 300 m³/d

Zasław 2 700 m³/d.

Długość sieci wodociągowej w Sanoku w 2020 r. wynosiła 112,1 km, w tym 108 km stanowiła sieć rozdzielcza. Do sieci wodociągowej Sanoka przyłączonych jest 4 859 budynków.

Na sieci wodociągowej zlokalizowane są sztuczne zbiorniki wyrównawcze. Należą do nich:

- Zbiornik „Park” w Parku Miejskim (zbiornik dwukomorowy - 2 x 250 m³);
- Zbiorniki „Jerozolima” przy ul. Kenara (2 x 1000 m³);
- Zbiornik zlokalizowany przy hydroforni „Okołowiczówka” 300 m³;
- Zbiornik zlokalizowany przy hydroforni „Słowackiego” 150 m³.

Wyszczególnienie	w tys. m ³	Uwagi
Sprzedaż wody pitnej przez SPGK dla odbiorców na terenie Sanoka ogółem, w tym:	1 293,69	
- gospodarstwa domowe	1 042,04	
- pozostali odbiorcy	251,65	
Średnie dobowe zużycie wody	3,54	w tys. m ³ /doba
Średnie roczne zużycie wody w gospodarstwach domowych	1 042,04	
Średnie dobowe zużycie wody w gospodarstwach domowych	2,85	w tys. m ³ /doba
Średnie miesięczne zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych	0,002	w tys. m ³ /miesiąc

Cena brutto za 1 m³ dostarczanej wody do wszystkich odbiorców w 2020 r. wynosiła: 6,03 zł/m³ (zatwierdzona decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z siedzibą w Rzeszowie).

12.2. Jakość wody pitnej

Woda dostarczana mieszkańcom Sanoka spełnia wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017, poz. 2294).

Jakość wody spełnia również wymagania Dyrektywy Rady Unii Europejskiej 98/83/EC z 3 listopada 1998 r. o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz Zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dot. jakości wody przeznaczonej do spożycia (Guidelines for drinking-water quality, Vol.1, Recommendations. – 3rd ed. 2008 r.).

Potwierdzeniem spełnienia norm jakościowych dostarczanej wody pitnej są badania prowadzone przez akredytowane laboratorium, SANEPID oraz laboratorium SPGK Sp. z o. o.

W 2020 r. w ramach kontroli wewnętrznej laboratorium wykonało 8004 badań wody

uzdatnionej, 1392 badań ścieków oczyszczonych i 3765 badań osadów ścieków.

W przypadku pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia, wdrażane są odpowiednie procedury mające na celu weryfikację zagrożenia oraz jego ewentualną likwidację. W przypadku długotrwałej awarii uruchomiane są również dodatkowe punkty poboru lub dostawa wody na terenie wystąpienia awarii.

Na budowę sieci wodociągowej wraz z obiektami towarzyszącymi w 2020 r. SPGK Sp. z o. o. poniosło nakłady w wysokości 1 153 232,05 zł. Z czego kwota 723 307,06 zł została wydatkowana na poprawę funkcjonowania istniejącej sieci wodociągowej wraz z obiektami towarzyszącymi.

W 2020 r. przyjęto do majątku Spółki następujące sieci wodociągowe:

- ul. Krasieńskiego – 317,2 m.b.,
- ul. Spacerowa, Malownicza, Olchowicka i Turystyczna – 1099,0 m.b.,
- ul. 800-lecia – 237,0 m.b.,
- ul. Stawiska – 275,0 m.b.,
- ul. Krakowska – 111,0 m.b.,
- ul. Poprzeczna – 248,0 m.b.

Ogółem do majątku SPGK Sp. z o. o w Sanoku - w 2020 r. włączono 2287,2 metrów sieci wodociągowej.

12.3. System kanalizacyjny

- **Długość sieci kanalizacji sanitarnej w 2020 roku wyniosła 118,6 km.**
- **Ilość przyłączy do budynków – 5 255 sztuk.**

39 818 mieszkańców Sanoka korzysta z możliwości odprowadzenia ścieków przez kanalizację.

1 436,22 (bez wewnętrznych) odbiorców ścieków przez SPGK Sp. z o.o. na terenie Sanoka (w tys. m³) w 2020 r. ogółem, w tym:

- gospodarstwa domowe – 1 068,00
- pozostali odbiorcy – 368,22

3,92 (w tys. m³) średnia dobowa produkcja ścieków komunalnych.

Cena brutto za 1 m³ odebranych ścieków dla wszystkich odbiorców w 2020 r. wynosiła: **5,93 zł/m³** (zatwierdzona

decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z siedzibą w Rzeszowie).

W 2020 r. SPGK Sp. z o.o. w Sanoku

wybudowała **0,198 km** nowej sieci, koszt budowy 158 141,14 zł.

W 2020 r. przyjęto do majątku Spółki następujące sieci kanalizacji sanitarnej:

- ul. Jasna – 143 m.b.
- ul. Wyspiańskiego – 55,0 m.b. (sieć kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków).

Ogółem do majątku SPGK Sp. z o. o w 2020 r. przyjęto 198,0 metrów sieci kanalizacyjnej.

Koszt budowy 158 141,14 zł

Liczba awarii sieci kanalizacyjnej - 9 szt.

Liczba awarii przypadająca na 1 km sieci kanalizacyjnej 0,08/1 km sieci

12.4. Ciepłownictwo

Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o zapewnia dostawę energii cieplnej na terenie miasta Sanoka obejmującego około 20% jego powierzchni. Jednakże głównymi Odbiorcami energii cieplnej na cele c.o. i ciepłej wody są budynki wielorodzinne, w których mieszka około 16 500 osób. Długość sieci ciepłowniczej Gminy Miasta Sanoka według stanu na dzień

31.12.2020 r. wynosi **20,80 km**, w tym:

1. Sieć wysokoparametrowa (parametry pracy 125/69°C) **17,01 km**, z czego preizolowana **10,84 km** i kanałowa **6,17 km**.
2. Sieć niskoparametrowa - dwu i czteroprzewodowa (parametry pracy 95/70°C dla c.o.i 55/45°C dla c. w.) **3,79 km**, w tym preizolowana: **3,79 km** i kanałowa **2,81 km**.

➤ Struktura Odbiorców energii cieplnej:

Wyszczególnienie	Wg. zużycia ciepła - udział w %	Wg. powierzchni użytkowej w m ²	Udział %
Wspólnoty mieszkaniowe i bud. komunalne	13,46	65 128,30	14,38
Spółdzielnie mieszkaniowe	63,34	277 016,67	61,16
Podmioty gospodarcze	2,54	13 034,55	2,88
Oświata	8,16	63 622,13	14,05

Służba zdrowia	0,76	3 413,00	0,75
Odbiorcy indywidualni	0,66	3 036,55	0,67
Pozostałe jednostki budżetowe	11,08	27 679,42	6,11

W 2020 r. Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o – Zakład Ciepłowniczy wydatkował na inwestycje kwotę 2 376,5 tys. zł realizując:

- sieć ciepłą do budynku przy ul. Zamkowej 11, umożliwiając w latach następnych przyłączenie budynków spółdzielczych ul. Cerkiewna 17 i B. Joselewicza 10,
- remonty własne na kwotę 890,96 tys. zł (infrastruktura kotłowni, sieci ciepłownicze, węzły ciepłownicze).
- przyłącza nowych odbiorców do bud. przy ul. Dobrego Wojaka Szwejka 4, Mickiewicza 21 (PWSZ), Sobieskiego 14 – ccw
- zakup nowej koparko – ładowarki z przeznaczeniem do robót ziemnych w Zakładzie Ciepłowniczym.

Część robót inwestycyjnych pozostawiono w toku do zakończenia w 2021 r.

Wniosek o dofinansowanie budowy kotła na biomasę o mocy 7 MW, złożony w grudniu 2019 r. do programu Ciepłownictwo Powiatowe ze względu na korzystniejsze warunki finansowania (50% zamiast 30%) przeniesiono pod koniec 2020 r. do drugiego naboru w tym samym programie.

12.5. Gospodarka odpadami komunalnymi

Ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Miasta Sanoka:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa Mg w 2020r.
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	520,820
15 01 07	Opakowania ze szkła	546,200
20 01 01	Papier i tektura	409,780
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	598,390
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	132,370

17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	4,160
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	34,920
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,380
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	6 326,798
SUMA		8 573,818

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania za rok 2020 dla Gminy Miasta Sanoka wynosi: 3,6%.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła dla Gminy Miasta Sanoka za rok 2020 wynosi: 60,61%.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych dla Gminy Miasta Sanoka za rok 2020 wynosi 95,35%

Oprócz odbioru odpadów komunalnych, Gmina Miasta Sanoka corocznie organizuje odbiór i utylizację wyrobów zawierających azbest.

Gmina Miasta Sanoka systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęła właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Poniższa tabela przedstawia cały strumień **odebranych** odpadów komunalnych.

Po analizach przyjęto, że 70% wszystkich odebranych odpadów stanowią odpady pochodzące od właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Ilość odpadów odebranych z terenu Gminy Miasta Sanoka przypadająca na 1 mieszkańca						
Wyszczególnienie	wg danych pochodzących z rejestru mieszkańców gminy			wg danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020rok
Liczba mieszkańców miasta	37 491	37 113	36 496	28 508	28 059	27 629
Ilość odebranych odpadów przypadająca na 1 mieszkańca	0,158 [Mg]/rok	0,173 [Mg]/rok	0,235 [Mg]/rok	0,208 [Mg]/rok	0,229 [Mg]/rok	0,310 [Mg]/rok

W 2020 roku odebrano od mieszkańców miasta i przekazano do utylizacji 18,92 Mg wyrobów zawierających azbest, powstałych w wyniku wymiany pokryć dachowych (eternit), co stanowi ok. **0,22%** wszystkich odebranych odpadów z terenu naszej gminy w 2020 r.

Koszt odbioru i utylizacji wyniósł 9.195,12 zł.

Organizowana corocznie akcja wpisuje się w założenia „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” tj. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacją szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Koszt gospodarowania odpadami komunalnymi ponoszony przez 1 mieszkańca w 2020 r. wynosił:

- jeśli odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny – 23zł/os/mc
- jeśli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny – 46 zł/os/mc
- zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie

nie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym – 5,50 zł/os/mc

Koszt gospodarowania odpadami komunalnymi ponoszony przez właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne w 2020 roku wynosił:

1. Opłata za pojemnik lub worek, jeżeli odpady komunalne zbierane i odbierane były w sposób selektywny:

a)	worek o pojemności 60 l	– 8,46 zł /mc
b)	worek o pojemności 80 l	– 11,28 zł /mc
c)	worek o pojemności 120 l	– 16,93 zł /mc
d)	pojemnik o pojemności 60 l	– 2,95 zł /mc
e)	pojemnik o pojemności 120 l	– 5,90 zł /mc
f)	pojemnik o pojemności 240 l	– 11,81 zł /mc
g)	pojemnik o pojemności 1100 l	– 54,17 zł /mc
h)	pojemnik o pojemności 1500 l	– 73,86 zł /mc
i)	pojemnik o pojemności 2500 l	– 123,11 zł /mc
j)	pojemnik o pojemności 7000 l	– 344,71 zł /mc

2. Opłata podwyższona za pojemnik lub worek, jeżeli odpady komunalne **nie były** zbierane i odbierane w sposób selektywny:

a)	worek o pojemności 60 l	– 16,92 zł /mc
b)	worek o pojemności 80 l	– 22,56 zł /mc

c)	worek o pojemności 120 l	– 33,86 zł /mc
d)	pojemnik o pojemności 60 l	– 5,90 zł /mc
e)	pojemnik o pojemności 120 l	– 11,80 zł /mc
f)	pojemnik o pojemności 240 l	– 23,64 zł /mc
g)	pojemnik o pojemności 1100 l	– 108,36 zł /mc
h)	pojemnik o pojemności 1500 l	– 147,72 zł /mc
i)	pojemnik o pojemności 2500 l	– 246,28 zł /mc
j)	pojemnik o pojemności 7000 l	– 689,42 zł /mc

Podział na regiony gospodarki odpadami zniósł nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz.U.2019.1579). Zniesienie podziału na regiony gospodarki odpadami umożliwiło gminom zagospodarowywanie odpadów w instalacjach, które zaproponowały najniższą stawkę za przyjęcie i zagospodarowanie 1 Mg odpadów.

W 2020r. Gmina Miasta Sanoka niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywała do instalacji FCC Tarnobrzeg Spółka z o.o. z siedzibą w Tarnobrzegu oraz do instalacji należącej do Miejskiego Zakładu Komunalnego Sp. z o.o. w Stalowej Woli (mającego status instalacji komunalnej).

Gmina Miasta Sanoka w 2020 r. wypełniła obowiązek edukacji ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi i selektywnej zbiórki odpadów, o którym mowa w art. 6r ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W ramach edukacji ekologicznej zlecono druk ulotek informacyjnych o prawidłowym sposobie prowadzenia segregacji odpadów.

W obecnej chwili kluczowym problemem dotyczącym gospodarki odpadami na terenie Gminy Miasta Sanoka jest rozbudowa i modernizacja Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych (GPZOS), którego operatorem jest Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Obecnie funkcjonujący GPZOS z uwagi na znaczny wzrost ilości odpadów gromadzonych w sposób selektywny jak również obostrzeń prawnych nakładanych w ostatnim czasie na tego typu instalacje jest technicznie przestarzały i niedostosowany do obecnych realiów.

12.6. Gospodarka mieszkaniowa

W 2020 r. w Sanockim Przedsiębiorstwie Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. przewidziano wpływy w wysokości 7 845 261,69 zł, w tym: zwłaszcza wpływy z czynszów i eksploatacji za lokale mieszkalne, użytkowe i halę targową, ze sprzedaży wody, CO, CCW, przychody z usług remontowych.

Łącznie w zasobie Gminy Miasta Sanoka na dzień 1 stycznia 2020 roku, znajdowało się **729** mieszkania, a na dzień 31 grudnia 2020 roku **718** mieszkań. Zmniejszenie się ich liczby spowodowane było wykupem 9 mieszkań na łączną kwotę: 497 168 zł brutto (po bonifikacie: 360 062,60 zł). Średnio jedno mieszkanie sprzedano za: 124 292 zł. Powodem sprzedaży wskazanych mieszkań były wnioski najemców o ich wykup.

Sukcesywnie corocznie pozyskiwana jest określona liczba mieszkań, tzw. pustostanów w celu zaspakajania potrzeb mieszkaniowych. W 2020 roku było ich 23.

Niewykorzystane były 2 mieszkania, które z uwagi na stan techniczny zostały wyłączone z eksploatacji.

W 2020 r. wszczęto 4 postępowania eksmisyjne, dotyczące opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach gminy. W tymże roku zakończyło się 6 takich postępowania, z których wyeksmitowano 2 osoby. Powodem wszczęcia tych postępowania było zadłużenie lub bezumowne korzystanie z lokalu.

Na dzień 1 stycznia 2020 roku zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 369 576 53, a płatności dotyczyły 305 mieszkań.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zaległości wyniosły 382 166,42 zł i dotyczyły 341 mieszkań.

W 2020 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę: 306 137,10 zł, których beneficjentami było 185 osób zamieszkujących zasoby komunalne.

Podstawą ich przyznania było spełnienie warunków określonych we wniosku:

- tytuł prawny do zajmowanego lokalu,
- powierzchnia użytkowa lokalu,
- liczba osób niepełnosprawnych,
- sposób ogrzewania lokalu,
- sposób ogrzewania wody,
- instalacje gazowe,
- liczba osób w gospodarstwie domowym,
- razem dochody gospodarstwa domowego,

– łączna kwota wydatków na mieszkanie za ostatni miesiąc

Realizacja przydziału lokalu mieszkalnego komunalnego następuje zgodnie z Uchwałą Nr XII/74/07 Rady Miasta Sanoka z dnia 10 maja 2007 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Sanoka.

Stosownie do zapisów ww. uchwały, wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego wraz z niezbędnymi załącznikami rozpatrzony zostaje przez powołaną Komisję Mieszkaniową. Komisja rozpatruje wszystkie nowo złożone wnioski, w celu umieszczenia kandydata na projekcie listy. Następnie projekt ten jest podany do wiadomości publicznej przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń na okres jednego miesiąca. Od projektu listy przysługuje odwołanie. Po rozpatrzeniu odwołań, zatwierdzona lista kandydatów na najemców lokali komunalnych staje się ostateczna. Burmistrz Miasta kieruje osoby do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego.

Na początku 2020 r., na mieszkanie z zasobu gminy miasta oczekiwało 468 osób, zaś na koniec 2020 r. było to 451 osób. 17 osób/rodzin otrzymało lokale mieszkalne. Średni czas oczekiwania na otrzymanie mieszkania wynosi ok. 7 lat. W ostatnich latach pozostaje niezmienny.

W zasobie gminy w 2020 roku znajdowały się następujące budynki niemieszkalne: budynek po areszcie śledczym przy ul. Zaułek Dobrego Wojaka Szwejka, w którym mieściła się część administracyjna byłego aresztu śledczego została przystosowana pod potrzeby siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Po dokonaniu podziału działki, na której usytuowane są obydwie budynki, rozważana będzie sprzedaż budynku, w którym znajdował się areszt.

- budynek po byłym gimnazjum przy ul. Lipińskiego. Nie są sprecyzowane plany, co do przeznaczenia budynku po byłym gimnazjum.
- budynek dworca multimodalnego przy ul. Lipińskiego. W budynku oprócz biur administracji, pomieszczenia ochrony, kas biletowych, pomieszczeń gospodarczych i technicznych, toalety dla podróżnych i poczekalni, znajdują się także lokale użytkowe, które są przekazywane dzierżawcom w drodze przetargów licytacyjnych:
  - 1 lokal pod działalność gastronomiczną,
  - 5 lokali pod działalność biurową,
  - 2 lokale pod działalność dowolną.
- garaż wielopoziomowy przy ul. Łaziennej – zarządzany jest przez Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Spółka z o.o.
- budynek hali targowej przy ul. Piłsudskiego – łącznie na obydwu piętrach hali znajduje się 86 boksów, zajęte są 4, w tym: 2 pod działalność handlową, 1 dla potrzeb firmy ochroniarskiej, 1 dla potrzeb Jednostki Strzeleckiej.
- „Zielony Rynek” przy ul. Lipińskiego – w obiekcie znajduje się 81 kiosków, z których dzierżawionych jest 33.

W zasobie gminy Miasta Sanoka znajduje się **718** lokali mieszkalnych, w tym: **627** mieszkań komunalnych, 75 mieszkań socjalnych oraz 6 tymczasowych pomieszczeń mieszkalnych,

- 218 lokali użytkowych,
- 15 garaży.

Lokale stanowiące zasoby mieszkaniowe Sanoka zlokalizowane są w budynkach będących własnością miasta – 321 mieszkań oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem miasta – 397 mieszkań.

W lokalach użytkowych będących własnością Miasta Sanoka prowadzona jest działalność w niżej wymienionych branżach:

- przemysłowa obejmująca 55 lokali o powierzchni 3350,33 m²,
- biurowa obejmująca 51 lokali o powierzchni 3 534,61 m²,
- usługowa obejmująca 17 lokali o powierzchni 760,26 m²,
- gastronomiczna obejmująca 14 lokali o powierzchni 2 124,52 m².

Pozostałe branże to: handlowa, kwaciarnie, kantory wymiany walut, garaże o pow. 8 025 m². Średnia miesięczna stawka czynszu komunalnego w 2020 roku wyniosła: 3,47 zł.

12.7. Sanockie nekropolie

Na terenie Sanoka zlokalizowanych jest **7** cmentarzy, w tym **4** komunalne, **1** parafialny oraz **2** inne (1 żydowski - nieczynny, 1 wojskowy jeniecki - nieczynny).

Cmentarze komunalne podlegają zarządowi Sanockiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.

Status cmentarza otwartego mają cmentarze: Południowy przy ul. Ustronie i Olchowiecki przy ul. Kół-

kowej, natomiast na cmentarzu Centralnym przy ul. Rymanowskiej oraz na cmentarzu Posada przy ul. Lipińskiego brak jest wolnych miejsc pod bieżący pochówek, dlatego mogą się one odbywać w miejscach wcześniej wykupionych lub na zasadzie dochowania w istniejącym grobie.

Powierzchnia sanockich cmentarzy wynosi 140 786 m².

Na cmentarzu Południowym powierzchnia przeznaczona w przyszłości pod pochówki wynosi 36 000 m².

Cmentarze: Centralny i Posada wypełnione są w 100%, łącznie z miejscami wykupionymi pod przyszłe pochowania). Cmentarz Olchowiecki wypełniony jest w 80%, a cmentarz Południowy w 30%.

W roku 2020 dokonano 408 pochówków, w tym 150 pochówków „urnowych”.

12.8. Informacje uzupełniające działań prowadzonych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki mieszkaniowej w 2020 r.

1. W Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska przyjęto do realizacji 8 471 spraw.
2. Wydano 54 decyzji administracyjnych dot. wyrażenia zgody na usunięcie drzew i krzewów. Zrealizowano 129 zgłoszeń o zamiarze usunięcia drzew lub krzewów.
3. Przyjęto 4 091 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 2 828 deklaracji DO-1, 1 263 deklaracji DO-2.
4. Wydano 1 decyzję administracyjną z zakresu naruszenia stanu wody na gruncie.
5. Wydano 2 decyzje administracyjne z zakresu składowania odpadów w miejscu nieprzeznaczonym do ich gromadzenia lub składowania.
6. Wydano 1 decyzję administracyjną z zakresu opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.
7. Rozstrzygnięto 1 przetarg nieograniczony na odbiór i transport odpadów komunalnych, 1 przetarg na utrzymanie zielni miejskiej, 1 przetarg na utrzymanie czystości i porządku na chodnikach, placach i przystankach komunikacyjnych.
8. Przeprowadzono 62 przetargi licytacyjne na dzierżawę lokali użytkowych, znajdujących się w zasobach gminy.

13. EDUKACJA I WYCHOWANIE W GMINIE MIASTA SANOKA

W roku 2020 na terenie Sanoka funkcjonowało 12 placówek oświatowych, oraz 2 placówki opiekuńcze prowadzone przez Gminę Miasta Sanoka, które zabezpieczały potrzeby wychowawcze, edukacyjne i opiekuńcze dzieci, młodzieży w zakresie opieki żłobkowej, przedszkolnej i szkolnej.

13.1. Struktura organizacyjna oświaty i wychowania w Sanoku

Struktura organizacyjna oświaty i wychowania Gminy Miasta Sanoka obejmowała:

- 8 szkół podstawowych,
- 4 przedszkola samorządowe,
- 2 żłobki samorządowe.

Ponadto w Sanoku funkcjonowało 5 niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego dotowanych z budżetu Miasta Sanoka, tj.: 2 ochronki, 2 przedszkola niepubliczne ogólnodostępne i 1 przedszkole niepubliczne specjalne.

Wykaz jednostek oświatowych:

SZKOŁY PODSTAWOWE		
Nazwa szkoły	adres	kontakt
Szkoła Podstawowa nr 1 im. gen. Bronisława Prugara – Ketlinga	Aleja Szwajcarii 5,	tel/fax: 13 46 334 92 fax: 13 46 334 92 e-mail: sp1sanok@op.pl
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Św. Kingi	ul. Rymanowska 17	tel/ fax: 13 46 327 56 e-mail: sp2.sekretariat@interia.pl
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Tadeusza Kościuszki	ul. Stróżowska 4	tel: 13 46 310 71 fax: 13 49 274 22 e-mail: sp3.sanok@gmail.com
Szkoła Podstawowa nr 4 im. Księdza Zdzisława Jastrzębiec Peszkowskiego	ul. Sadowa 12	tel: 13 46 329 98 fax: 13 46 480 76 e-mail: sp4sanok@interia.pl
Szkoła Podstawowa nr 6 im. Jana Pawła II	ul. Przemyska 80	Tel./fax: 13 46 309 96 e-mail: szkola@sp6.sanok.pl
Szkoła Podstawowa nr 7	ul. Piastowska 73	Tel./fax: 134631566 e-mail: sp7ks@poczta.onet.pl
Szkoła Podstawowa nr 8	ul. Jana III Sobieskiego 5	tel: 134630538 fax: 134632752 e-mail: szkola@sp8sanok.pl
Szkoła Podstawowa nr 9	ul. Jana Pawła II 25	tel.134647147 fax: 134630579 e-mail: sp9sanok@gmail.com
PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWE		
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 1	ul. Rymanowska 15	tel: 13 46 314 06 E-mail: spp1sanok@interia.pl
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 2	ul. Sadowa 11	tel: 13 46 310 02 e-mail: p2mag@onet.eu
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 3	ul. Podgórze 26	tel: 13 46 453 40 e-mail: przedszkole3sanok@vp.pl
Samorządowe Przedszkole	ul. Robotnicza 13a	tel: 13 46 300 90

Publiczne nr 4		e-mail: przed- szkole4sanok@gmail.com
ŻŁOBKI SAMORZĄDOWE		
Żłobek Samorządowy nr 1	ul. Podgórze 24	tel: 13 46 334 43 e-mail: zlobek.nr1.um@o2.pl
Żłobek Samorządowy nr 2	ul. Traugutta 23	tel: 13 46 329 29 E-mail: zlobek2@o2.pl
PRZEDSZKOLA NIEPUBLICZNE FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE MIASTA SANOKA		
Ochronka im. Dzieciątka Jezus w Sanoku	ul. Słowackiego 24	tel. 13 46 306 56 e-mail: siostryslowackiego@op.pl
Ochronka Bł. Edmunda Bo- janowskiego w Sanoku	ul. Jana III Sobieskie- go 10	tel. 13 46 376 83 e-mail: siostrysluzebniczki@op.pl
Niepubliczne Przedszkole „Pomysłowy Przedszkolak”	ul. Jagiellońska 44	e-mail: przedszkolemim@gmail.com
Przedszkole Niepubliczne „Akademia Małego Geniu- sza”	ul. Kościuszki 58	e-mail: paula.ostrowska.baran@gmail.com
Niepubliczne Przedszkole Specjalne dla dzieci z zabu- rzeniami ze spektrum auty- zmu „Strefa Smyka – Terapia i Edukacja”	ul. B. Leśmiana 13	e-mail: przed- szkle.ostrefa.smyka@gmail.com

13.1.1. Żłobki

W roku 2020 w Sanoku funkcjonowały 2 żłobki samorządowe zajmujące się opieką nad dziećmi do lat 3. W żłobkach od września 2020 r. opieką objętych było **188** dzieci.

Liczba dzieci w żłobkach samorządowych Gminy Miasta Sanoka:

Placówka	2019/2020 stan na 30.09.2019		2020/2021 stan na 30.09.2020	
	Dzieci	Grupy	Dzieci	Grupy
Żłobek Samorządowy nr 1	106	4	102	4
Żłobek Samorządowy nr 2	86	3	86	3
Ogółem:	192	7	188	7

Źródło: Materiały własne

13.1.2. Przedszkola

W roku szkolnym 2020/2021 wychowaniem przedszkolnym w Gminie Miasta Sanoka zostało objętych **1312** dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat.

W sanockich przedszkolach samorządowych funkcjonowało 45 oddziałów, do których od września 2020 r. uczęszczało 1 040 dzieci. Przedszkola niepubliczne prowadziły 15 oddziałów dla 247 dzieci. W szkołach podstawowych działały 2 oddziały „0”, do których uczęszczało 25 dzieci.

Sanockie przedszkola zlokalizowane są w budynkach o bardzo dobrym standardzie, posiadającym pełne zaplecza gastronomiczno-sanitarne, sale zabaw i wypoczynku oraz własne place zabaw. Przedszkola posiadają w pełni wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną i administracyjno-obługową.

Od 1 września 2020 r. do przedszkoli zostały przyjęte wszystkie chętne dzieci w wieku 3 - 6 lat zamieszkałe na terenie Gminy Miasta Sanoka, spełniające kryteria rekrutacyjne.

Liczba dzieci i oddziałów przedszkolnych w poszczególnych jednostkach.

Placówka	2019/2020 stan na 30.09.2019		2020/2021 stan na 30.09.2020	
	Dzieci	Oddziały	Dzieci	Oddziały
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 1	176	9	180	9
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 2	299	12	299	12
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 3	364	15	361	15
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 4	213	9	200	9
Razem:	1 052	45	1 040	45
Oddziały przedszkole w Szkole Podstawowej nr 4	21	1	11	1
Oddziały przedszkole w Szkole Podstawowej nr 6	20	1	14	1
Razem:	41	2	25	2
Ogółem przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	1 093	47	1 065	47
Ochronka im. Błogosławionego Edmunda Bojanowskiego w Sanoku	81	4	91	4
Ochronka im. Dzieciątka Jezus w Sanoku	48	2	52	2
Przedszkole Niepubliczne „Pomysłowy Przedszkolak”	25	3	30	3
Niepubliczne Przedszkole Specjalne dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu „Strefa Smyka – terapia i edukacja”	8	3	10	3
Przedszkole Niepubliczne	66	3	64	3

„Akademia Małego Geniusza”				
Razem:	228	15	247	15
Ogółem	1 321	62	1 312	62

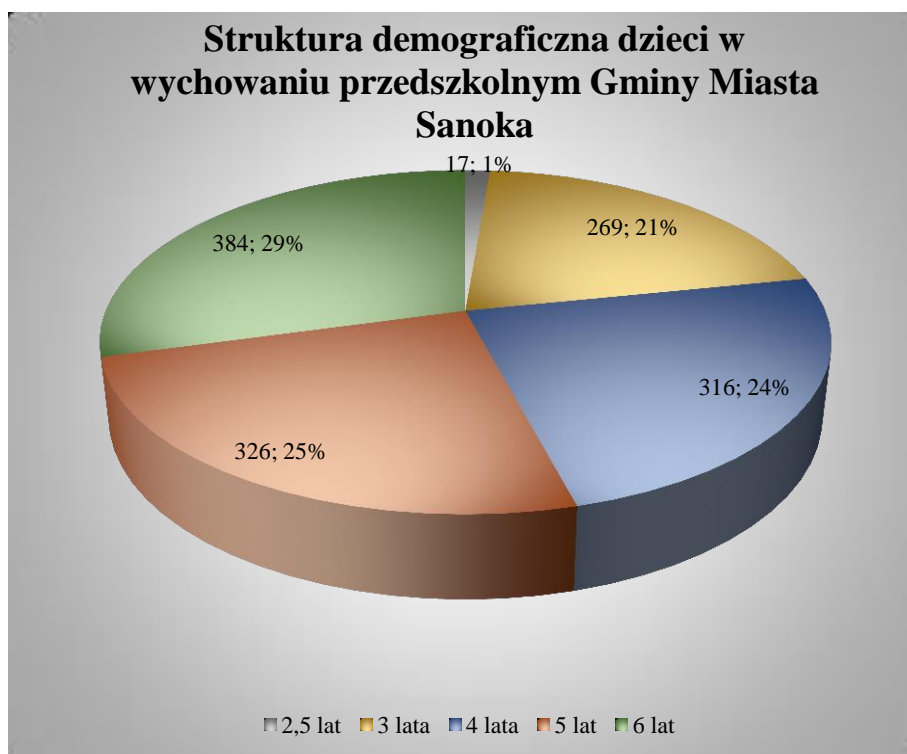
Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

Struktura demograficzna dzieci w wychowaniu przedszkolnym Gminy Miasta Sanoka:

Wiek dziecka	2019/2020 stan na 30.09.2019	2020/2021 stan na 30.09.2020
2,5 lat	12	17
3 lata	264	269
4 lata	295	316

5 lat	351	326
6 lat	399	384
Razem:	1 321	1 312

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

13.1.3. Szkoły

W roku szkolnym 2020/2021 w Sanoku funkcjonowało 8 szkół podstawowych, w których od września 2020 r. naukę rozpoczęło 3 068 uczniów w 149 oddziałach.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych Miasta Sanoka:

Placówka /szkoła Sanok	2019/2020 stan na 30.09.2019		2020/2021 stan na 30.09.2020	
	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały
Szkoła Podstawowa nr 1	696	31	709	32
Szkoła Podstawowa nr 2	603	28	592	28
Szkoła Podstawowa nr 3	411	19	406	19

Szkoła Podstawowa nr 4	622	30	539	27
Szkoła Podstawowa nr 6	207	11	209	11
Szkoła Podstawowa nr 7	37	3	35	3
Szkoła Podstawowa nr 8	295	15	338	17
Szkoła Podstawowa nr 9	173	10	240	12
Razem:	3 044	147	3 068	149

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

➤ Egzamin ósmoklasisty w 2020 roku przeprowadzony był w szczególnych okolicznościach. Ze względu na trwającą pandemię szkoły pracowały zdalnie, termin testu został przesunięty z kwietnia na czerwiec, a egzamin był przeprowadzony z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Podobnie jak w latach poprzednich sanoccy uczniowie osiągnęli bardzo dobre wyniki z poszczególnych części egzaminów po szkole podstawowej, zdecydowanie przewyższając średnią województwa i kraju. Do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło w Sanoku łącznie 370 uczniów, 348 uczniów rozwiązywało zadania w arkuszach w wersji standardowej, natomiast 22 uczniów rozwiązywało zadania w arkuszach w formie dostosowanej.

Średnia wyników egzaminu po szkole podstawowej gminy w porównaniu do wyników powiatu i województwa w roku 2020:

	Język polski	Matematyka	Język angielski
Gmina Miasta Sanoka	63,0	48,7	65,7

Powiat Sanocki	63,1	47,9	56,2
Województwo Podkarpackie	60,8	47,8	52,8
Polska	59,0	46,0	54,0

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

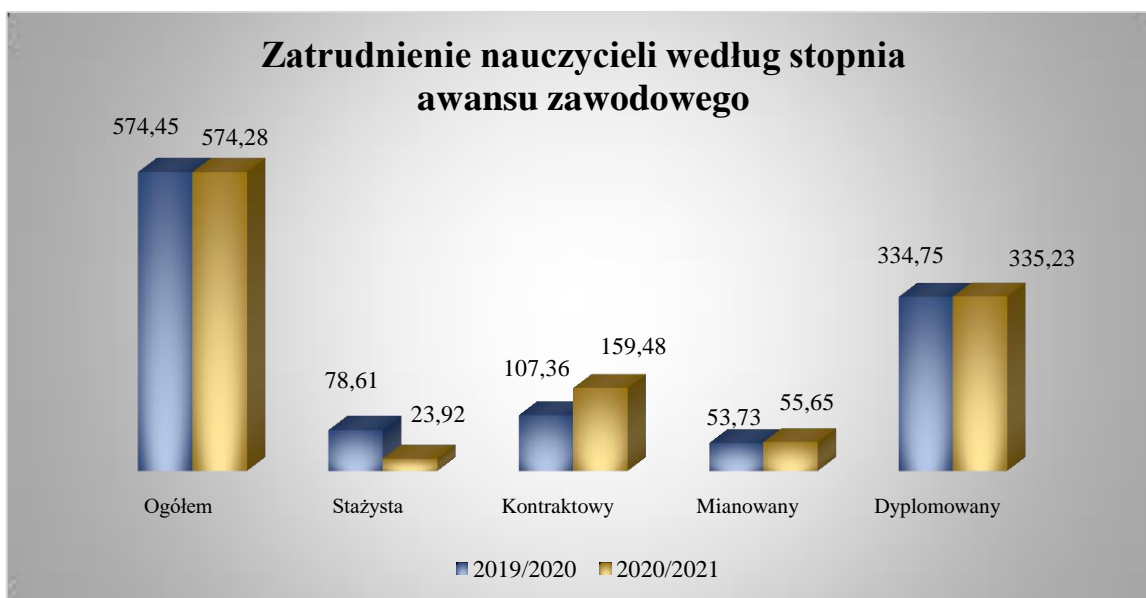

13.2. Zatrudnienie w oświatowo-wychowawczych placówkach Sanoka

Na dzień 30 września 2020 r. liczba etatów nauczycieli w sanockich placówkach oświatowych wynosiła **574,28**.

- Zatrudnienie nauczycieli według stopnia awansu zawodowego w placówkach oświatowych Miasta Sanoka

Stopień awansu zawodowego nauczycieli w etatach	2019/2020 stan na 30.09.2019	2020/2021 stan na 30.09.2020
Stażysta	78,61	23,92
Kontraktowy	107,36	159,48
Mianowany	53,73	55,65
Dyplomowany	334,75	335,23
Razem:	574,45	574,28

- Pracownicy administracji i obsługi w samorządowych placówkach oświatowych w etatach:

Nazwa placówki	Przeciętna liczba etatów administracji i obsługi	
	2019	2020
Szkoły Podstawowe	134,90	126,26
Samorządowe Przedszkola Publiczne	121,40	125,84
Żłobki Samorządowe	46,82	48,98
Razem:	303,12	301,08

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

13.3. Osiągnięcia edukacyjne uczniów

Uczniowie sanockich szkół podstawowych w roku 2020 brali udział w licznych konkursach przedmiotowych, turniejach i zawodach organizowanych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty. Tytuł laureata oraz finaliści otrzymało łącznie 18 uczniów, z przedmiotów takich jak język polski, język angielski, matematyka, geografia, itp.

W roku 2020 Burmistrz Miasta Sanoka przyznał po raz pierwszy najzdolniejszym uczniom sanockich szkół podstawowych 73 stypendia naukowe. W trakcie uroczystej Gali w Sanockim Domu Kultury stypendia za wyniki w nauce w wysokości 700,00 otrzymało 64 uczniów, natomiast stypendia za szczególne osiągnięcia w nauce w wysokości 550,00 odebrało 9 uczniów. Na wypłatę stypendiów wydatkowano z budżetu gminy kwotę w 49 750,00.

➤ Stypendia motywacyjne w roku 2020:

Rodzaj stypendium		Liczba stypendiów w roku 2020
Za wyniki w nauce	Klasy IV-VI	43
	Klasy VII-VIII	21
Za szczególne osiągnięcia w nauce		9
Razem:		73

13.4. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami edukacyjnymi, potwierdzonymi orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej realizujący obowiązek szkolny w ogólnodostępnych szkołach podstawowych otoczeni są szczególną opieką, w ramach tzw. kształcenia włączającego lub klas integracyjnych.

W roku 2020 w sanockich szkołach podstawowych naukę pobierało 204 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, co stanowi 6,65% ogółu uczniów, natomiast do przedszkoli publicznych i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszcza 48 wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych (4,51%). W przedszkolach niepublicznych dotowanych przez Gminę Miasta Sanoka 23 wychowanków objętych jest kształceniem specjalnym (9,32%).

Gmina Miasta Sanoka, zgodnie z ustawowym obowiązkiem organizuje dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół, a w przypadku, gdy dowóz i opiekę zapewniają rodzice, zwraca koszt przewozu na zasadach określonych w umowie zawartej pomiędzy Burmistrzem Miasta Sanoka a rodzicami. W roku 2020 zorganizowano dowóz dla średniomiesięcznie 13 dzieci niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Natomiast 8 uczniom niepełnosprawnym, którym dowóz zapewniali

rodzice, Gmina Miasta Sanoka refundowała koszty przejazdu na podstawie umów indywidualnych. Koszt przejazdów w roku 2020 wyniósł 35.978,14.

13.5. Szkolna baza sportowa

Sanockie szkoły podstawowe mają dobrą bazę sportową, na którą składają się sale gimnastyczne wyposażone w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń, zaplecza sanitarne oraz szatnie. Także profesjonalne zaplecze stanowią zewnętrzne obiekty sportowe zlokalizowane bezpośrednio w otoczeniu szkół, do których należą: Orliki przy Szkole Podstawowej Nr 1 i Szkole Podstawowej Nr 4 oraz wielofunkcyjne boiska sportowe ze sztuczną nawierzchnią, dobrze wyposażone place rekreacyjno-zabawowe i obiekty szatniowo-sanitarne.

Źródło: Strona internetowa Szkoły Podstawowej Nr 1 w Sanoku: <http://sp1.sanok.pl/>

W roku 2020 uczniowie sanockich szkół licznie uczestniczyli w zawodach sportowych w ramach „Wojewódzkich Igrzysk Dzieci” i „Wojewódzkich Igrzysk Młodzieży Szkolnej” organizowanych przez Podkarpacki Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy pod patronatem Podkarpackiego Kuratora Oświaty.

Najwyższe sukcesy osiągnęliśmy za realizację programu „Igrzyska Dzieci” gdzie na sklasyfikowanych 566 szkół, po raz kolejny z rzędu Szkoła Podstawowa nr 1 w Sanoku zajęła I miejsce w województwie.

Z kolei za realizację programu „Igrzyska Młodzieży Szkolnej”, na sklasyfikowane 563 szkoły I miejsce w województwie zajęła również Szkoła Podstawowa nr 1, a Szkoła Podstawowa nr 4 w Sanoku III miejsce.

W rywalizacji gmin i powiatów, która odbyła się o Puchar Marszałka Województwa Podkarpackiego, byliśmy również bezkonkurencyjni, tak jak i w ubiegłym roku. Zajęliśmy dwukrotnie pierwsze miejsce, jako Gmina Miasta Sanoka i Powiat Sanocki.

Podobnie jak w latach poprzednich, Burmistrz Miasta Sanoka doceniając szkoły podstawowe w osiągnięciach sportowych, przyznał w ramach Sportowego Podsumowania Roku Szkolnego dodatkowe środki finansowe w kwocie ogółem 8 000,00.

13.6. Pomoc socjalno–materialna uczniom

W Urzędzie Miasta Sanoka - przy Wydziale Edukacji, Kultury i Turystyki funkcjonuje „Biuro Stypendialne”. Głównym zadaniem biura jest udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów z rodzin najbiedniejszych. Ma ona na celu zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

W 2020 r. **129** uczniom z rodzin potrzebujących wsparcia udzielono pomocy materialnej w formie stypendium i zasiłku szkolnego na kwotę ogółem: **226 858,00 zł**.

13.7. Wydatki z budżetu miasta Sanoka na oświatę i wychowanie

Nakłady na oświatę w roku 2020, podobnie jak w roku poprzednim miały tendencję wzrostową. Zwiększenie kosztów realizacji zadań oświatowych wynikało między innymi z:

- wzrostu wynagrodzeń płacy zasadniczej nauczycieli oraz realizacją awansu zawodowego,
- wzrostu poziomu płacy minimalnej,
- ogólnego wzrostu cen towarów i usług,

➤ Dochody budżetu miasta dotyczące placówek oświatowo-wychowawczych w roku 2020:

Subwencja oświatowa	30 063 359,00 zł
Dotacja celowa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego	1 322 683,00 zł
Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe	339 763,40 zł
Dotacja celowa na realizację zadania „Posiłek w szkole i w domu”	80 000,00 zł
Dotacja celowa na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego	42 393,95 zł
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	24 000,00 zł
Program Zdalna Szkoła	100 000,00 zł

Program Zdalna Szkoła +	104 999,96 zł
Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego i żywienie dzieci	1 022 545,36 zł
Wpływy z opłat za uczęszczanie dzieci do żłobków	492 736,92 zł
Wpływy z gmin za dzieci uczęszczające do przedszkoli publicznych i niepublicznych, a zamieszkałe poza gminą	1 620 330,02 zł
Razem dochody	35 212 811,61 zł

➤ Wydatki budżetu miasta dotyczące placówek oświatowo-wychowawczych w roku 2020:

Wykonanie planów finansowych szkół podstawowych	43 057 645,11zł
Wykonanie planów finansowych przedszkoli publicznych	17 319 236,85 zł
Wykonanie planów finansowych żłobków samorządowych	2 855 101,39 zł
Dotacja podmiotowa z budżetu miasta dla przedszkoli niepublicznych	3 372 964,78 zł
Razem wydatki	66 604 948,13 zł

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

Ze środków zaplanowanych w budżecie Miasta, w podległych placówkach oświatowych w 2020 r. wykonane zostały remonty na łączną kwotę: 510 362,69 złotych, które obejmowały:

SP 1 – remont stołówki szkolnej zrealizowany w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, remont instalacji sanitariatów w segmencie C,

SP 2 – remont i malowanie dachu budynku szkoły,

SP 3 – remont dachu w segmencie C, wymiana tablic elektrycznych,

SP 4 – remont dachu w segmencie B, malowanie ścian w segmencie B,

SP 6 – malowanie dachu nad salą gimnastyczną,

SP 7 – wymiana drzwi, wykonanie wylewki i montaż paneli w pokoju nauczycielskim,

SP 8 – zaadoptowanie holu na salę lekcyjną, wymiana drzwi łazienkowych oraz wstawienie drzwi działowych przy wejściu do szkoły,

SP 9 – remont instalacji elektrycznej i oświetleniowej na małej sali gimnastycznej i klatce schodowej.

Przedszkole nr 1 - remont łazienki w filii przedszkola na ul. Piastowskiej,

Przedszkole nr 2 – remont posadzki w filii przedszkola na ul. Jana Pawła, remont podłogi w trzech salach, remont schodów wejściowych.

Przedszkole nr 4 – naprawa urządzeń na placu zabaw, wykonanie prac remontowych w jednej sali, remont dachu i gzymsu,

Żłobek nr 1 – remont łazienki,

Żłobek nr 2 – remont instalacji kanalizacyjnej oraz ściany w budynku, demontaż i montaż instalacji odgromowej, remont – montaż witryny.

Ponadto zrealizowano inwestycje na kwotę ogółem: 899 563,42 złotych, które dotyczyły wykonania dokumentacji budowy sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2 oraz wykonania kuchni wraz z wyposażeniem w Samorządowym Przedszkolu Publicznym nr 3 na ul. Kochanowskiego 3.

13.8. Pozostałe kwestie związane z oświatą

➤ COVID -19

Rok 2020 był dla oświaty rokiem szczególnym, ze względu na trwającą pandemię COVID-19. Od 25 marca 2020 r. w szkołach i przedszkolach wprowadzone zostało zdalne nauczanie, które dla uczniów szkół podstawowych trwało do końca czerwca oraz ponownie zostało wdrożone od 24 października 2020 r. do przerwy świąteczno-noworocznej. Natomiast przedszkola i żłobki powróciły do pracy stacjonarnej od 6 maja 2020 r. Pracując zdalnie nauczyciele prowadzili lekcje i zajęcia korzystając z systemu e-dziennika, platform edukacyjnych oraz stron internetowych, co stanowiło duże wyzwanie zarówno dla nauczycieli, dyrektorów, jak i uczniów oraz rodziców.

14. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

14.1. Ochrona zdrowia

Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej, to publiczne przychodnie na terenie Sanoka, które pozwalają skorzystać z usług lekarza rodzinnego, pielęgniarek POZ, laboratorium analitycznego oraz pracowni diagnostycznych. SPMZPOZ z powodzeniem realizuje swoje funkcje opieki zdrowotnej dla mieszkańców Sanoka. Jest bardzo ważną instytucją dla lokalnej społeczności, stanowiąc istotne uzupełnienie specjalistycznych usług medycznych sanockiego szpitala.

SPMZPOZ jest również ważnym podmiotem realizującym zadania własne samorządu miejskiego z zakresu zaspakajania podstawowej potrzeby mieszkańców miasta, jaką jest ochrona zdrowia, a rolę jaką spełnia prezentują poniższe dane statystyczne:

Na terenie Sanoka funkcjonuje Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej, dla którego podmiotem tworzącym jest Gmina Miasta Sanoka.

SPMPOZ w Sanoku prowadzi trzy placówki:

- Przychodnię Zdrowia Nr 1, ul. Błonie 5;
- Przychodnię Zdrowia Nr 2, ul. Jana Pawła II 38;
- Zespół Gabinetów Lekarskich, ul. Jana III Sobieskiego 1, w których funkcjonują:
  - gabinety lekarzy POZ;
  - gabinety pielęgniarskie środowiskowo-rodzinne;
  - gabinety położnicze środowiskowo-rodzinne;
  - gabinety pielęgniarskie środowisku nauczania i wychowania;

- laboratorium analityczne.

➤ **Liczba pacjentek i pacjentów w 2020 roku, korzystających z tych podmiotów wynosiła:**

- zapisanych do lekarza POZ: **26 095** osób (w roku 2019 – 26 371);
- zapisanych do pielęgniarki POZ: **23 655** osób (w roku 2019 – 23 993);
- zapisanych do położnej POZ: **12 245** kobiet (w roku 2019 – 12 365);
- zapisanych do pielęgniarki szkolnej: **7 237** dzieci i młodzieży (w roku 2019 – 7 046).

Liczba udzielonych świadczeń zdrowotnych przez Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Sanoku - w 2020 r. wyniosła ogółem **113 586** (w roku 2019 – 127 350) świadczeń, w tym:

➤ **Lekarze:**

- Przychodnia Zdrowia Nr 1- 35 334- świadczeń (w 2019r. – 38 923);
- Przychodnia Zdrowia Nr 2 -48 289 – świadczeń (w 2019r. – 52 809);
- Zespół Gabinetów Lekarskich -24 112 – świadczeń (w 2019r. – 26 389);

➤ **Pielęgniarki:**

- Przychodnia Zdrowia Nr 1 -1 244 – świadczeń (w 2019r. – 1 683);
- Przychodnia Zdrowia Nr 2 -2 694 świadczeń (w 2019r. – 4 557);
- Zespół Gabinetów Lekarskich – 1 503 świadczeń (w 2019r. – 2 294).

➤ **Położne** 410 świadczeń (w 2019r. – 695).

W 2020 r. Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej realizował niżej wymienione inwestycje, modernizacje i remonty:

- zakończono termomodernizację Przychodni Zdrowia Nr 1;
- zakończenie rewitalizacji placu i zieleni przed Przychodnią Nr 2;
- remont i modernizacja sali konferencyjnej w Przychodni Zdrowia Nr 2;
- remont punktu szczepień w Przychodni Zdrowia Nr 2;
- remont gabinetu zabiegowego przy punkcie szczepień w Przychodni Zdrowia Nr 2.

Wszystkie remonty i inwestycje poprawiają warunki pracy personelu oraz znacznie podnoszą komfort korzystania z usług medycznych przez pacjentów.

14.2. Działania realizowane przez MOPS w ramach ustawy o pomocy społecznej.

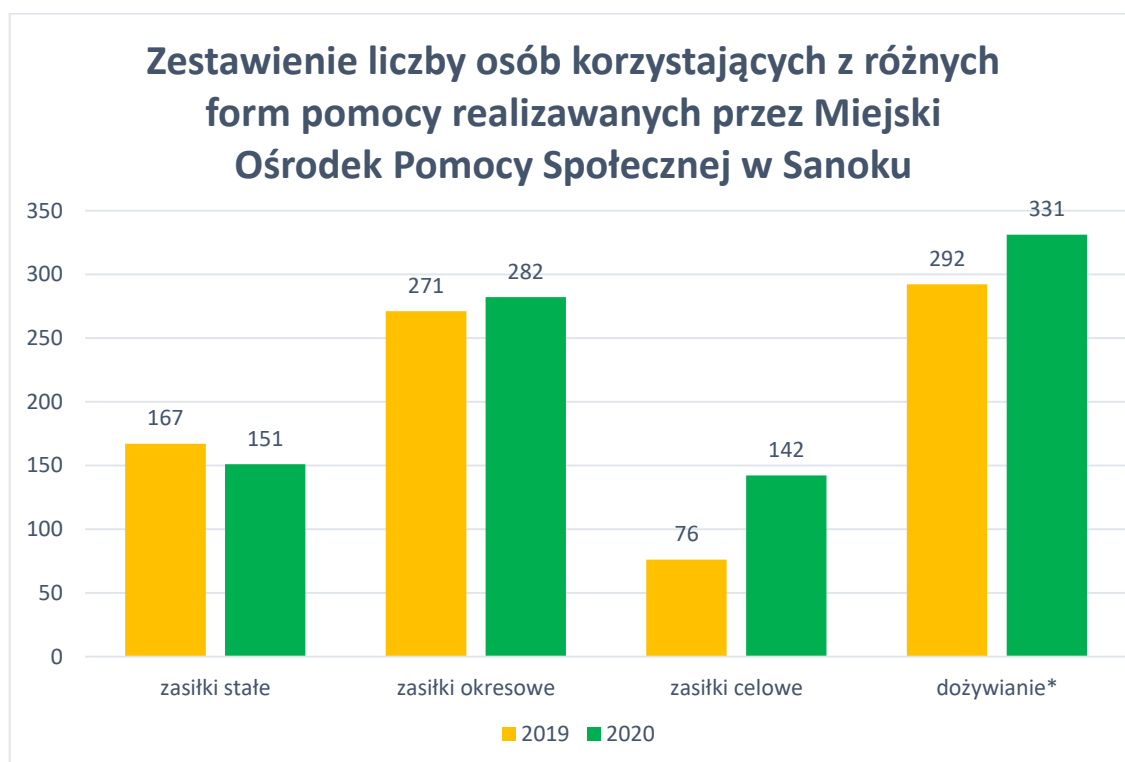
1. Liczba osób objętych pomocą przez MOPS: **1075** (2020 r.), **722** (2019 r.),
2. Liczba rodzin z dziećmi, którym MOPS udzielił pomocy: **200** (2020 r.), **220** (2019 r.),
3. Liczba rodzin niepełnych, którym MOPS udzielił pomocy: **91** (2020 r.), **92** (2019 r.),
4. Liczba rodzin emerytów i rencistów, którym MOPS udzielił pomocy: **335** (2020 r.), **327** (2019 r.),
5. Liczba rodzin objętych pracą socjalną: **604** (2020 r.), **731** (2019 r.)
6. Liczba kontraktów socjalnych: **33** (2020 r.), **41** (2019 r.)
7. Liczba udzielonych porad prawnych: **80** (2020 r.), **103** (2019 r.),
8. Liczba udzielonych porad psychologicznych: **21** (2020 r.), **49** (2019 r.),
9. Liczba osób, którym udzielono porad prawno-psychologicznych: **89** (2020 r.), **151** (2019 r.),
10. Liczba asystentów rodziny: **2** (2020 r.), **2** (2019 r.),
11. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta: **29** (2020 r.), **47** (2019 r.),
12. Liczba dzieci w rodzinach, w których jest asystent rodziny: **63** (2020 r.), **100** (2019 r.),

Zadania własne gminy

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2019		Rok 2020	
		Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
1.	Zasiłki stałe	167	941.021,14 zł	151	855.868,82 zł
2.	Zasiłki okresowe	271	566.019,97 zł	282	602.688,42 zł
3.	Zasiłki celowe	76	97.316,98 zł	142	80.687,99 zł
4.	Składki na ubezpieczenie społeczne	0	0,00 zł	0	0,00 zł
5.	Świadczenie pieniężne w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	292	349.920,00 zł	331	386.760,00 zł

Wykres nr 1

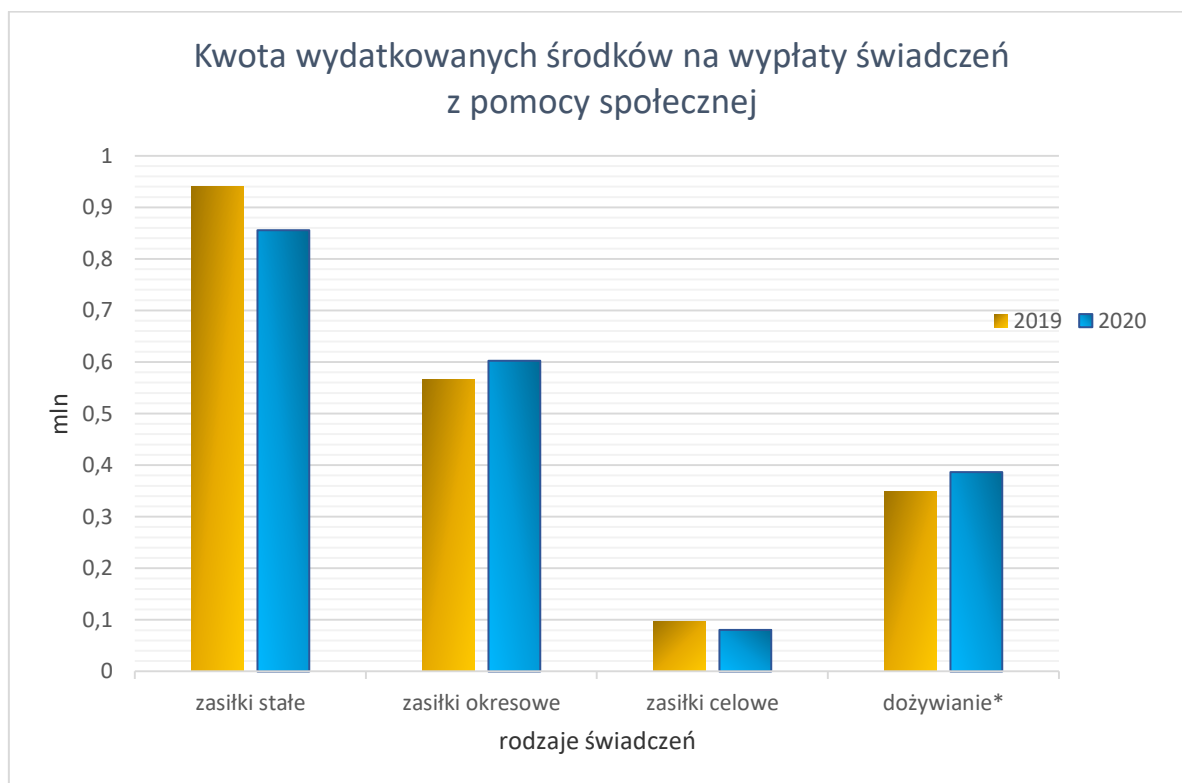

Źródło: dane własne MOPS w Sanoku.

*Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności - w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

Spadek liczby beneficjentów korzystających z pieniężnej formy pomocy w ramach zasiłku stałego spowodowany jest uzyskaniem przez zwiększoną liczbę osób prawa do świadczeń emerytalnych z systemu ubezpieczeń społecznych. Z powodu epidemii Covid-19 w badanym okresie nastąpił wzrost liczby beneficjentów korzystających z pieniężnej formy pomocy w ramach zasiłku okresowego oraz zasiłku celowego. Zwiększona liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności wynika z prowadzenia nauki zdalnej z ramach działań zapobiegawczych rozprzestrzenianiu się pandemii COVID-19. Świadczenie to jest teraz wypłacane nie do placówek i szkół jak miało to miejsce przed pandemią, ale bezpośrednio na rachunki bankowe wskazane przez beneficjentów.

Wykres nr 2

Źródło: dane własne MOPS w Sanoku.

*Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności - w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

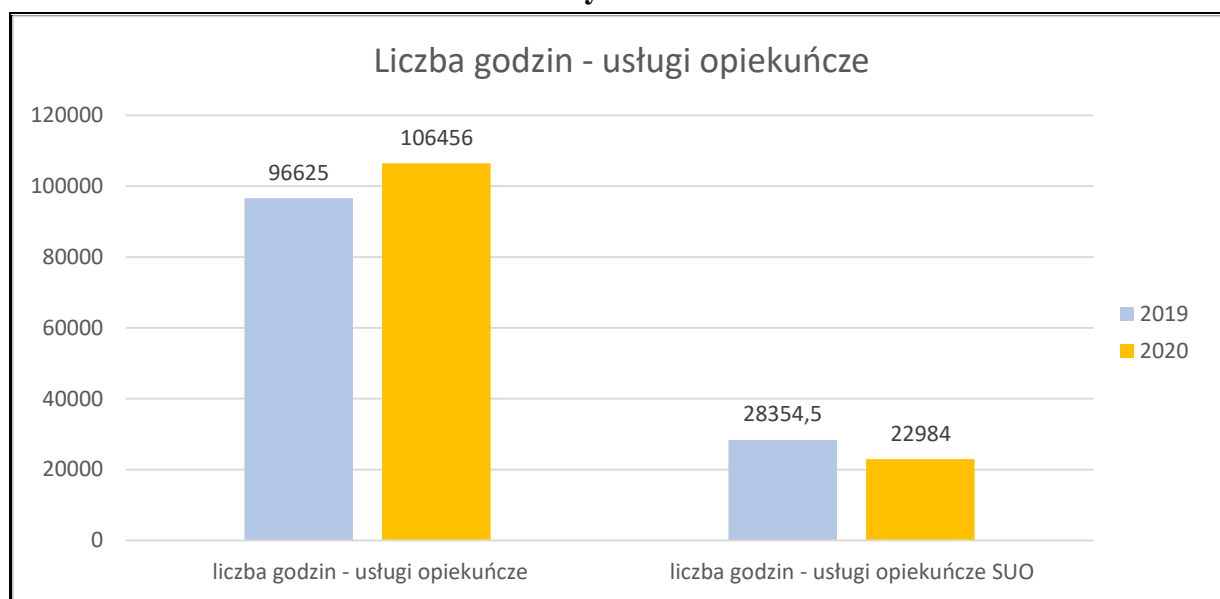
Kwoty zasiłków oraz kryteriów dochodowych określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Z dniem 1 października 2019 r. zaczęły obowiązywać wyższe kryteria dochodowe. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego. Zatem wysokość świadczeń uzależniona jest od wysokości kryterium dochodowego. Analogicznie do wzrostu kryterium dochodowego wzrasta także kwota potrzebna na pokrycie wydatków związanych z wypłatą świadczeń. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co trzy lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Rada Dialogu Społecznego może również wystąpić do Rady Ministrów z wnioskiem o zweryfikowanie kwot kryteriów dochodowych, jeżeli w danym roku kalendarzowym kwota kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie będzie równa lub niższa niż minimum egzystencji, ustalona przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Usługi opiekuńcze

		ROK 2019			ROK 2020		
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	Kwota [zł]	Liczba godzin	Liczba osób	Kwota [zł]	Liczba godzin
1.	Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	263	1.733.921	96 625	262	2.180.716,45	106 456
2.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i dorosłych z zaburzeniami psychicznymi (SUO)	93	600.322	28 354,5	82	593.901	22 984

Wykres nr 3

Źródło: dane własne MOPS w Sanoku.

Usługi opiekuńcze* - Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

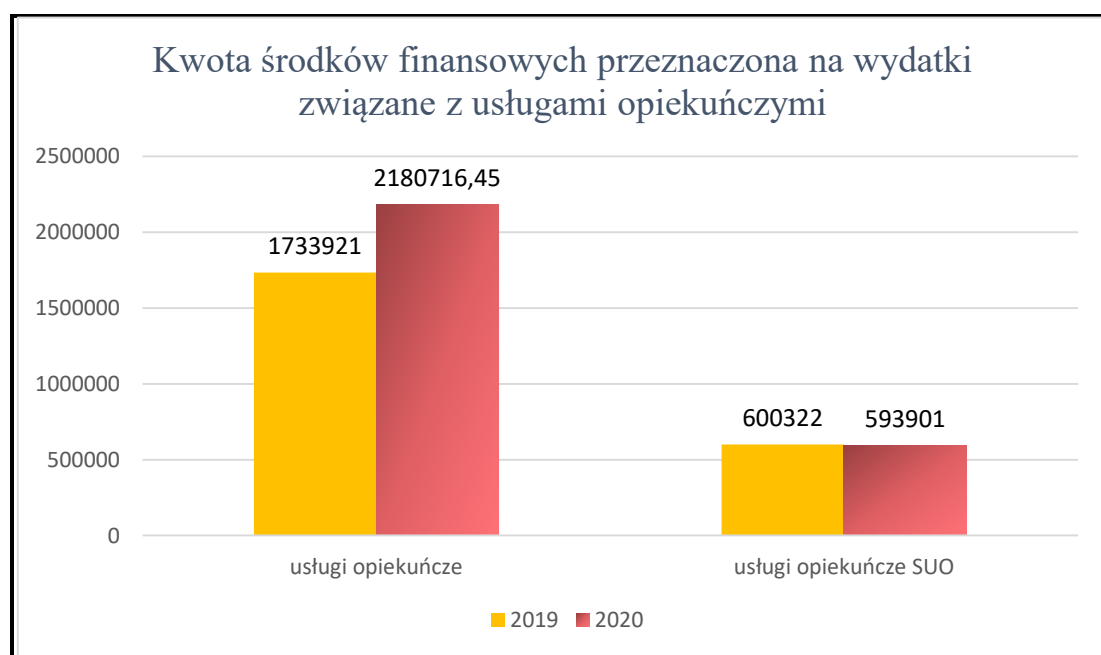
Usługi opiekuńcze SUO* - Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i dorosłych z zaburzeniami psychicznymi

Wykres nr 3 obrazuje liczbę godzin usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w latach 2019 - 2020 dla mieszkańców Gminy Miasta Sanoka. W porównaniu do roku 2019, w roku 2020 widoczny jest wzrost zainteresowania mieszkańców Gminy Miasta Sanoka pomocą w postaci usług opiekuńczych.

W Sanoku podobnie jak w całym kraju zauważalny jest proces starzenia się społeczeństwa, co dzieje się na skutek wydłużania się życia osób starszych. Wzrastająca liczba osób starszych w populacji Sanoka jest wynikiem wydłużania się średniej długości życia zarówno mężczyzn jak i kobiet. Powyższa sytuacja stanowi swoiste wyzwanie dla naszego Ośrodka Pomocy Społecznej, na którym spoczywa zapewnienie opieki dla tych osób, które wnioskuje o zapewnienie im pomocy w formie usług opiekuńczych. Implikuje to konieczność zapewnienia opieki seniorom, którzy są jej pozbawieni ze strony rodziny, bądź rodzina nie jest w stanie zapewnić w należyty sposób takiego wsparcia.

Poniższy wykres obrazuje wzrost zapotrzebowania środków finansowych, w porównaniu do roku 2019, na pokrycie wydatków związanych z zaspokojeniem potrzeb mieszkańców miasta Sanoka na usługi opiekuńcze.

Wykres nr 4

Źródło: dane własne MOPS w Sanoku.

Usługi opiekuńcze* - Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Usługi opiekuńcze SUO* - Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i dorosłych

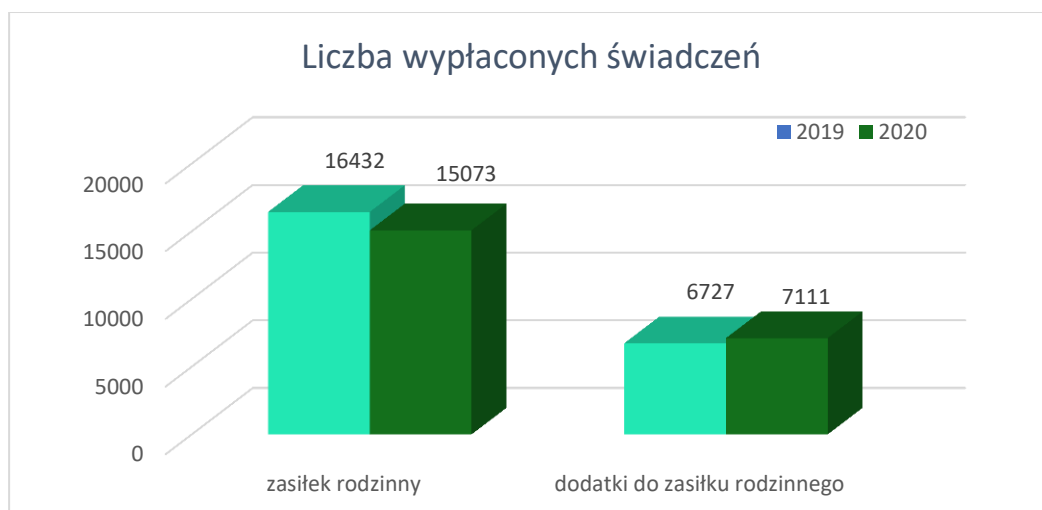
14.3. Działania realizowane przez MOPS w ramach: ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2019		Rok 2020	
		Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota [zł]	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota [zł]
1.	Zasiłek rodzinny	16 432	1 921 329,00	15073	1 717 751,52
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	6 727	947 789,00	7111	841 256,11
	<ul style="list-style-type: none"> • wychowania dziecka, • kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, • rozpoczęcia roku szkolnego, • podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, • wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. 				
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	2714	4 277 606,00	3228	5 880 357,00
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	14272	2 700 846,00	13835	2 986 173,00
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	380	235 080,00	164	101 180,00
6.	Składki ubezpieczenia społecznego	189	904 567,89	2 513	1 165 578,10
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu gminy	9	9 000,00	8	8 000
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu państwa	211	21 000,00	177	177 000
9.	Zasiłek dla opiekuna	264	162 720,00	137	84 940
10.	Świadczenia rodzicielskie	736	667 870,24	721	664018
11	„Za życiem”	4	16 000,00	2	8 000

12.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2 737	1 150 718,92	2725	1 158 120
13.	Świadczenia wychowawcze	48 107	24 205 670,01	62 198	31 083 065,98
14.	Dobry start	3 609	1 118 970,00	3570	1 106 417,16

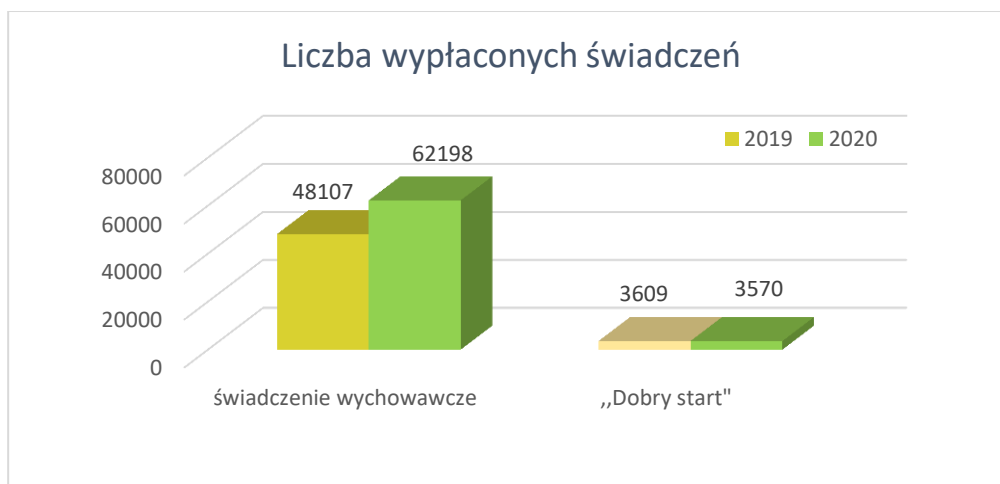
Poniższe wykresy obrazują liczbę wypłacanych świadczeń realizowanych przez Dział Świadczeń Rodziny, Świadczeń Wychowawczych oraz Funduszu Alimentacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku.

Wykres nr 5

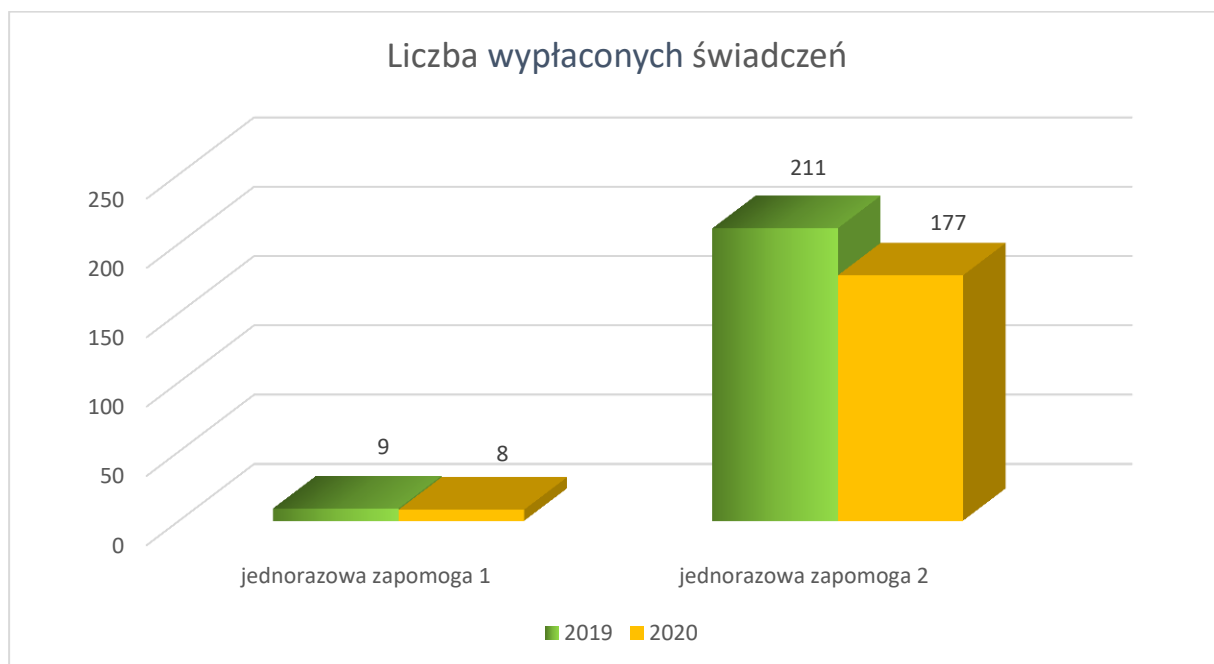
Źródło: dane własne MOPS w Sanoku.

Wykres nr 6

Źródło: dane własne MOPS w Sanoku.

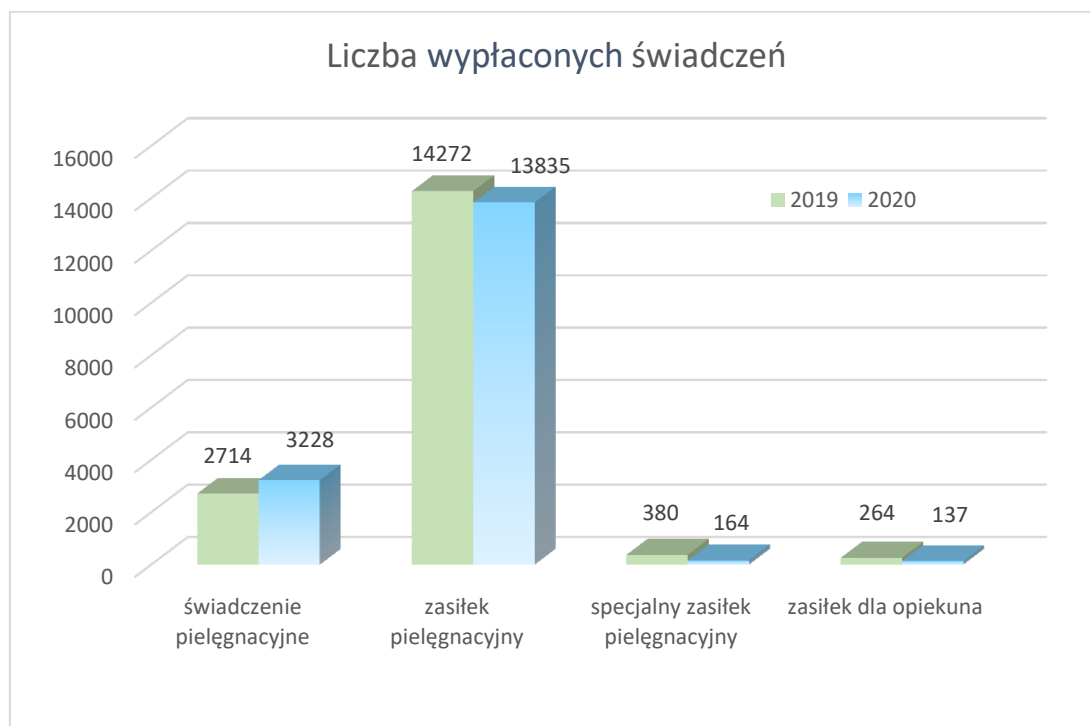
Wykres nr 7

Źródło: dane własne MOPS w Sanoku.

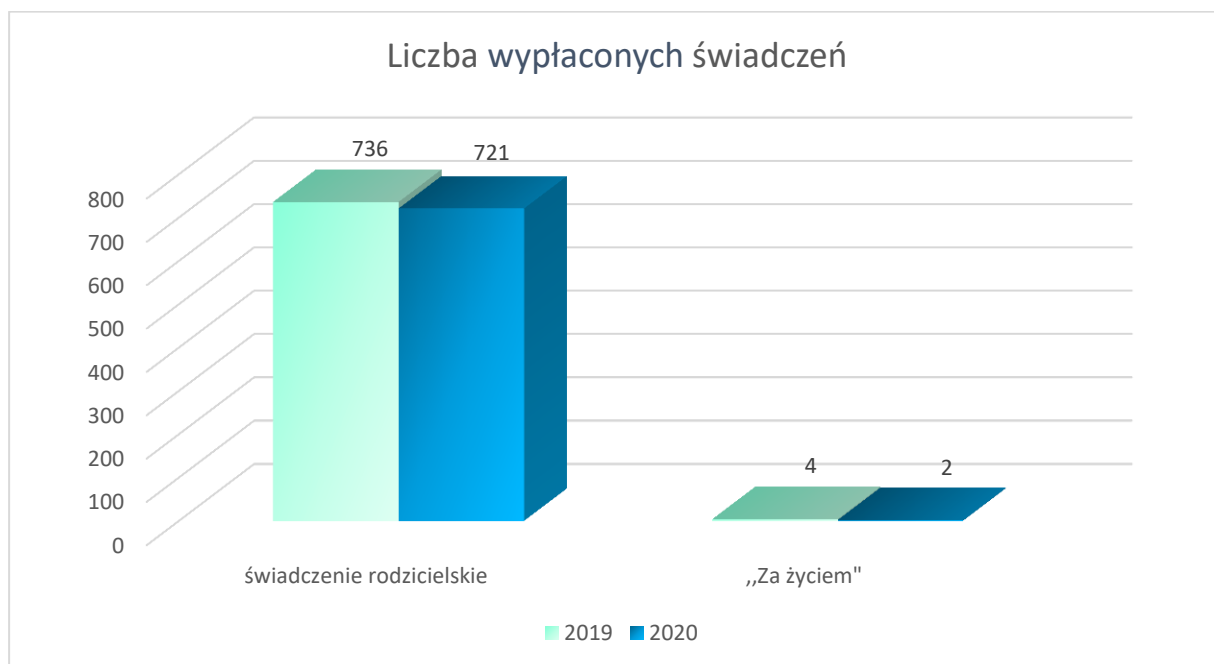
Jednorazowa zapomoga 1 jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu **gminy**
Jednorazowa zapomoga 2 jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu **państwa**

Wykres nr 8

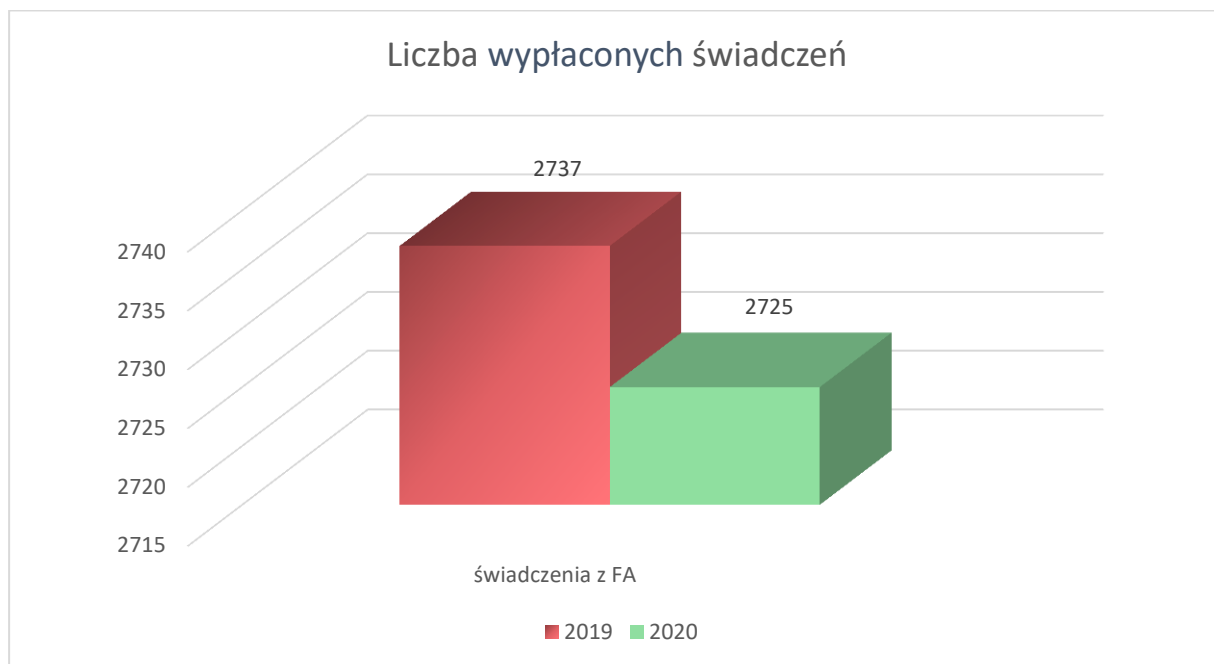
Źródło: dane własne MOPS w Sanoku.

Wykres nr 9

Źródło: dane własne MOPS w Sanoku..

Wykres nr 10

Źródło: dane własne MOPS w Sanoku..

Świadczenia z FA – świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Mimo zwiększenia w FA kryterium dochodowego do kwoty 900 zł na członka rodziny, jak również zmiany ustawy, gdzie ma zastosowanie tzw. mechanizm "złotówka za zło-

tówkę” (kiedy dochód przekracza kryterium dochodowe) to nie nastąpił wzrost liczby wypłaconych świadczeń.

Analizując całościowo wykresy zamieszczone na poprzednich stronach, dotyczące świadczeń pieniężnych z zakresu świadczeń rodzinnych, można zauważyć, że w 2020 r. nastąpił spadek liczby wypłaconych świadczeń w porównaniu do 2019 r. Spowodowane jest to poprawą sytuacji materialnej rodzin korzystających z pomocy Ośrodka. Wyjątkiem jest świadczenie wychowawcze. Porównując dane z roku 2020 do roku 2019, ilość wypłaconych świadczeń znacząco wzrosła. Sytuacja ta związana jest ze zniesieniem progu dochodowego przez ustawodawcę w lipcu 2019 r. Zmiana ta spowodowała znaczny przyrost osób mogących skorzystać z rządowego programu wsparcia rodziny, zwanego popularnie 500+.

Na uwagę zasługuje również fakt, iż ilość świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności zwiększyła się w roku 2020, porównując ją z rokiem 2019. Do takich świadczeń należy zaliczyć świadczenie pielęgnacyjne.

W 2020 r. zaobserwować można znaczny wzrost liczby wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz spadek liczby wypłacanych świadczeń specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna w porównaniu do roku 2019. Przyrost wniosków o świadczenie pielęgnacyjne powiązany jest jednocześnie z rezygnacją ze specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna. Sytuacja taka ma miejsce z powodu zmiany linii orzecznictwa Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krośnie, które powołując się bezpośrednio na wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 38/13 z 23 października 2014 r., gdzie Trybunał Konstytucyjny orzekł, że dzielenie osób z niepełnosprawnościami na takie, których niepełnosprawność potwierdzona została w dzieciństwie (wtedy świadczenie opiekunowi przysługuje) i takich, których niepełnosprawność powstała w dorosłości, jest niekonstytucyjne. Sądy Administracyjne potwierdziły, że pobieranie zasiłku dla opiekunów osób dorosłych nie stoi na przeszkodzie do ubiegania się ponownie o korzystniejsze świadczenie pielęgnacyjne pod warunkiem oświadczenia o rezygnacji z zasiłku. Dochodzi wówczas do zbiegu uprawnień do tych dwóch świadczeń i w tej sytuacji opiekun ma prawo wyboru świadczenia korzystniejszego.

W sytuacji rezygnacji z zasiłku dla opiekuna lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, możliwe jest zatem skuteczne ubieganie się o świadczenie pielęgnacyjne przez opiekuna osoby, której niepełnosprawność powstała po 18. lub 25. roku życia.

14.4. Programy realizowane przez MOPS w Sanoku

W marcu 2019 r. Gmina Miasta Sanoka złożyła wniosek o przyznanie środków finansowych z Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2019”, który był finansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Celem Programu było wsparcie społeczne w formie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych:

- osób niepełnosprawnych w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o **znacznym stopniu niepełnosprawności**,
- osób z orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- dzieci do 16 rż. z orzeczeniem o niepełnosprawności ze szczególnymi wskazaniem, tj. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, Gminie Miasta Sanoka przyznano wsparcie finansowe w wysokości **38 874,00** zł na dofinansowanie usług opiekuńczych. Zgodnie z warunkami Programu zrefundowano **2 165** godzin usług opiekuńczych na łączną kwotę

38 824,55 zł. Beneficjentami Programu, w zależności od miesiąca świadczenia usług, było od 12 do 18 osób, którym decyzją przyznano ww. formę pomocy – w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku.

Od marca 2020 r. Gmina Miasta Sanoka nadal brała udział w Programie „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” - edycja 2020, który był finansowany ze środków z Funduszu Solidarnościowego na realizację usług opiekuńczych. Kwalifikowanie

osób do Programu odbyło się na zasadach obowiązujących w poprzednim roku.

Gminie Miasta Sanoka przyznano, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, wsparcie finansowe w wysokości **44.861,85** złotych na dofinansowanie usług opiekuńczych. Zgodnie z warunkami Programu zrefundowano **4293** godzin usług opiekuńczych na łączną kwotę **44 861,85** złotych. Beneficjentami Programu, w zależności od miesiąca świadczenia usług, było od **15** do **18** osób, którym decyzją przyznano ww. formę pomocy - w okresie od stycznia do grudnia 2020 roku.

Następnym programem realizowanym przez MOPS w Sanoku był program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - edycja 2020”. To kolejny program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej adresowany do osób niepełnosprawnych, którego główną ideą było wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

Program był realizowany w roku 2020 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku ze środków Funduszu Solidarnościowego, bez wkładu własnego ze strony gminy oraz po podpisaniu stosownej umowy z Urzędem Wojewódzkim w Rzeszowie.

Celem programu było wprowadzenie usług asystenta osobistego jako formy

ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych z terenu miasta Sanoka. Dzięki niemu osoby niepełnosprawne miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta osobistego m.in. przy podejmowaniu aktywności społecznej. Program miał też na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych.

Program ten adresowany jest do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dla których codzienne funkcjonowanie w życiu społecznym ze względu na ich niepełnosprawność jest znacznie ograniczone.

Do zadań asystenta należała m.in. pomoc przy wyjściu, powrocie czy dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsca, np. rehabilitację i zajęcia terapeutyczne, do ośrodków kultury, instytucji, a także pomoc przy zakupach czy załatwieniu spraw urzędowych.

Usługa asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej przyczyniła się do umożliwienia prowadzenia przez osoby niepełnosprawne bardziej aktywnego i samodzielnego życia.

Ogólna liczba, którym przyznano usługi asystenckie: **16**

Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wyniosła: **3 555 godzin**

Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu: **111 525,07 zł.**

W roku 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku realizował program „Wspieraj seniora”.

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej.

W Gminie Miasta Sanoka o wsparcie poprzez infolinię zgłosiło się 25 osób starszych, z czego 22 osoby w wieku 70 lat i więcej oraz 3 osoby poniżej 70 lat. Pomocy w postaci sprawienia zakupów udzielono 8 osobom w wieku powyżej 70 lat. 12 osób nie wymagało udzielenia pomocy.

W Gminie Miasta Sanoka pomoc osobom starszym udzielana była przez 5 wolontariuszy za pośrednictwem MOPS i jak dotychczas nie było potrzeby np. przyznawania dodatków zadaniowych czy zatrudniania dodatkowych pracowników do realizacji zadania.

Program „Wspieraj seniora” w roku 2020 z uwagi na krótki okres jego dostępności nie został w Gminie Miasta Sanoka wdrożony od strony skorzystania z dofinansowania. Natomiast zapisane w nim zasady pomocy były pomocne w realizacji działań na rzecz osób wymagających wsparcia z powodu epidemii COVID-19.

14.5. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sanoku pracowała w 2020 roku w zmiennym osobowo składzie. Od 1. stycznia do 30. września 2020 r. pracowała w 11-osobowym składzie, a od 1. października w 7-osobowym składzie, powołanym Zarządzeniem nr 167/09/2020 Burmistrza Miasta Sanoka z 30.09.2020 r. Każdy z członków Komisji wykonywał swoje czynności zgodnie z przydzielonymi zadaniami, czyli w zespołach motywacyjnych, grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, w Zespole Interdyscyplinarnym, zespołach kontrolnych sprawdzających przestrzeganie przez przedsiębiorców (sklepy, punkty gastronomiczne) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W okresie sprawozdawczym odbyło się **11** posiedzeń plenarnych poświęconych sprawom bieżącym, ściśle związanym z zadaniami i regulaminem Komisji. W okresie od ogłoszenia pandemii, czyli od 20.03.2020r., po stosownej nowelizacji Regulaminu Pracy MKRPA, członkowie pracowali zdalnie do 25 maja 2020 r. i następnie od połowy października do końca listopada 2020 r.

Członkowie Komisji pracowali w zespołach motywacyjnych, które zajmowały się motywowaniem i rozpatrywaniem spraw osób nadużywających alkohol. W okresie sprawozdawczym członkowie komisji pracowali w **53** zespołach motywacyjnych. Podczas posiedzeń motywacyjnych oraz dyżurów przewodniczącej komisji przeprowadzono **182** rozmowy motywacyjne, na które wezwano **359** osób. Biegli (psycholog i psychiatra) przeprowadzili **32** osobom specjalistyczne badania w kierunku uzależnienia od alkoholu.

W 2020 r. zostało skierowanych do sądu **26** wniosków o leczenie.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 r. wydała łącznie **138** zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Sklepy otrzymały **38** zezwoleń na sprzedaż piwa, **35** na wino, **34** na sprzedaż wódki. Natomiast **13** punktów gastronomicznych otrzymało zezwolenia na piwo, **8** na wino, **10** na wódkę. Wspólnie z policją MKRPA wykonała **7** kontroli punktów gastronomicznych i **6** sklepów. MKRPA skontrolowała bez udziału policji 1 punkt gastronomiczny.

W 2020 r. MKRPA przyjęła **66** nowych wniosków do rozpatrzenia.

14.6. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Problemów Alkoholowych

Zadaniem Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Problemów Alkoholowych jest między innymi:

- ✓ przyjmowanie osób zgłaszających się z problemami alkoholowymi lub stykających się z przemocą w rodzinie;
- ✓ rozpoznawanie potrzeb indywidualnych i środowiskowych osób i rodzin, wskazywanie możliwości rozwiązań oraz rodzajów pomocy udzielanej na terenie miasta;

- ✓ udzielanie informacji dotyczących trybu postępowania w rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- ✓ przyjmowanie wniosków o podjęcie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych;
- ✓ motywowanie i udzielanie informacji o możliwości podjęcia leczenia odwykowego;
- ✓ udzielanie wsparcia i informacji o współuzależnieniu;
- ✓ rozwiązywanie problemów związanych z nadmiernym spożywaniem napojów alkoholowych;
- ✓ prowadzenie psychoedukacji „Program Ograniczania Picia”;
- ✓ prowadzenie działalności informacyjno-konsultacyjnej dotyczącej spraw związanych ze zmniejszeniem poziomu bezradności osób uzależnionych od alkoholu;
- ✓ udzielania wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym;
- ✓ udostępnianie publikacji, czasopism z zakresu psychologii, uzależnień, profilaktyki i terapii uzależnień;
- ✓ współpraca z instytucjami świadczącymi działalność profilaktyczną, terapeutyczną i interwencyjną;
- ✓ pomoc psychologiczna;
- ✓ pomoc terapeutyczna w zakresie: uzależnień, współuzależnienia;
- ✓ pomoc terapeutyczna dotyczącego problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą;
- ✓ doradztwo prawne w zakresie: uzależnień, współuzależnienia, przemocy;
- ✓ prowadzenie alkoholowego telefonu zaufania.

Tabela. Liczba osób, które skorzystały z bezpłatnej pomocy w PIK:

Rok	Ogółem	Poradnictwo prawne	Poradnictwo psychologiczne	Poradnictwo terapeutyczne
2018	972	100	66	70
2019	911	92	79	99
2020	416	156	54	126

14.7. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W wyniku realizacji GPPiRPA w 2020 r. osiągnięto następujące mierniki liczbowe:

- ✓ **8** szkół było objętych programem (w roku 2019 – 16);
- ✓ zrealizowano **5** programów profilaktycznych (w roku 2019 – 5);

- ✓ **1120** osób uczestniczyło w programach, konferencjach, szkoleniach (w roku 2019 – 3070);
- ✓ **195** rodzin objęto pomocą i interwencją (w roku 2019 – 435);
- ✓ zrealizowano **725** godzin zajęć socjoterapeutycznych (w roku 2019 – 1410);
- ✓ w zajęciach socjoterapeutycznych uczestniczyło **408** osób (w roku 2019 – 206) ;
- ✓ dofinansowano **1734** godziny zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych (w roku 2019 – 3140) ;
- ✓ odbyło się **1333** godziny zajęć alternatyw przez sport (w roku 2019 – 2800);
- ✓ w zajęciach Sanockiego Lata uczestniczyło **400** osób (w roku 2019 – 230);
- ✓ **104** sprawy wpłynęły za pośrednictwem Alkoholowego Telefonu Zaufania (w roku 2019 – 298);
- ✓ **550** osób uczestniczyło w szkoleniach i warsztatach z rodzicami i wychowawcami (w roku 2019 – 1500);
- ✓ **416** osób skorzystało z porad psychologicznych, wychowawczych i terapeutycznych (w roku 2019 – 911);
- ✓ **198** osób uczestniczyło w zajęciach terapeutycznych i rozwojowych dla osób wychodzących z uzależnienia (w roku 2019 – 440);
- ✓ **72** godziny poświęcili partyworkerzy na dyżury w lokalach (w roku 2019 – 320).

14.8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami uprawnionymi do działalności pożytku publicznego oraz klubami sportowymi

W 2020 roku ogółem udzielono **48** dotacji na łączną kwotę 754.413,91 zł, w tym:

- z pomocy społecznej – **24** dotacje na kwotę 217.007,50 zł;
- z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – **5** dotacji na kwotę 37.000,00 zł;
- z kultury fizycznej – **19** dotacji na kwotę 500.406,41 zł;
- przyznano stypendia sportowe dla **32** osób na kwotę 55.000,00 zł;
- **16** osób otrzymało nagrody sportowe na kwotę 15.000,00 zł.

14.9. Koncesje wydawane przez Burmistrza Miasta Sanoka

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są na podstawie ustawy z dnia 26.10.1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (j. t. Dz. U. z 2019r. poz. 2277 z późn. zm.) oraz przepisów prawa miejscowego tj. uchwały Rady Miasta Sanoka Nr LV/460/18 z dnia 26 czerwca 2018 r. *w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Sanoka*. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży została

ustalona na **80** zezwoleń (na wszystkie rodzaje alkoholu), a do spożycia w miejscu sprzedaży na **56** zezwoleń.

Koncesje i zezwolenia na sprzedaż alkoholu wydane w latach 2019-2020 r.:

LP.	Rodzaj zezwolenia/Liczba	2019	2020
1.	Sklepy	123	108
2.	Lokale gastronomiczne	42	31
3.	Zezwolenia cateringowe	0	0
4.	Zezwolenia jednorazowe	17	9
	OGÓLEM:	182	148

Źródło: Opracowanie własne

Funkcjonujące zezwolenia na sprzedaż alkoholu na koniec 2020 r.:

LP.	Rodzaj zezwolenia	Liczba
1.	Sklepy	216
2.	Lokale gastronomiczne	112
3.	Zezwolenia cateringowe	0
	OGÓLEM:	328

Źródło: Opracowanie własne

Liczba punktów sprzedaży alkoholu na koniec 2019 r.:

LP.	Rodzaj zezwolenia	Liczba
1.	Sklepy	78
2.	Lokale gastronomiczne	52
	OGÓLEM:	130

Źródło: Opracowanie własne

Sprawy związane z usytuowaniem miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Sanoka reguluje uchwała Nr LV/461/18 Rady Miasta Sanoka z dnia 26 czerwca 2018 r.

W 2020 roku do budżetu miasta Sanoka z tytułu wydania i korzystania z funkcjonujących koncesji na sprzedaż alkoholu wpłynęło 1 100 238,46 zł.

14.10. Sanocka Rada Seniorów

Sanocka Rada Seniorów została powołana 30 października 2019 r. (uchwała Nr XIV/95/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 lipca 2019 r.). Członkowie Sanockiej Rady Seniorów to przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele osób starszych.

Skład osobowy Rady Seniorów:

1. Andrzej Pańko – Sanocki Uniwersytet Trzeciego Wieku
2. Kazimierz Zarzyka – Stowarzyszenie „Pomoc Rodzinie”
3. Wanda Wojtuszevska – Stowarzyszenie „Pomoc Rodzinie”
4. Marek Perschke – Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”
5. Krystyna Małecka
6. Maria Roszniowska
7. Józef Tretowicz

W 2020r. Sanocka Rada Seniorów odbyła 2 posiedzenia, podczas których zostały podjęte uchwały dotyczące:

- przyjęcia planu działań Sanockiej Rady Seniorów na rok 2020;
- przyjęcia Programu współpracy Gminy Miasta Sanoka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego;
- zlecenia wykonania Kroniki Sanockiej Rady Seniorów;
- wykonania skrzynki Sanockiej Rady Seniorów;
- konkursu „Najładniejszy ukwiecony balkon, ogródek przydomowy”;
- stanowiska Sanockiej Rady Seniorów dot. zmiany ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa;
- zarezerwowania środków finansowych w uchwale budżetowej Miasta Sanok na rok 2021.

We współpracy z Sanockim Uniwersytetem Trzeciego Wieku im. Jana Grodka w Sanoku, zostały zorganizowane 2-dniowe warsztaty „Gminna Rada Seniorów – wybrane aspekty prawne i praktyczne”.

15. MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY W SANOKU

W Sanoku działają dwie samorządowe instytucje kultury wpisane do rejestru Gminy Miasta Sanoka:

- Sanocki Dom Kultury,
- Miejska Biblioteka Publiczna (filie, BWA, Tygodnik Sanocki).

15.1. Działalność Sanockiego Domu Kultury w 2020 roku

W Sanockim Domu Kultury funkcjonują następujące zespoły:

1. Formacja Tańca Towarzyskiego „Flamenco” (3 grupy wiekowe),
2. Zespół Tańca Ludowego „Sanok” (3 grupy wiekowe),
3. Grupa Tańca Współczesnego „Progres” (2 grupy wiekowe),
4. Zespół bębniarski(1grupa),
5. Zespół smyczkowy „Con Amore” (2 grupy wiekowe),
6. Koła plastyczne (2 grupy wiekowe),
7. Koło „Zabawy plastyczne” (1 grupa),
8. Grupa wokalna – dziecięca (1 grupa),
9. Grupa taneczna – dziecięcy zespół tańca ludowego (2 grupy wiekowe),
10. Grupa taneczna – dziecięcy zespół tańca nowoczesnego (2 grupy wiekowe)
11. Grupa teatralna DeKonstrukcje(2 grupy wiekowe).

Grupy artystyczne i zespoły Sanockiego Domu Kultury zrzeszają **343** osoby.

Koła plastyczne	3	40	2	30
Zespół smyczkowy	2	25	2	25
Zespół bębniarski	1	6	1	6
Grupa teatralna	2	24	2	22
Grupa wokalna	1	8	1	6
Razem	21	343	16	259

fol. Sanocki Dom Kultury

W Sanockim Domu Kultury w roku 2020 odbywały się projekcje filmowe (421 seansów), spektakle teatralne dla widzów dorosłych i młodzieży (14), wystawy (4), spektakle kabaretowe (3), koncerty oraz imprezy okolicznościowe.

15.1.2. Finansowanie Sanockiego Domu Kultury w 2020 r.

Wyszczególnienie	Plan 2020 Uchwała RM	Plan 2020 zmiany	Wykonanie
Przychody w tym:	2.360.000,00	2.077.344,27	2.077.344,27
Dotacje z budżetu	1.400.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00
Przychody własne	800.000,00	353.407,13	353.407,13
Pozostałe dotacje i darowizny		126.000,00	126.000,00
Inne przychody	160.000,00	197.937,14	197.937,14

Pandemia wymusiła brak możliwości prowadzenia działalności, a tym samym osiągnięcia przychodów, które w roku 2020 w stosunku do 2019 spadły o kwotę 754.924,93 zł. - 26,6% .

W okresie od 1.01.2020 do 31.12.2020 koszty i wydatki kształtowały się na poziomie 2.173.634,42 zł.

Koszty wynagrodzeń osobowych – pracowników 850.049,24 zł., wynagrodzeń bezosobowych – umowy zlecenia i o dzieło – 68.852,22 zł., nagrody obce - konkurs kompozytorski – 6.000,00 zł.

Koszty zużycia materiałów to 97.48,89 zł. i energii 91.666,77 zł. (netto), dotyczą zużytej energii elektrycznej, ciepłej, dostarczenia wody, odprowadzenia ścieków, zakupu części zamiennych, materiałów niezbędnych do remontów, artykułów biurowych, spożywczych, środków czystości, materiałów zużywanych do działalności merytorycznej, wyposażenia o wartości jednostkowej do 3.500,00 zł.

Koszty usług obcych – 425.531,84 zł.; jest to wynajem kopii filmów, usługi kulturalne, remontowe, transport, serwisy i przeglądy sprzętu, usługi hotelowe, gastronomiczne, usługi fotograficzne.

Koszty amortyzacji to kwota 301.495,15 zł., przy czym amortyzacja stopniowa to kwota 277.431,83 zł. a jednorazowa to 24.063,32 zł.

Świadczenia na rzecz pracowników – 36.217,18 zł. – obejmuje koszty świadczeń urlopowych pracowników SDK zgodnie z ustawą o ZFŚS, koszty świadczeń realizowanych dla pracowników SDK w ramach przepisów BHP, koszty szkolenia pracowników oraz inne świadczenia realizowane na rzecz pracowników.

Pozostałe koszty – 140.136,20 zł. to koszty podatków (VAT naliczony niepodlegający odliczeniu, podatek od nieruchomości) i opłat, ubezpieczeń, reklamy, promocji, koszt własny sprzedanych towarów (okularów 3D, katalogów), opłaty ZAIKS, Instytut Sztuki Filmowej, Stowarzyszenie Filmowców Polskich.

Podane kwoty kosztów i wydatków są wartościami netto a podatek VAT naliczony, w części w której nie przysługuje jego odliczenie podany został w pozycji pozostałych kosztów.

Różnica pomiędzy pierwotnym planem na 2020 rok a wykonaniem wynika ze specyfiki prowadzonej przez placówkę działalności oraz sposobu pozyskiwania środków na tę działalność.

Przychody własne SDK są uzależnione od sprzedaży (bilety, wynajem sali itd.) oraz pozyskanych środków od sponsorów.

Działalność kinowa, która w SDK jest podstawowym źródłem przychodów własnych zależy od produkcji filmowej obecnej w danym roku na polskich ekranach. Zdarzały się lata, w których pojedyncze filmy przyciągały wielotysięczną publiczność a w innych nawet suma wielu tytułów filmowych nie pozwalała zbliżyć się do poziomu przychodu uzyskanego z kasowego tytułu,

Pozostałe źródła przychodów również zależą od potencjalnych kontrahentów,

Decyzje sponsorskie podejmowane są po uchwaleniu budżetu przez Radę Miasta np. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznaje dotacje w drugiej połowie lutego na dany rok kalendarzowy,

Rok 2020 z powodu pandemii spowodował zdecydowany spadek wypracowanych przychodów o czym świadczą podane kwoty.

Pozyskiwane ewentualne dodatkowe przychody przeznaczone zostały na działalność kulturalną, zakupy sprzętu, wyposażenia, wkłady własne do projektów, remonty.

15.2. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku

W Sanoku funkcjonuje Miejska Biblioteka Publiczna prowadząca cztery filie w dzielnicach Olchowce, Posada, Wójtostwo i Dąbrówka. Do potrzeb osób z niepełnosprawnościami są dostosowane dwa budynki bibliotek, znajdujące się przy ulicach Lenartowicza 2 oraz Przemyskiej 58.

15.3. Imprezy i wydarzenia

➤ Spotkania autorskie, prezentacje, promocje

- „Sanok tu czytam. Dżentelmen Tyrmand i czasy PRL-u” projekt, którego celem było zainteresowanie czytelnictwem wartościowej literatury mieszkańców Sanoka. Projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wartość zadania

28 650 zł. Podczas kilkudniowego festiwalu odbyły się spotkania autorskie, panele dyskusyjne, projekcja filmowa, spektakle teatralne, kiermasz książki i wiele innych imprez kulturalnych promujących literaturę i czytelnictwo. Różnorodny program był atrakcyjną formą spędzenia czasu zarówno dla lokalnej społeczności jak i turystów. Projekt skierowany do szerokiego grona odbiorców – od osób dorosłych, poprzez młodzież, aż po dzieci w pełnym przedziale wiekowym. Motywem przewodnim festiwalu był Rok Leopolda Tyrmanda, sytuacja polityczna i społeczno-kulturalna w czasach PRL oraz rola twórców w ówczesnej Polsce. Otwarcie festiwalu odbyło się podczas projekcji filmu „Pan T.”. W ogrodzie Biblioteki odbyło się pięć spotkań autorskich, których gośćmi byli: Piotr Semka, Sławomir Koper, Antoni Libera, Mariusz Urbanek i Piotr Lipiński. Imprezami towarzyszącymi był wernisaż wystawy Patrycji Longawy w BWA Galeria Sanocka oraz recital piosenki aktorskiej z utworami Edith Piaf w wykonaniu Małgorzaty Pruchnik-Chołki.

W programie zaplanowano także piknik rodzinny, w czasie którego dzieci mogły obejrzeć spektakl teatralny Tańcobajka „Smoki, Damy i Rycerze” w wykonaniu Animacyjnego Teatru Tanecznego z Lublina. Animatorzy z grupy Myszkowe Animacje zorganizowali gry i zabawy dla dzieci w różnym wieku. Ostatnim punktem festiwalu było głośne czytanie bajek przez lektora radiowego Mariusza Zielińskiego.

- „EtnoWakacje” projekt dofinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury z programu „EtnoPolska 2020”, wartość zadania 12 000 zł. Pod taką nazwą odbyły się zajęcia

wakacyjne dla dzieci i młodzieży w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sanoku. Program został przygotowany z myślą o młodych osobach, by przybliżyć im kulturę i tradycje naszego regionu. Podczas zajęć uczestnicy odbyli dwie lekcje muzealne przeprowadzone w Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku przez tamtejszych przewodników. Tematy zajęć zrealizowanych na terenie parku etnograficznego: „Dom naszych dziadków, jak żyli nasi przodkowie na wsi i w małym miasteczku”, „Od ziarnka do chleba”. W ogrodzie Biblioteki odbył się cykl atrakcyjnych warsztatów rękodzielniczych prowadzonych przez instruktorów Uniwersytetu Ludowego Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej. W trakcie zajęć uczestnicy zdobyli podstawowe umiejętności, z takich dziedzin jak haft, biżuteria koralikowa, ceramika, filcowanie wełny. Efektem były niepowtarzalne, własnoręcznie wykonane prace. Temat warsztatów literackich „Przez dziurkę od klucza” i „Opowieści z walizki” skupiony był wokół wielokulturowej społeczności żyjącej w regionie w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Była to wspaniała okazja, by poprzez lokalne legendy, zwyczaje i tradycyjne pieśni, przybliżyć młodym osobom nasze dziedzictwo kulturowe.

➤ **Inne spotkania autorskie w 2020 r.**

▪ Wieczór autorski Jacka Mączki – promocja tomiku „Ksero srebro”. Gościnnie wystąpił Dariusz Pado;

▪ Spotkanie z Anną Rastawicką – promocja książki „Ten zwycięża, kto miłuje”.

➤ **Konferencje**

▪ „Nowe źródła w Sanockiej Bibliotece Cyfrowej” – prelekcja Leszka Puchały

➤ **Wydawnictwa** *Między Sanokiem a Brukselą : wspomnienia o Marianie Pankowskim w setną rocznicę urodzin.*

➤ **Wystawy, wernisaże**

▪ „5” wernisaż wystawy Klubu Fotograficznego ZOOM

▪ otwarcie wystawy „4 pory Bieszczad” prezentującej fotografie Anny Padamczyk-Budzyn

▪ „Święty Jan Paweł II (1920-2005). Stulecie urodzin papieża” – wystawa plenerowa i wirtualna.

➤ **Inne działania**

▪ Światowe Kino Krótkometrażowe – pokaz trwający trzy dni 17 – 18 lipca wyświetlono filmy gatunku science fiction, fabularne i komedie prezentowane na Lubelskim Festiwalu Filmowym. Impreza realizowana we współpracy z Biurem Wystaw Artystycznych Galeria Sanocka.

▪ Plenerowe Pokazy Filmowe – „W starym kinie” zrealizowane we współpracy z Filmo-
teką Narodową – Instytut Audiowizualny, Biurem Wystaw Artystycznych Galeria Sanocka.

Podczas pokazu trwającego dwa dni 24 – 25 lipca wyświetlono następujące filmy:

- „Wiosna narciarzy” – krótki metraż
- „Będzie lepiej”, reż. Michał Waszyński
- „Fredek uszczęśliwia świat”, reż. Zbigniew Ziębicki
- „Jadzia”, reż. Mieczysław Krawicz

- „Kino Letnie na Zamku” – plenerowe pokazy filmów, których projekcje odbywały się na dziedzińcu zamkowym Muzeum Historycznego w Sanoku w każdy piątek sierpnia. Impreza zrealizowana we współpracy z Urzędem Miasta Sanoka i Muzeum Historycznym w Sanoku.

- „Wakacje Mikołajka”, reż. Laurent Tirard
- „Cudowny chłopak”, reż. Stephen Chbosky
- „Magiczne lato”, reż. Rob Reiner
- „Chłopiec z burzy”, reż. Shawn Seet

- Przedstawienia i teatryki w Bibliotece: Jasełka w wykonaniu uczniów klasy 7A ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Sanoku.

➤ **Programy ministerialne**

- „Mała książka wielki człowiek” kontynuacja programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Celem programu jest zachęcenie do czytania książek od najmłodszych lat.

- „Z książka na start” – program, którego celem jest propagowanie czytelnictwa wśród najmłodszych. Mogą wziąć w nim udział dzieci urodzone w latach 2014 – 2017.

- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 – Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych Miejska Biblioteka Publiczna w Sanoku otrzymała dotację w kwocie **29600** zł. Środki finansowe pozyskane w ramach projektu zostały przeznaczone na zakup nowości wydawniczych zgodnie z potrzebami czytelnictwami.

- Projekt „Akta Rady Miasta Sanoka – digitalizacja i udostępnianie zasobu” – zrealizowany w 2020 roku, dzięki grantowi MKiDN. Udostępnia podstawowe dokumenty (ok. 18 000 kart), dotyczące funkcjonowania miasta Sanoka oraz lokalnej społeczności na przestrzeni prawie trzech pokoleń, z lat 1867-1939. W 2019 r. i 2020 r., dzięki grantom pozyskanym z MKiDN, w kwocie 11 150 zł oraz współpracy z Muzeum Historycznym w Sanoku i Archiwum Państwowym w Rzeszowie Oddział w Sanoku, znacząco została poszerzona kolekcja materiałów archiwalnych– o ok. 24 000 kart.

➤ **Imprezy dla dzieci**

▪ **Zajęcia edukacyjne w bibliotece**

- Zajęcia czytelnicze prowadzone w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży dla uczniów szkół podstawowych. Uczniowie klasy 5 Szkoły Podstawowej nr 6 w Sanoku wzięli udział w zajęciach bibliotecznych pt. „Powstanie państwa – legendy włoskie”.

- „Z miłości do książek” zajęcia edukacyjne dla dzieci z Przedszkola nr 1 w Sanoku. Wykonanie prac plastycznych związanych z tematem zajęć.

- "Legendy polskie" zajęcia dla przedszkolaków z grupy XIV z Przedszkola nr 3 w Sanoku.

- Zajęcia biblioteczne dla przedszkolaków z grupy V z Przedszkola nr 1 w Sanoku w oparciu o książkę "Franklin i książka z biblioteki". Zapoznanie się z księgozbiorem i działami biblioteki.

- Zajęcia edukacyjne "Jaką moc mają słowa", podczas realizacji wykorzystano książkę "Jabłko Pana Peabody'ego" Madonny. Udział wzięły dzieci z klasy artystycznej ze Szkoły Podstawowej nr 8 w Sanoku.

▪ **Wizyty w przedszkolach**

- Wizyta w Przedszkolu nr 1 w grupie VII - zajęcia czytelnicze pt. "Z miłości do książek".

▪ **Ferie w bibliotece**

"Detektywi w bibliotece" zajęcia czytelniczo-edukacyjne dla dzieci. Celem było rozbudzenie zainteresowania literaturą przygodową. Podczas ferii zrealizowano następujące tematy:

- Kim jest detektyw?

- Zagadka skradzionych książek - pierwsze śledztwo detektywów

- Sztuka kamuflażu

- Szyfry i kody

▪ **Wystawki – gazetki**

- "Kalendarium na luty: dzień kota, dzień dinozaura, walentynki, dzień pozytywnego myślenia"

- „Z miłości do książek” wystawka prac dzieci z grupy 7 Przedszkole nr 1 w Sanoku.

- „Poznaj pisarki i bohaterki ich książek" - wystawka z okazji Dnia Kobiet

- „Wakacyjne wspomnienia" wystawka fotograficzna

- „Jesienne inspiracje” wystawka prac dzieci z Przedszkola nr 4 w Sanoku

- „List do św. Mikołaja” wystawka prac dzieci z Przedszkola nr 4 w Sanoku.

- „Zimowe dni” wystawka prac dzieci z Przedszkola nr 3

- "Opowieść wigilijna" - wystawka w holu MBP

15.4. Działalność filii

➤ **Filia r 1**

Zajęcia edukacyjne

- Co dziadek i babcia czytali, kiedy byli mali” coroczne zajęcia związane z obchodami dnia babci i dziadka

- „Goście w karmniku” – spotkanie z leśnikiem. Zajęcia biblioteczne dla dzieci.

Konkursy

- „Oczytane Małolaty” – 9. edycja
- „Oczytane Maluchy” – 9. Edycja

Współpraca

- Współpraca z Filią Przedszkola nr 1 i Szkołą Podstawową nr 7 w Sanoku (świetlica i biblioteka szkolna).

- „Biblioteczne zakamarki” projekt czytelniczy dla uczniów SP nr 7, którego realizacja przypada na rok szkolny 2019/2020;

- udział w projekcie „Z książką na start” i „Mała Książka Wielki Człowiek” realizacja programu wśród dzieci z Filii Przedszkola nr 1 w Sanoku;

- projekt „Mały Miś w świecie wielkiej literatury” – wspólna realizacja z Oddziałem „0” z Filii Przedszkola nr 1 w Sanoku.

➤ **Filia nr 2**

➤ **Zajęcia edukacyjne w bibliotece**

- Cykliczne zajęcia edukacyjno-teatralne z elementami plastyki i muzyki pt. „Teatr bawi, uczy i wychowuje”.

- „Myszy i skarpetki zachęcają do czytania” zajęcia czytelniczo-teatralna dla dzieci. Czytanie fragmentów opowiadań z książek Justyny Bednarek oraz wierszy znanych pisarzy.

- Zajęcia czytelnicze, których celem jest zachęcenie dzieci do korzystania z biblioteki. Podczas realizacji wykorzystano książki popularne wśród dzieci.

➤ **Konkurs** „Czytaj ze skarpetkami” konkurs czytelniczo-plastyczny dla dzieci w wieku 7-12 lat.

➤ **Filia nr 3**

➤ **Zajęcia edukacyjne**

- "Żubr Pompik tropy na śniegu i inne opowieści" Zajęcia edukacyjne, zima jako pora roku - czytanie fragmentów książki;

- „Moje bajkowe dzieciństwo, czyli Kubuś i przyjaciele” – zajęcia edukacyjne dla najmłodszych (zagadki, quizy, krzyżówki);

- „Gdzie ta zima – poszukiwania zimy w literaturze” zajęcia literacko-plastyczne dla przedszkolaków gr. IX z przedszkola nr 2 w Sanoku;

- „Tęsknimy za zimą” – zajęcia plastyczne grupy X z Przedszkola nr 2;

- „17 luty Światowy Dzień Kota – mój kotek”- zajęcia edukacyjne dla najmłodszych

- „Witajcie w bibliotece” – lekcja biblioteczna.

➤ **Filia nr 4**

▪ **Współpraca**

Współpraca ze Szkołą Podstawową nr 6 w Sanoku (biblioteka szkolna, świetlica)

Współpraca z Oddziałem „0” w SP nr 6 - realizacja projektu „Z książką na start” i „Mała Książka Wielki Człowiek” promującego czytelnictwo wśród dzieci.

▪ **Konkursy**

- „Oczytane Małolaty” – 9. edycja

- „Oczytane Maluchy” – 9. Edycja

15.5. Sprawozdanie finansowe Miejskiej Biblioteki Publicznej

W związku z prowadzoną działalnością w okresie od 01.01.2020 do 31.12.2020 osiągnęła łącznie z Tygodnikiem Sanockim przychody w wysokości 2 597 210,87 zł. Kwota 2 193 865 zł to środki otrzymane z budżetu miasta – dotacja na działalność bieżącą i dotacja celowa na nagrody w plebiscywie "Złota Dziesiątka 2019" organizowanym przez Tygodnik Sanocki oraz dotacja ze Starostwa Powiatowego w Sanoku w kwocie 50 000 zł na prowadzenie biblioteki powiatowej. Ponadto instytucja otrzymała dotacje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- Kultura Cyfrowa 2020 na realizację zadania pod nazwą „Akta Rady Miasta Sanoka - digitalizacja i udostępnianie zasobu” – w kwocie 11 150 zł.

- Promocja czytelnictwa -Sanok - w kwocie 28 650 zł.

- Zakup nowości czytelniczych do bibliotek publicznych – za kwotę 29 600 zł.

- Projekt "ETNO Polska" dotacja - w kwocie 12 000 zł.

Biblioteka osiągnęła przychody własne w wysokości 271 945,87zł - w Tygodniku Sanockim ze sprzedaży gazety, reklam i ogłoszeń oraz w bibliotece z kar pieniężnych, najmu, sprzedaży kart czytelniczych, odbitek ksero. Ponadto uzyskano przychody z działalności BWA, z tytułu prowadzonych tam zajęć warsztatowych i edukacyjnych. W informacji ujęte są również pozostałe przychody operacyjne obejmujące darowizny oraz odpisy z amortyzacji środków trwałych sfinansowanych z innych źródeł.

15.6. Działalność BWA

Wystawy:

- 10.01–14.02 – Karolina Świdecka (malarstwo)
- 21.02-20.03 – Beata Cedrzyńska (malarstwo, fotografia, grafika)
- 30.04-29.05 – Bartłomiej Smyka (malarstwo)
- 26.06-28.08 – Patrycja Longawa (plakat)
- 04.09-02.10 – Agata Czermuszkin – Chrut (malarstwo)
- 09.10-13.11 – Michał Mrocza (malarstwo)
- 20.11-31.12 - Wystawa studentów ASP Łódź (malarstwo, obiekty)

Stale zajęcia edukacyjne:

- Koła plastyczne dla dzieci – wtorek godzina 16.00 i 17.00 (dwie grupy)
- Zajęcia plastyczne dla dorosłych – poniedziałek godzina 17.00 i środa godzina 16.00
- Zajęcia teatralne dla młodzieży - czwartek (do czerwca 2019)
- Zajęcia teatralne dla dorosłych – czwartek (15.00 lub 16.00), piątek (17.30 lub 18.00)
-

Imprezy edukacyjne dla osób dorosłych (niecykliczne)

- Warsztaty z kultury Żywego słowa dla nauczycieli (12.03)

Imprezy edukacyjne dla dzieci i młodzieży:

- 13-17.01 – warsztaty filmu animowanego
- 20-22.01 – warsztaty teatralne
- 23-24.01 – warsztaty malarstwa dla młodzieży
- 29.06-03.07 – warsztaty ekspresji twórczej
- 13.07-17.07 – warsztaty plastyczno - teatralne
- 03.08-7.08 – warsztaty filmu animowanego
- 10.08-14.08 – warsztaty filmu animowanego
- 09.08 – plenerowe warsztaty plastyczne
- 05.10-08.10 – ABC Sztuki (warsztaty teatralne, filmowe, taneczne, plastyczne, fotograficzne, historyczne)
- 19.10 – Śladami Kubusia Puchatka – warsztaty wrażliwości społecznej dla dzieci
- 20.10-23.10 – warsztaty filmowe

Imprezy filmowe:

- 24.01 – Best of Lubelski Festiwal Filmowy

- 15.02 – Oscar Nominated Shorts Film
- 17.07-18.07 – Filmowe Lato w Sanoku - Kino krótkometrażowe współorganizacja)
- 24.07-25.07 Filmowe Lato w Sanoku – „W starym kinie” (współorganizacja)
- 15.10-17.10 – Festiwal Watch Docs (filmy dokumentalne poświęcone prawom człowieka)

Imprezy teatralne dla dorosłych:

- 22.01 – Spektakl „Pierwsza miłość” w wykonaniu Damiana Kierka
- 26.01 – Występ Teatru BWA w Cisnej (Scena Dorosłych)
- 03.07 i 04.07 - premiera spektaklu Teatru BWA „Małe Kina’
- 25.09 – Występ Teatru BWA w ODK „Puchatek”

Uczestnicy:

Liczba osób zwiedzających wystawy: około 950

Liczba osób uczestniczących tygodniowo w stałych zajęciach: około 100

Liczba osób uczestniczących w niecyklicznych zajęciach edukacyjnych: około 1100

Liczba osób uczestniczących w imprezach artystycznych (teatralnych i filmowych): około 460

16. Imprezy współorganizowane przez Urząd Miasta Sanoka

Do ważniejszych imprez współorganizowanych przez Urząd Miasta należały: Sylwester na sanockim rynku. Tradycyjnie ulicami Sanoka przeszedł Orszak Trzech Króli. W klubie Górnika odbył się bal karnawałowy dla seniorów. Na rynku miał miejsce finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W lutym odbyło się jubileuszowe XV Forum Pianistyczne „Bieszczady bez Granic”. Miasto włączyło się w organizację obchodów Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu, 80. rocznicy Zbrodni Katyńskiej, 100 rocznicy urodzin św. Jana Pawła II, Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, 100 rocznicy Bitwy Warszawskiej, innych uroczystości patriotycznych. Miłośnicy hokeja wzięli udział w inauguracji sezonu z udziałem Ciarko STS Sanok w Polskiej Hokej Lidze. Odbyła się kolejna edycja Lata Podwórkowego zakończonego wspólną zabawą w Centrum Sportu i Rekreacji. BWA Galeria Sanocka była organizatorem letnich warsztatów artystycznych dla dzieci. Miejska Biblioteka Publiczna w lipcu zorganizowała kolejną edycję spotkań pod szyldem „Tu Czytam”. W lipcu uczczono zamordowanych przez hitlerowców przed 80 laty sanockich więźniów na górze Gruszka. Na koniec wakacji podczas sportowej imprezy nastąpiło oficjalne otwarcie miniskateparku przy ul. Mickiewicza. Na po-

czątku roku szkolnego przy SP nr 9 odsłonięto tablicę upamiętniającą sanoczan - żołnierzy 6. Pomorskiej Dywizji Piechoty poległych w walkach o Warszawę, Wał Pomorski, Kołobrzeg, Forsowanie Odry, Berlin. We wrześniu na sanockim Rynku zaparkowały Food Trucki. Otylia Jędrzejczak w październiku w Sanoku realizowała projekt „Mistrzynie w szkołach 2020”. W połowie października odbył się I Festiwal Muzyki Organowej. Pod koniec października w klubie Górnika chętni obejrzelili wystawę pt. „Dialog o losie i duszy” o Stanisławie Vincenzie. W grudniu II Jarmark Adwentowy miał formę on-line. Ze względu na wprowadzony w marcu stan epidemii, większość imprez nie odbyła się lub miała bardzo ograniczony zasięg, przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności i w reżimie sanitarnym.

17. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W 2020 R.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sanoku wykonuje zadania własne samorządu w zakresie kultury fizycznej poprzez utrzymywanie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej, jak również poprzez organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo – rekreacyjnych. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sanoku w 2020 r. administrował następującymi obiektami:

1. Arena Sanok
2. Tor lodowy
3. Stadion sportowy Wierchy
4. Korty tenisowe
5. Centrum Rehabilitacji i Sportu
6. Sanockie błonia
7. Dom sportowca

Działalność Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sanoku w 2020 r. miała szczególny charakter. Od 14 marca 2020 r. w kraju został ogłoszony stan zagrożenia epidemicznego w związku z pandemią COViD-19. Zgodnie z decyzją Rządu, działalność obiektów sportowych podlegała zawieszeniu.

17.1. Hala Widowiskowo-Sportowa „Arena Sanok”.

W 2020r. w obiekcie „Arena Sanok” odbyło się szereg wydarzeń kulturalno-sportowych.

W okresie sprawozdawczym odbywały się rozgrywki ligowe młodych hokeistów UKS Niedźwiadki (w tym mecze międzypaństwowe w poszczególnych grupach wiekowych) oraz ślizgawki szkolne i ogólnodostępne, treningi hokeistów, short-trakowców, łyżwiarzy szybkich, zajęcia szkółek sportowych i rekreacyjnych.

Mecze hokejowe w ramach rozgrywek Polskiej Ligi Hokejowej oraz I ligi Polskiej rozgrywali hokeiści klubu UKS Niedźwiadki Sanok.

W lutym odbyły się eliminacje do turnieju finałowego OOM w sportach zimowych hokej na lodzie w którym startowały drużyny: Podhale Nowy Targ, Cracovia Kraków, Unia Oświęcim, UKS Niedźwiadki Sanok.

W marcu odbyły się Igrzyska Młodzieży Szkolnej województwa podkarpackiego w łyżwiarstwie. W okresie sprawozdawczym odbyło się 25 ogólnodostępnych ślizgawek.

W okresie od 12 marca do 18 maja hala była nieczynna ze względu na epidemię koronawirusa.

W wrześniu odbył się Puchar Polski w Short Tracku.

W listopadzie odbył się turniej hokejowy Czerkawski CUP.

W grudniu odbył się międzynarodowy turniej hokejowy Milan CUP, w którym brali udział młodzi hokeiści z Ukrainy, Słowacji, Białorusi i Polski.

W okresie mrożenia lodowiska ze względu na koronawirusa wiele szkół zrezygnowało z wcześniejszych rezerwacji. W związku z powyższym hala miała około 50% obłożenia a tym samym spadły dochody ze ślizgawek.

Ogółem z obiektu skorzystało około 15.000 osób.

Dochody w 2020r. wyniosły 188.276,15zł, tj. 53,79% planu rocznego który wynosi 350.000,00 zł

Ilość zorganizowanych ślizgawek dla klientów indywidualnych:

Lata	2019	2020
Arena	65	25

17.2. Dom Sportowca „Błonie”

Rok 2020 był specyficznym rokiem pod względem działalności obiektów z powodu pandemii COVID-19. Od pierwszej dekady marca do pierwszej dekady maja obiekt funkcjonował jako ośrodek kwarantanny dla Polaków powracających z zagranicy.

W 2020 roku z usług Domu Sportowca „BŁONIE” skorzystało 7599 osób. Byli to przede wszystkim uczestnicy zawodów łyżwiarskich, zgrupowań sportowych z Warszawy, Tomaszowa Mazowieckiego, Kielc, Gdańska, Giżycka, Zakopanego, Lubina, Bydgoszczy, Białegostoku i Elbląga oraz uczestników rozgrywek w hokeju na lodzie, turniejów i szkoleń sportowych. Uzupełnieniem działalności obiektu byli klienci indywidualni, których mogliśmy gościć zgodnie z rozporządzeniami władz sanitarnych sprawie obostrzeń w czasie pandemii koronawirusa COVID-19.

M-c/Rok	2019	2020	2020 - korekta Covid 2019**
styczeń	35,00%	44,00%	44,00%
luty	25,00%	17,00%	17,00%
marzec	36,00%	1,00%	18,00%
kwiecień	8,00%	1,00%	15,00%
maj	39,00%	2,00%	40,00%
czerwiec	39,00%	24,00%	27,00%
lipiec	89,00%	78,00%	78,00%
sierpień	70,00%	72,00%	72,00%
wrzesień	27,00%	29,00%	62,00%
październik	11,00%	13,00%	26,00%
listopad	17,00%	13,00%	13,00%
grudzień	19,00%	51,00%	51,00%
Roczne obłożenie %	34,58%	28,75%	38,58%

Plan dochodów na 2020 r. 520.000,00 zł
Wykonanie 619.946,94 zł tj. 119,22%
Średnie obłożenie 28,4 %

17.3. Tor Lodowy

W 2020 roku tor lodowy czynny był od 1 stycznia do 8 marca oraz od 9 grudnia do 31 grudnia okresu sprawozdawczego. W tym okresie z obiektu korzystali przede wszystkim zawodnicy sanockiego klubu GÓRNIK w ramach treningów sekcji łyżwiarstwa szybkiego. Obiekt był również wykorzystywany przez uczestników zawodów sportowych z Lubina, Warszawy, Milanówka, Giżycka, Zakopanego i Tomaszowa Mazowieckiego.

Ponadto z toru lodowego korzystała młodzież sanockich szkół w ramach zajęć wychowania fizycznego. Uzupełnieniem działalności sportowej były organizowane ogólnodostępne ślizgawki dla których potrzeb dodatkowo pracowała wypożyczalnia butów z łyżwami oraz ostrzalnia łyżew.

Po sezonie mroźniowym od m-ca maja , po „poluzowaniu obostrzeń pandomii „tor służył jako wrotkowisko z którego korzystali zawodnicy SKŁ”Górnik”, MKS Sprint oraz UKS Niedźwiadki”. Druga połowa roku to również wykorzystanie obiektu jako tor wrotkarski dla sportowców w/w klubów.

Ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne sezon 2020/2021 rozpoczęliśmy dopiero 09 grudnia, co skutkowało przełożeniem planowanych zawodów „barbórkowych” na termin 19-20.12.2020r. Po tych zawodach uruchomiliśmy także ogólnodostępne ślizgawki. Ogółem w 2020 roku zorganizowano 71 ślizgawek.

Plan dochodów na 2020 rok wynosi 110.000,00 zł

Wykonanie 154.189,13 zł tj. 140,17 %

Ilość zorganizowanych ślizgawek dla klientów indywidualnych:

Lata	2019	2020
Arena	87	71

17.4. Stadion Sportowy Wierchy

Plan przychodów na obiekcie Wierchy na rok 2020 wynosił 23.000 zł.

Mimo okresu pandemii i wyłączenia z użytkowania dla osób fizycznych przez większą część roku, **przychód na stadionie WIERCHY został wykonany niemal w 200% i zamknął się kwotą 45.744,44 zł**

Wyłączenie dotyczyło głównie siłowni, która przynosi największy przychód, a która wyłączona była z możliwości korzystania dla osób fizycznych od marca do końca roku 2020.

Na kwotę przychodu złożyły się następujące pozycje:

- wynajem pomieszczeń biurowych dla sanockich klubów i stowarzyszeń sportowych
- sprzedaż reklamy na telebimie oraz ogrodzeniu
- usługi pielęgnacji boisk wykonywanych przez MOSiR
- wynajem obiektów dla klubów sportowych i federacji sportowych przebywających na obozach/zgrupowaniach
- organizacja „Lata podwórkowego na Wierchach” oraz półkolonii
- sprzedaż indywidualna na siłowni (styczeń – marzec)

Imprezy sportowe:

W roku 2020 na stadionie Wierchy odbyło się szereg imprez piłkarskich, lekkoatletycznych oraz zawodów w podnoszeniu ciężarów.

W dyscyplinie **piłka nożna** odbyło się ok. 15 meczów ligowych (7 spotkań seniorów oraz 8 meczów młodzieży), a także przeprowadzono ok. 20 treningów. W miesiącu lipcu na Wierchach odbył się Finał Pucharu Polski pomiędzy drużynami Ekoball Stal Sanok, a Karpatami Krosno.

W lekkiej atletyce - odbyły się Igrzyska Młodzieży Szkolnej oraz Igrzyska Dzieci, będące jednocześnie mistrzostwami Sanoka w lekkiej atletyce (ok. 200 osób). W dniach 15-22.08.2020 na stadionie lekkoatletycznym treningi odbywała kadra Podkarpacia w lekkiej atletyce (ok. 150 osób)

W okresie sprawozdawczym, jeżeli przepisy covidowe na to pozwalały, codziennie odbywały się zajęcia treningowe klubu Komunalni Sanok w lekkiej atletyce.

W dniach 15-22.08.2020 na obiektach MOSiR odbył się obóz sportowy kadry Podkarpacia w lekkiej atletyce.

Podnoszenie ciężarów. W dniu 5.09.2020 odbyły się mistrzostwa Sanoka w podnoszeniu ciężarów

Klub Sportowy GRYF SANOK odbywał systematyczne treningi minimum 4 x w tygodniu, jednak w związku z obostrzeniami i całkowitym wyłączeniem siłowni od miesiąca listopada, siłownia do dnia dzisiejszego jest otwarta jedynie dla kadrowiczów.

Inne imprezy

W okresie objętym wnioskiem na obiekcie odbyły się m.in.:

- wręczenie nagród Burmistrza Miasta Sanoka dla najlepszych sportowców wyłonionych w plebiscycie Tygodnika Sanockiego

- organizacja półkolonii dla dzieci w okresie 17.08.2020 – 22.08.2020, podczas której ok. dwie godziny dziennie dzieci spędzały na stadionie

- organizacja lata podwórkowego na Wierchach w okresie 13.07.2020 – 04.08.2020. Zajęcia cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Codziennie słychać było gwar i radość dzieci. W zajęciach sanockiego lata wzięło udział ponad 400 dzieciaków.

W miesiącu wrześniu (po otwarciu szkół) codziennie od poniedziałku do piątku, na stadionie lekkoatletycznym odbywały się zajęcia w.f. z wielu sanockich szkół podstawowych oraz średnich (m.in. SP-2, SP-4, SP-9, II LO, ZS nr 1). Łącznie – we wrześniu 2020 odbyło się ponad 200 lekcji wychowania fizycznego. Z obiektu skorzystało łącznie ok. 4000 uczniów!

- w okresie wakacyjnym rozłożono i udostępniono dla dzieci do korzystania bez ograniczeń „miasteczko rowerowe” oraz mini golf.

- codziennie w godzinach popołudniowo – wieczornych z bieżni korzysta kilkudziesięciu, a czasem kilkuset osobowa grupa biegaczy – amatorów.

17.5. Centrum Rehabilitacji i Sportu w Sanoku

W miesiącu styczeń-marzec z Obiektu CRiS skorzystało ok. **43 000 osób**;

- basen kryty 41 620
- sauna 710
- os. niepełnosprawne ok. 3500

- 5 stycznia 2020 r. odbyła się impreza „Hawajskie Lato” w ramach akcji CRiS wspiera WOŚP
- 21-22 stycznia 2020 r. z okazji Dnia Babci i Dziadka wszystkie babcie, dziadkowie i wnukowie wchodzili na basen z 50% zniżką.
- 7 lutego miał miejsce przetarg licytacyjny nieograniczony na prowadzenie działalności usługi w zakresie rehabilitacji, lecz nie został rozwiązany. W związku z tym zaplanowano przetarg z włączeniem sali fitness na usługi w zakresie poradni kardiologicznej (rehabilitacji kardiologicznej).
- 27 lutego uruchomiono Kriokomorę i przeprowadzono zabiegi z krioterapii dla zawodników klubów sanockich: EKOBALL SANOK, UKS „NIEDŹWIADKI”, TSV SANOK.
- 29 lutego odbyły się I Mistrzostwa UKS REKINY w pływaniu.

CRiS przygotował również dla klientów oraz firm specjalną ZIMOWĄ PROMOCJĘ NA KARNETY z terminem ważności do 29 lutego 2020 r.

- 6 marca Obiekt CRiS rozpoczął realizację projektu ministerialnego „Umiem pływać” dla dzieci z klas I-III Gminy Solina.
- Z okazji Dnia Kobiet 8 marca przygotowano prezent dla wszystkich pań – bezpłatne 2-godzinne wejście na basen.

Z basenów CRiS skorzystało również wiele grup zorganizowanych: z Dydni, Dębicy, Przemyśla, Pobiedna, Długiego.

W marcu zaplanowano:

- zawody międzyszkolne,
- zawody organizowane przez Dom Dziecka,
- przetarg na usługi w zakresie krioterapii,
- przetarg na dzierżawę pomieszczenia biurowego,
- przetarg na usługi w zakresie rehabilitacji kardiologicznej.

W planach było również przygotowanie SPECJALNEJ PROMOCJI DLA SENIORÓW w godzinach przedpołudniowych.

W związku z zaistniałą sytuacją, tj. rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wszystkie Obiekty MOSiR, w tym CRiS od dnia 12 marca 2020r. zostały zamknięte do odwołania.

Obiekty CRiS zostały ponownie otwarte 6 czerwca 2020r.

Godziny otwarcia basenu wewnętrznego uległy zmianie i były otwarte od 7:00 do 21:30.

W czerwcu 2020 roku z Obiektu CRiS skorzystało ok. 5500 osób, w tym klienci indywidualni szkółki pływackie, kluby sportowe, grupy zorganizowane takie jak: 3 grupy z Klubu Karate Kielce (obóz sportowy), a także POSiR Przemyśl, MOSiR Dukla.

Statystyka w miesiącu czerwcu 2020r. kształtuje się w sposób następujący:

- basen kryty 5300
- sauna 715
- os. niepełnosprawne ok.400.
  - 23 czerwca ze względu na ogłoszony alarm przeciwpowodziowy baseny CRiS zostały zamknięte do odwołania, a 24 czerwca ponownie otwarte.
  - Od 26 do 28 czerwca zorganizowano Promocję - 30% na wszystko (dot. basenu wewnętrznego).

W następnym kwartale zaplanowano:

- przetarg na dzierżawę pomieszczeń biurowych,
- przetarg na usługi w zakresie rehabilitacji kardiologicznej.

W miesiącu lipiec-grudzień z Obiektu CRiS skorzystało ok. 79 000 osób;

- basen zewnętrzny ok. 28 000
- sauna 5200
- os. niepełnosprawne 2272

Otwarcie basenu zewnętrznego nastąpiło 1 lipca.

24 lipca zniesiono restrykcje dotyczące ograniczenia osób przebywających na basenach w jednym czasie 7 sierpnia odbyła się impreza na basenie zewnętrznym z atrakcjami: turniej piłki siatkowej, dmuchańce, zumba, animacje dla dzieci.

- 28 sierpnia odbyło się POŻEGNANIE LATA NA BASENACH ZEWNĘTRZNYCH CRiS: animacje, wody tor przeszkód, turniej piłki siatkowej, dla dzieci SPONGE BOB, ZUMBA.

5 września był ostatnim razem aby skorzystać z basenu zewnętrznego.

- 30 września ogłoszono przetarg licytacyjny nieograniczony na dzierżawę pomieszczeń znajdujących się w Centrum Rehabilitacji i Sportu: na prowadzenie działalności administracyjno-biurowej- lokal 18,2 m² i lokal 39,84 m² oraz na prowadzenie działalności w zakresie rehabilitacji – lokal 74,83 m².

Od dnia 17.10.2020 r. baseny CRiS pozostały zamknięte do odwołania z powodu wprowadzonych obostrzeń związanych z Czerwoną Strefą (covid-19).

Od 19.10.2020 r. w związku ze zmianą wytycznych Ministerstwa Sportu baseny CRiS były dostępne dla: sekcji pływackich, uczniów w ramach zajęć szkolnych, uczestników nauki grupowej i indywidualnej, uczestników zajęć aqua aerobiku.

Od 19.10.2020 r. basen był czynny w godzinach od poniedziałku do soboty od 7:00 do 21:00.

Dnia 14-15 listopada zorganizowano na basenie krytym Mistrzostwa Okręgu Podkarpackiego w pływaniu.

12 grudnia zorganizowano kolejne zawody pływackie „Sprawdzamy własne możliwości”.

24.12 – 17.01.2021r. baseny CRiS zostały zamknięte ze względu na obostrzenia.

28.12 – 31.01.2021r. baseny CRiS dostępne tylko dla zawodników należących do Kadry Narodowej.

Biorąc pod uwagę wyłączenie z funkcjonowania basenów CRiS w poszczególnych miesiącach prognoza dochodów utraconych przedstawia się w następujący sposób:

- marzec – ok. 50 000 zł
- kwiecień – ok. 200 000 zł
- maj – ok. 200 000 zł
- październik – ok. 50 000 zł
- listopad – ok. 70 000 zł

Plan sprzedaży na rok 2020 i wykonanie do dnia 31.12.2020r.;

CRiS Planowane przychody: 2 780 000, 00 zł

Wykonanie: 1 248 863, 93 zł, co stanowi 44,92%

17.6. Kort Tenisowy w Hali Pneumatycznej

W 2020 r. z kortu tenisowego w hali pneumatycznej skorzystało około 2000 osób. Były to zarówno osoby prywatne jak i zawodnicy klubu SKT Sanok .

W okresie od 12 marca do 6 czerwca hala z kortem była nieczynna ze względu na epidemię koronawirusa.

W grudniu korty były dostępne jedynie dla członków SKT Sanok

Dochody ze sprzedanych biletów i karnetów za 2020r. wyniosły: 25.241,39 zł, tj. 148,48% planu rocznego który wynosi 17.000,00 zł.

17.7. Realizacja zadań inwestycyjnych MOSiR w 2020 r.

W obiektach MOSiR-u przez cały rok kalendarzowy trwały prace związane z bieżącym ich utrzymaniem, by nieustannie były gotowe na zmagania i rywalizację sportową.

W kwartalnych sprawozdaniach za rok 2020 przedstawiono szczegółowo wykonane prace na poszczególnych obiektach.

Te najważniejsze prace remontowe prezentują się następująco:

Stadion Wierchy:

- dokonano poprawy stanu sektora kibiców gości tzw. „klatka”, zamontowano w sektorze trybunkę przenośną
- postawiono garaż dwustanowiskowy na maszyny i urządzenia
- odnowiono (malowanie, szpachlowanie) cały budynek,
- dokonano naprawy zapadniętej kostki brukowej na parkingu,
- usunięto awarię dot. odpływu kanalizacji deszczowej, szamba.
- przeprowadzono aerację i piaskowanie płyty boiska
- dokonywano na bieżąco przeglądów technicznych – c.o. wentylacja, p.poż, etc.
- dokonano naprawy w ramach gwarancji zamiatarko odśnieżarki, serwisu kosiarki wrzecionowej
- dokonano przeglądów technicznych związanych z awarią nagłośnienia stadionu oraz oświetlenia
- dokonano naprawy pogwarancyjnej 'budek kasowych'
- uporządkowano teren wokół stadionu
- wykonano mural o treści lekkoatletycznej na ścianie wewnątrz budynku

Korty tenisowe przy ul. Mickiewicza:

- wykonano inwestycję polegającą na wymianie ogrodzenia zewnętrznego (likwidacja muru grożącego zawaleniem) oraz barier ochronnych, celem poprawienia stanu bezpieczeństwa. Prace te stanowiły minimum, które dają zielone światło do otwarcia kortów na wiosnę 2021. Remontu ogrodzenia dokonano po zamknięciu sezonu tenisowego, tj. w miesiącu XII 2020.

Prace zostały poprzedzone wykonaniem ekspertyzy technicznej oraz kilkukrotnymi oględzinami komisji, w której wzięli udział przedstawiciele Urzędu Miasta, z radnymi, wiceburmistrzem oraz naczelnikiem inwestycji na czele, przedstawicielami klubu tenisowego, inżynierów oraz pracowników i dyrekcji MOSiR.

Pozostałe remonty:

Lp.	Przedmiot	Wartość brutto
1	Konserwacje okresowe obiektów, maszyn i urządzeń	47 302,61
2	Niskocenne naprawy i remonty	4.525,63

3	Remont ciągnika na stadionie	3.210,19
4	Naprawa wzmacniaczy w systemie DSO w hali Arena Sanok	3 216,78
5	Wymiana zużytych filtrów i łożysk centrali wentylacyjnych	4.278,96
6	Naprawa centrali wentylacyjnej (wymiana sprężarki)	5 229,84
7	Naprawa układu centrali wentylacyjnej (wymiana silnika)	4 041,24
8	Wymiana zużytych filtrów i łożysk centrali wentylacyjnych	4 278,96
9	Serwis sprężarki śrubowej w maszynowni chłodniczej tor/arena	7 202,91
10	Remont rolby w hali Arena Sanok	7 176,86
11	Naprawa samochodu renault	3 144,34
12	Naprawa systemu monitoringu	1 122,04
13	Osuszania zalanych pomieszczeń w CRiS	2 486,08
14	Remont - poprawa kostki przy wjeździe do rolbowni	3 552,75
15	Remont - renowacja kortu	2 995,66
	Ogółem	102 266,71

17.8. Zestawienie okresów, w których obiekty MOSiR-u były zamknięte ze względu na pandemię.

Centrum Rehabilitacji i Sportu

12.03.2020 – 06.06.2021 – zamknięte
07.06.2020 – 24.07.2020 – 50% dostępności
25.07.2020 - 16.10.2020 – otwarte
17.10.2020 – 18.11.2020 - zamknięte
19.11.2020 – 23.12.2020 – tylko grupy zorganizowane
24.12.2020 – 11.02.2021 – zamknięte
12.02.2021 – 19.03.2021 - otwarte
20.03.2021 – 25.03.2021 – zamknięte

Wierchy – siłownia

12.03.2020 – 06.06.2021 – zamknięte
07.06.2020 – 24.07.2020 – 50% dostępności
25.07.2020 - 16.10.2020 – otwarte
17.10.2020 – 27.12.2020 – kluby sportowe zawodowe
28.12.2020 – 27.05.2021 – tylko kadra narodowa

Arena Sanok

12.03.2020 – 06.06.2020 – zamknięte
17.10.2020 – 27.05.2021 – kluby sportowe zawodowe

Tor Lodowy

28.12.2020 – 11.02.2021 – kluby sportowe zawodowe

korty tenisowe

12.03.2020 – 18.05.2020 – zamknięte
19.05.2020 – 27.12.2020 - otwarte
28.12.2020 – 11.02.2021 – zamknięte
12.02.2021 – 27.05.2021 – kluby sportowe zawodowe

Dom Sportowca

12.03.2020 – 03.05.2020 – zamknięte
04.05.2020 – 06.11.2020 – otwarte
07.11.2020 – 11.02.2021 – podróże służbowe, sport zawodowy
12.02.2021 – 07.05.2021 – podróże służbowe, sport zawodowy

18.1. Zarządzanie kryzysowe

W 2020 roku w ramach zapobiegania i reagowania na sytuacje nadzwyczajne i kryzysowe, gromadzone oraz analizowane były informacje o występowaniu i natężeniu opadów deszczu oraz o stanie wysokości wód w rzekach. W tym zakresie – Urząd Miasta w Sanoku korzystał z systemu monitoringu powodziowego prowadzonego przez firmę RWD PROSPECT Sp. z o.o. z Tarnowa oraz z Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – biuro prognoz meteorologicznych w Krakowie, skąd na bieżąco przekazywano informację o stanie zagrożeń, jakie mogłyby występować na terenie miasta Sanoka.

W ramach ochrony ludności przed powodzią na terenie Sanoka, przy ul. Jana Pawła II funkcjonuje magazyn sprzętu przeciwpowodziowego, w którym znajdują się niezbędne materiały służące do zabezpieczenia brzegów rzeki San w czasie powodziowym. Na wypadek konieczności usypania wałów przeciwpowodziowych podpisano umowę z SPGK Sp. z o.o. na sprzedaż piasku.

W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom Sanoka oraz schronienia i opieki osobom bezdomnym, a także potrzebującym pomocy w okresie zimowym - Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności opracowało procedurę postępowania z osobami wymagającymi pomocy w okresie zimowym. W tym zakresie Urząd Miasta Sanoka prowadził wspólne przedsięwzięcia ze Strażą Miejską i jednostkami organizacyjnymi, w tym: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sanoku, Samodzielnym Publicznym Miejskim Zespołem Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Sanoku oraz Towarzystwem Pomocy im św. Brata Alberta koło w Sanoku.

Od marca do końca grudnia, w związku z epidemią COVID-19, Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów oraz rekomendacji Sanepidu zorganizowało miejsce kwarantanny indywidualnej w obiekcie MOSiR-u w Sanoku, przekazano środki ochrony osobistej, środki higieniczne, kombinezony OP1, oraz zestawy odzieży ochronnej.

Powołano zespół do monitorowania i koordynacji działań w związku z zagrożeniem wystąpienia koronawirusa (Zarządzenie nr 47/2020). Na bieżąco informowano społeczność lokalną za pośrednictwem strony internetowej, mediów społecznościowych, lokalnej prasy, komunikatów głosowych o zaleceniach sanitarnych i obowiązujących zaleceniach.

Informacje dla mieszkańców Sanoka przekazywano również za pomocą telebimu zainstalowanego na obiekcie MOSir-u.

Na potrzeby mieszkańców Sanoka oraz jednostek podległych zakupiono i rozdano maseczki i środki ochrony osobistej. Ponadto w tym samym okresie Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności było koordynatorem dystrybucji płynów, maseczek, termometrów

przekazanych przez Wojewódzki Magazyn Sprzętu Obrony Cywilnej w Rzeszowie. Środki te rozdysponowano do żłobków, przedszkoli, szkół, podległych jednostek, domów opieki i schronisk - środki były niezbędne do wznowienia pracy oraz ochrony pracowników, pacjentów, wychowanków i interesantów.

W ramach zwalczania i zapobiegania rozprzestrzeniania się epidemii dokonano również zakupu rękawiczek, płynów do dezynfekcji, kombinezo-

nów, zestawów odzieży ochronnej, dozowników do mydła, przyłbic, ozonatora, urządzenia do pomiaru i dezynfekcji rąk.

Od czerwca do lipca 2020 r. w ramach zarządzania kryzysowego prowadzone było wsparcie przeciwpowodziowe w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom, poprzez zorganizowanie i dostarczenie worków z piaskiem do miejsc newralgicznych zagrożających powodzią. Przy współudziale OSP Olchowce zorganizowano akcję sprzątnięcia miejsc popowodziowych na terenie Miasta Sanoka.

18.2. Obrona cywilna

1. W 2020 roku Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności zgodnie z zarządzeniem Wojewody Podkarpackiego – szefa Obrony Cywilnej Województwa opracowało kalendarzowy „Plan działania w zakresie ochrony ludności, obrony cywilnej i bezpieczeństwa gminy Miasta Sanoka. Zarządzenie Nr 16/2020 Burmistrza Miasta Sanoka – Szefa Obrony Cywilnej Miasta Sanoka – określa podstawowe założenia i kierunki działania w zakresie obrony ludności. Kalendarzowy plan działania zakłada systematyczne i ciągłe przygotowanie na wypadek zagrożenia Urzędu Miasta, jednostek podległych Burmistrzowi oraz ludności cywilnej. Plan uwzględnia wszystkie zadania, które obejmują przygotowanie obiektów infrastruktury ochronnej i ich utrzymania, na potrzeby związane z ochroną ludności w sytuacjach kryzysowych. W Planie znajdują się zagadnienia dotyczące edukacji społeczeństwa z zakresu obrony cywilnej, samoewakuacji, systemów ostrzegania i alarmowania ludności.

2. Zgodnie z zarządzeniem Szefa Obrony Kraju i Wojewody Podkarpackiego na terenie Gminy Miasta Sanoka funkcjonują jedno schronienie i dwa ukrycia dla ludności typu 1-ego w stanie gotowości:

a/ Ukrycie dla ludności na ulicy Kościuszki 6 - przeznaczone jest do pracy Samodzielnej Drużyny Wykrywania i Alarmowania – jest to formacja specjalistyczna o wyższym stopniu gotowości do reagowania.

b/ Ukrycie dla ludności przy ul. Kościuszki 10. Budowla ta przekazana jest do dyspozycji Jednostki Strzeleckiej Nr 2210 – stowarzyszenia działającego na potrzeby miasta w zakresie współdziałania w systemie zarządzania kryzysowego.

c/ Schronienie przy ul. Wałowej 1 jest nie używane z powodu braku wykonania remontu w tym obiekcie - obiekt w chwili obecnej nie nadaje się do użytku. W 2019 roku Burmistrz Miasta Sanoka podjął działania związane z likwidacją wspomnianego schronienia i przekazania obiektu na rzecz mieszkańców Wspólnoty Mieszkaniowej Wałowa 1.

3. Oprócz funkcjonujących dwóch formacji OC, tj. Drużyny Alarmowania i Wykrywania oraz Jednostki Strzeleckiej powołana została nowa Drużyna Ratownictwa Wodnego, utworzona na bazie Ochotniczej Straży Pożarnej Sanok – Olchowce.

4. Na terenie Gminy Miasta Sanoka ponadto funkcjonują zakładowe Formacje Obrony cywilnej:

- Pluton Ratownictwa Ogólnego – SPGK w Sanoku,
- Drużyna Ratownictwa Ogólnego – Spółdzielnia Mleczarska „MLEKOVITA”,
- Drużyna Likwidacji Skażeń – SPGK w Sanoku,
- Drużyna Likwidacji Skażeń – MOSiR Sanok.

Zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Miasta Sanoka 16/2020 z 31.01.2020 nałożono obowiązek na wszystkie jednostki podległe urzędowi miasta oraz szkoły podstawowe i przedszkola opracowanie corocznego „Planu działania w zakresie ochrony załogi, obrony cywilnej i bezpieczeństwa na terenie zakładów pracy”. Przedmiotowe Plany działania uzgadniane i zatwierdzane są przez Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności Urzędu Miasta Sanoka.

18.3. Działania w zakresie przygotowań obronnych Miasta Sanoka w 2020r.

W 2020 roku opracowano na podstawie Zarządzenia i Wytocznych Wojewody Podkarpackiego nowy „Plan Operacyjny Funkcjonowania Gminy Miasta Sanoka w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa w czasie wojny”.

W 2020 roku zaktualizowano główną dokumentację dotyczącą:

1. Dokumentacji Stałego Dyżuru Burmistrza Miasta Sanoka. Przeprowadzono szkolenie obsady stałego dyżuru ze szczególnym uwzględnieniem posługiwania się tabelami szyfrującymi i posługiwaniem się „Planem operacyjnym funkcjonowania gminy na wypadek zagrożenia i w czasie wojny”.

2. Utworzono główne i zapasowe stanowisko kierowania Burmistrza Miasta Sanoka na wypadek zagrożenia funkcjonowania Urzędu Miasta Sanoka w czasie stanu zagrożenia i wojny. Wykonano plany dotyczące jego zaopatrzenia w niezbędne środki łączności, obsady stanowisk pracy oraz sposobu ewakuacji Urzędu do zapasowego stanowiska kierowania Burmistrza.

3. Dokumentacji Akcji Kurierskiej na terenie Gminy Miasta Sanoka. Zaktualizowano trasy kurierskie na terenie gminy Miasta Sanoka oraz obsadę kurierów dostarczających pakiety mobilizacyjne do odbiorców – na potrzeby Wojskowej Komendy Uzupełnień w Sanoku.

4. Dokumentacji „Przygotowania podmiotów leczniczych Gminy Miasta Sanoka”. Dokonano analizy pod kątem ilości personelu medycznego zatrudnionego na terenie Gminy Miasta Sanoka z podziałem na specjalizacje w publicznych i niepublicznych punktach służby zdrowia. Personel medyczny przeznaczony będzie na potrzeby zabezpieczenia jednostek wojskowych i Zastępczego Miejsca Szpitalnego na terenie Sanoka.

5. Dokumentację systemu HNS – punktów kontaktowych państwa gospodarza. Zaktualizowano wykazy parkingów, stacji benzynowych, miejsc zakwaterowania i wyżywienia dla wojsk sojusznicznych przechodzących lub zakwaterowanych na terenie Gminy Miasta Sanoka.

W zakresie przygotowań obronnych Miasta Sanoka:

Sporządzono Plan Szkolenia Obronnego Burmistrza Miasta Sanoka na 2020 rok,

Zgodnie z przyjętym planem przeprowadzono jedno szkolenie członków Akcji Kurierskiej Administracji Publicznej i członków Stałego Dyżuru Burmistrza Miasta Sanoka.

Organizacja Kwalifikacji Wojskowej.

1. W okresie od 1-13 marca 2020 roku przeprowadzona była Kwalifikacja Wojskowa,
2. Do Kwalifikacji Wojskowej wezwano:
  - 172 mężczyzn z rocznika podstawowego,
  - 95 mężczyzn z rocznika starszego,

– Z uwagi na pandemię koronawirusa SARS-CoV-2 na terenie Polski. Decyzją Ministra Obrony Narodowej odwołana została kwalifikacja wojskowa dla kobiet.

3. Przeprowadzono procedurę zabezpieczenia – świadczeń rzeczowych i osobistych na uzupełnienie doraźnych i etatowych potrzeb – na wypadek mobilizacji i w czasie wojny.

4. W 2020 roku wszczęto 33 postępowania administracyjne w zakresie świadczeń rzeczowych i osobistych.

5. Wydano 33 decyzje administracyjne o nałożenie świadczeń rzeczowych i osobistych na zaspokojenie doraźnych i etatowych potrzeb jednostek wojskowych i administracji.

6. Anulowano 16 decyzji administracyjnych ma wniosek Komendanta Wojskowej Komendy Uzupełnień w Sanoku i Burmistrza Miasta Sanoka..

7. Zrealizowano 1 wniosek żołnierza rezerwy o wypłacenie świadczenia rekompensacyjnego za utracone zarobki ze względu na jego udział w ćwiczeniach wojskowych.

18.4. Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Miasta Sanoka

W 2020 roku Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności prowadziło nadzór nad Ochotniczą Straż Pożarną w Sanoku – Olchowcach.

W 2020 roku OSP w Sanoku – Olchowcach liczyła 35 strażaków ochotników, w tym:

- 23 strażaków biorących aktywny udział w zdarzeniach,
- 12 strażaków zasłużonych i będących na zwolnieniach lekarskich,

W roku sprawozdawczym Burmistrz Miasta Sanoka i samorząd miejski udzielił pomocy organizacyjnej i wsparcia finansowego, w kwocie ogółem 25,300 zł, z przeznaczeniem na:

1. Kierowanie i finansowanie strażakom-ochotnikom badań okresowych i konsultacje psychologiczne.
2. Pokrycie wydatków ubezpieczenia i różne opłaty.
3. Pokrycie wydatków wynagrodzeń osobowych i bezosobowych związanych z utrzymaniem samochodu bojowego i sprzętu ratowniczego.
4. Zakup paliwa.
5. Dokonano pomocy w przejęciu przez OSP w Sanoku z PGNIG Sanok samochodu marki NISSAN NAVARA na potrzeby akcji ratowniczych.

19. DZIAŁALNOŚĆ STRAŻY MIEJSKIEJ GMINY MIASTA SANOKA

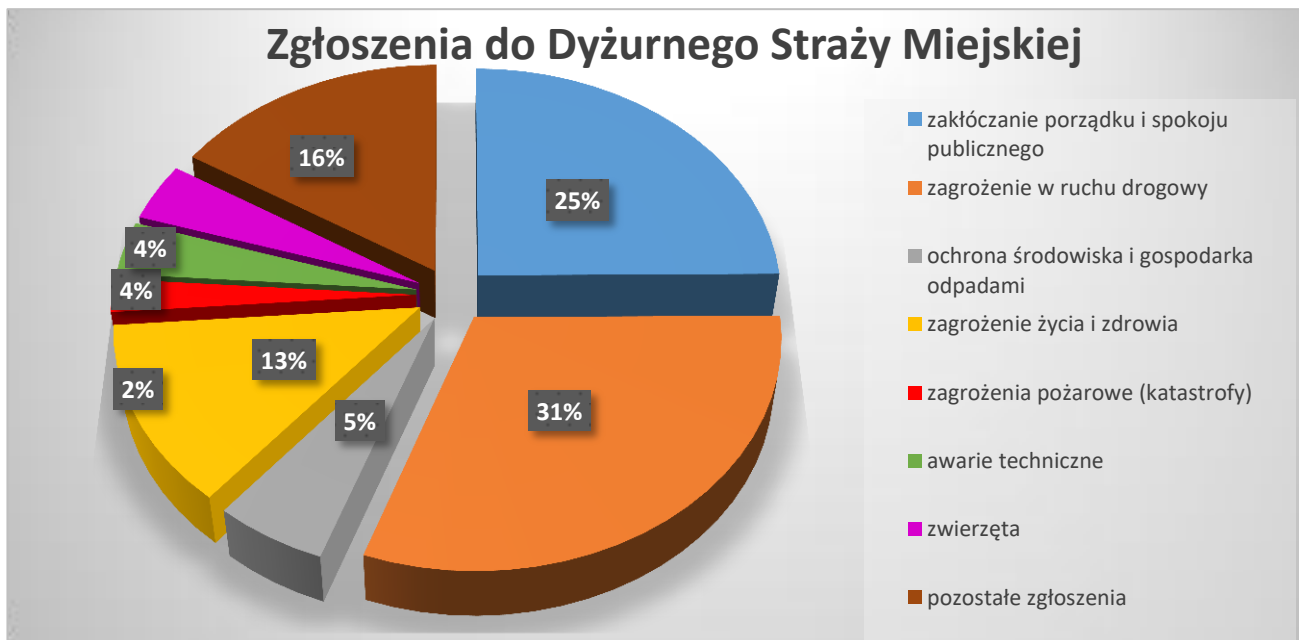
Na dzień 31 grudnia 2020 roku w Straży Miejskiej w Sanoku służbę pełniło 13 strażników miejskich (w roku 2019 -12).

W roku 2020 Straż Miejska wystawiła **650** patroli własnych (w tym: **97** piesze i **553** partole zmotoryzowane) oraz **171** patroli łączonych realizowanych wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sanoku.

W roku 2020 patrole Straży Miejskiej przeprowadziły **2876** interwencji własnych oraz **854** interwencje podejmowane we wspólnych patrolach z funkcjonariuszami Policji. Na ogólną liczbę **3 730** interwencji **1812** to zgłoszenia od mieszkańców naszego miasta.

Zgłoszenia, które wpływały do Dyżurnego Straży Miejskiej w 2020 roku najczęściej dotyczyły:

- zakłócania spokoju i porządku publicznego: **451**,
- zagrożeń w ruchu drogowym: **554**,
- ochrony środowiska i gospodarki odpadami: **100**,
- zagrożeń życia i zdrowia: **232**,
- zagrożeń pożarowych (katastrofy): **42**,
- awarii technicznych: **68**,
- zwierząt: **74**,
- pozostałe: **291**,

W 2020 roku - czasie wykonywania obowiązków służbowych 5 strażników poniosło czasowy uszczerbek na zdrowiu oraz dokonano dwóch aktów czynnej napaści na funkcjonariusza.

Ewidencja wyników działań straży:

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem
			liczba	Kwota			
1	Ustawie – Kodeks wykroczeń:						
a)	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	228	6	605	5	0	239
b)	wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	41	1	500	2	0	44
c)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	54	12	1200	0	0	66
d)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	635	45	4870	33	0	713
e)	wykroczenia przeciwko osobie	0	0	0	0	0	0
f)	wykroczenia przeciwko zdrowiu	11	3	2000	0	0	14
g)	wykroczenia przeciwko mieniu	0	0	0	0	0	0
h)	wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	0	0	0	0	0	0
i)	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	314	2	200	27	1	344
j)	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	80	13	770	0	0	93
k)	szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	0	0	0	0	0	0
2.	przepisach wprowadzających Kodeks pracy	0	0	0	0	0	0
3.	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	351	61	5800	65	3	480
4.	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	51	12	2300	0	0	63
5.	ustawie o utrzymaniu czysto-						

	ści i porządku w gminach w tym :						
	pkt. 2 i 2a	19	7	420	0	0	26
	pkt. 2b	0	0	0	0	0	0
	pkt. 2c	0	0	0	0	0	0
6.	ustawie o ochronie zwierząt	11	0	0	0	0	11
7.	ustawie o odpadach	41	6	850	1	0	48
8.	ustawie - Prawo ochrony środowiska	0	0	0	0	0	0
9.	ustawie - Prawo o miarach	0	0	0	0	0	0
10.	ustawie - Prawo wodne	9	0	0	0	0	9
11.	ustawie o publicznym transporcie drogowym	0	0	0	0	0	0
12.	ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	0	0	0	0	0	0
13.	ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt	0	0	0	0	0	0
14.	ustawie o ochronie przyrody	0	0	0	0	0	0
15.	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	0	0	0	0	0
16.	ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych	0	0	0	0	0	0
17.	ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	0	0	0	0	0	0
18.	ustawie o bateriach i akumulatorach	0	0	0	0	0	0
19.	ustawie - Kodeks wyborczy	18	0	0	0	0	18
20.	akty prawa miejscowego (przepisy porządkowe)	157	4	2000	16	0	177
21.	innych	0	0	0	0	2	2
OGÓLEM		2020	172	21515	149	6	2347

Pozostałe wyniki działania:

Lp.	wyszczególnienie	Liczba spraw
1	Osoby doprowadzone do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania	104

2.	Ujawnione przestępstwa	3
3.	Osoby ujęte i przekazane Policji	4
4.	Zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsca zagrożonego takim zdarzeniem	22
5.	Pojazdy usunięte z drogi na podstawie art. 50a ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym	3
6.	kontrola osobista, przeglądanie zawartości podręcznych bagaży osoby	18
Razem:		154

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Sanoku przeprowadzili kontrole:

- kontrole pod kątem spalania substancji niedozwolonych: **23** (75-2019 rok),
- kontrole pod kątem utrzymania zwierząt (obowiązkowe szczepienia psów, obowiązek posiadania zestawu do sprzątania, warunki bytowe zwierząt): **97** (84-2019 rok),
- kontrole terenów placówek oświatowych: **282** (1060-2019 rok),
- kontrole posesji pod kątem utrzymania porządku (porządek na posesji, składowanie odpadów komunalnych, odprowadzenia nieczystości ciekłych): **52** (331-2019 rok).

Współpraca Straży Miejskiej w Sanoku z Komendą Powiatową Policji w Sanoku.

Współpraca straży gminnych (miejskich) z Policją		
Lp.	Rodzaj współpracy	Krótką informacją dotyczącą współpracy
1	Patrole mieszane - liczba wspólnych patroli w ciągu roku	171 patroli mieszanych w tym: z Wydziałem Ruchu Drogowego: 5 z Wydziałem Prewencji: 166
2	Szkolenia - liczba i rodzaj szkoleń	Szkolenie dla funkcjonariuszy WP KPP z zakresu pierwszej pomocy
3	Akcje prewencyjne, - liczba zaangażowanych strażników i liczba akcji	- Wspólne patrole w ramach „akcji pieszy”- 5
4	Inne wspólne inicjatywy	Zabezpieczenie na terenie Miasta: - uroczystości państwowych, religijnych oraz kulturalnych, - koncertów i imprez masowych, sportowych, - zgromadzeń publicznych. W ramach stałej łączności pomiędzy dyżurnymi: dyżurny KPP przekazał do dyżurnego SM 99 interwencji dyżurny SM przekazał do dyżurnego KPP 31 interw.

Rok 2020 był rokiem pełnym wyzwań dla organizacji pracy Straży Miejskiej w Sanoku. W związku z ogłoszeniem na terenie kraju stanu epidemii, zmieniły się priorytety działań związane z dodaniem nowych obowiązków. W miesiącu marcu, zmodyfikowany został sposób obsługi petentów oraz sposób organizacji służby, tak aby zapewnić bezpieczeństwo zarówno dla funkcjonariuszy jak i osób wobec których podejmowane są czynności.

Po wprowadzeniu w dniu 20 marca 2020 r. stanu epidemii w ramach służby patrolowej nadawano komunikaty ostrzegawcze i informacyjne, rozpoczęto kontrole zasadności przemieszczania się osób dorosłych i niepełnoletnich, egzekwowano nakaz zasłaniania ust i nosa. Zgodnie z poleceniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 31 marca 2020r. dyslokacja służb odbywały się zgodnie ze wskazaniem Komendanta Powiatowego Policji w Sanoku oraz codziennie były wykonywane wspólne patrole z Referatem Patrolowo-Interwencyjnym Wydziału Prewencji KPP w Sanoku w ramach służb 12-godzinnych.

W związku ze stanem epidemii prowadzono kontrole:

- autobusów komunikacji miejskiej pod kątem przestrzegania przez pasażerów obowiązku zasłaniania ust i nosa – kontrole samodzielne oraz wspólne z inspektorami PSSE w Sanoku,
- placówek handlowych pod kątem przestrzegania nakazów i zakazów wynikających z rozporządzenia,
- przestrzegania obowiązku kwarantanny i izolacji- wspólnie z funkcjonariuszami Policji,
- terenów SP ZOZ w Sanoku pod kątem spokoju i porządku publicznego w szczególności w rejonie SOR, oddziału zakaźnego, punktu wymazu.

20. ZAKOŃCZENIE

Raport o stanie Gminy Miasta Sanoka zawiera najważniejsze informacje dotyczące wszystkich zadań nałożonych na gminę miasta Sanoka, które wynikają z realizacji ustawy o samorządzie gminnym, w tym: działalności uchwałodawczej i wykonawczej, demografii, zagospodarowania przestrzennego miasta, stanu środowiska naturalnego i gospodarki komunalnej, działań gospodarczych i inwestycyjnych, a także działalność sanockiej - miejskiej, służby zdrowia, pomocy społecznej i bezpieczeństwa mieszkańców.

W niniejszym opracowaniu przedstawiona została również działalność miejskich instytucji kultury, sportu i rekreacji wraz z wykazem przedsięwzięć realizowanych przez te instytucje.

Raport prezentuje również sytuację sanockiej oświaty. Przekazane w nim informacje dotyczą sprawozdania z realizacji budżetu, w tym: wykonanie planów rzeczowo-finansowych jednoosobowych spółek Gminy Miasta Sanoka oraz miejskich instytucji kultury.

W raporcie zebrano materiały, informacje i dane statystyczne opracowane przez pracowników Urzędu Miasta Sanoka oraz miejskich instytucji publicznych. Korzystano również z informacji publikowanych przez Wojewódzki Urząd Statystyczny w Rzeszowie i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

